

UNIVERZITA KARLOVA v PRAZE

Pedagogická fakulta

katedra primární pedagogiky

Spolupráce školy a rodiny jako základ fungujícího partnerství

Cooperation between school and family as the foundation of effective partnership

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Jana Kargerová, Ph.D.

Autor diplomové práce: Alena Slivoňová

Studijní obor: učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Forma studia: kombinovaná

Diplomová práce dokončena: prosinec 2015

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Spolupráce školy a rodiny jako základ fungujícího partnerství vypracovala pod vedením vedoucího diplomové práce samostatně, za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato diplomová práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 3. 12. 2015

Podpis: .....

Děkuji vedoucí mé diplomové práce PhDr. Janě Kargerové, Ph.D. za její cenné rady a připomínky.

Dále chci poděkovat celé rodině za neskonalou trpělivost a podporu. A také vedení školy, všem dětem a rodičům za možnost realizace praktické části.

ABSTRAKT:

Tématem diplomové práce je v teoretické části poukázat na význam komunikace a spolupráce škol a rodin z hlediska dětí, z pohledu rodin i učitelů a škol. Dále se práce zabývá průzkumem ve zlepšení vztahů mezi školou a rodiči v naší základní škole. Zjišťuje, zda během pěti let, které věnujeme navázání a užší spolupráci s rodiči, ale i s širší veřejností, došlo ke zlepšení vnímání této školy obyvateli obce a okolí. Práce se věnuje empirickému výzkumu z akcí pro rodiče, spolupráci, ale také překážkám, které mohou nastat.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Spolupráce a partnerství školy a rodiny dítěte, důvěra mezi oběma stranami, výhody spolupráce, formy spolupráce, vztah rodičů ke škole a učitelům, zábrany ve spolupráci, Rodiče vítáni, program Začít spolu, zapojování rodičů do společných akcí.

ABSTRACT:

The thesis deals with the theoretical part to highlight the importance of cooperation between schools and families in terms of children, from the perspective of families and teachers and schools. Furthermore, the work deals with a survey to improve relations between the school and parents in our elementary school. Determines whether the five years that we establish a closer cooperation with parents to improve the perception of the school community and neighborhood residents. The work focuses on empirical research of events for parents, cooperation, but also obstacles that may arise.

KEYWORDS:

Cooperation and partnership schools and the child's family, trust between the two sides, the benefits of cooperation, forms of cooperation, the relationship between parents and school teachers, in collaboration barriers, parents welcome the involvement of parents in the joint actions.

Obsah

TEORETICKÁ ČÁST	9
1. Úvod.....	9
2. Rodina	12
2.1 Proměny rodiny v různých dobách	15
3. Vymezení spolupráce školy a rodiny v současných kurikulárních dokumentech	17
3.1 Počátky vzdělávání – ohlédnutí do historie	17
3.2 Současné vymezení povinné školní docházky	18
3.3 Současná vymezení spolupráce školy s rodinou	18
3.4 Shrnutí kapitoly.....	20
4. Rodina a škola ve vzájemné interakci.....	21
4.1 Vzájemná komunikace rodičů a školy	21
4.1.1 Komunikace mezi učitelem a zákonným zástupcem	23
4.2 Spolupráce rodiny a školy.....	26
4.2.1 Možnosti spolupráce	29
4.3 Programy a iniciativy podporující spolupráci školy a rodiny.....	31
4.3.1 Vzdělávací program Začít spolu	32
4.3.2 Rodiče vítáni	34
4.3.3 Porovnání kritérií spolupráce obou programů	35
4.4 Shrnutí kapitoly.....	40
5. Shrnutí teoretické části.....	41
EMPIRICKÁ ČÁST	42
6. Vymezení problému a cíle práce.....	42
6.1 Vymezení problému.....	42
6.2 Úkol a cíle empirické části.....	43

7. Metodika výzkumu	44
7.1 Výzkumný vzorek	44
7.1.1 Charakteristika popisované základní školy	44
7.1.2 Charakteristika žáků naší školy	45
7.1.3 Charakteristika rodičů žáků - respondentů.....	47
7.1.4 Charakteristika respondentů, se kterými byl veden rozhovor.....	47
7.2 Metody výzkumu a zpracování dat	49
8. Realizace výzkumu	52
8.1 Průběh, realizace a vyhodnocení dotazníkového šetření	52
8.1.1 Dotazník pro rodiče žáka ZŠ Klobuky.....	52
8.1.2 Dotazník pro rodiče žáka k zápisu na škole.....	66
8.1.3 Dotazník pro žáka ZŠ Klobuky.....	72
8.1.4 Interpretace výsledků ve vztahu k 1. cíli výzkumu.....	77
8.2 Porovnání kritérií spolupráce iniciativy Rodiče vítání s naší školou.....	79
8.2.1 Základní požadavky pro získání certifikátu Rodiče vítání	80
8.2.2 Volitelné požadavky pro získání certifikátu Rodiče vítání	89
8.2.3 Interpretace výsledků ve vztahu ke 2. cíli výzkumu.....	91
9. Závěr	93
10. Seznam použitých informačních zdrojů.....	95
11. Seznam příloh	97

Motto:

„Jestliže dítě jednou vstoupí do školy, vstoupí tím škola do života rodiny – a má tendenci tam setrvat dlouhá léta.“¹

---

¹ Zdeněk Matějček. *Co, kdy a jak ve výchově dětí*. Portál Praha 2000, ISBN 80-7178-494-X

TEORETICKÁ ČÁST

1. Úvod

Svou diplomovou práci bych chtěla začít velmi osobně, protože v současné době mám na svých bedrech dvě z největších, troufám si říci i celkem nejdůležitějších rolí mého života. Mohu tedy mimo jiné porovnávat obojí.

Jsem učitelka, ale také jsem maminka dětí školou povinných. Nejdříve bych však měla uvádět roli maminkovskou, potažmo rodičovskou, protože když dcera nastoupila do první třídy základní školy, neměla jsem o strastech a slastech role učitelské moc valné poněti.

Když jsme se svou dcerou vstoupili do školy, tak jako v citátu pana Zdeňka Matějčka uvedeném výše, škola vstoupila k nám domů.

V té době mé očekávání bylo pouze rodičovské. Očekávání běžná, maminkovská. Představovala jsem si, jako každá maminka, usměvavou paní učitelku vždy přesně motivuje mé skvělé, geniální a nadané dítě, která téměř pokládá život za to, aby se dětem ve škole líbilo. Aby děti každé ráno s dychtivostí utíkaly z domova s radostným úsměvem na tváři cože nového a báječného je zase v té úžasné škole čeká. Paní učitelku, vůči mně matce, vždy chápající, taktní a empatickou. Naprosto zodpovědnou a vzdělanou, však nepovyšující se nade mnou, nementorující a nevyčítající mou neschopnost ohledně výchovy mého dítěte. Kdo by si to nepřál?

Samozřejmě, že to nebylo všechno úplně tak úžasné a bezchybné. Ale co ostatně je? Měla jsem však štěstí. Má dcera, naturelem velmi pohodové, usměvavé a bezproblémové dítě, proplouvala první třídou své školní docházky celkem bezproblémově. Rozhodla se přežít bez úhony.

Se mnou to však bylo horší. Na třídních schůzkách a různých „*důležitých*“ setkáních maminek jsem se dozvíдалa, že ne všechny maminky jsou tak spokojené. Některé maminky dokonce své děti přeřadily do jiné, větší školy, „... *kde to bude určitě lepší*“.

Rozhodně tam toho budou dělat pro děti víc.“ Rodiče neměli ke škole důvěru. Málokterá maminka však dokázala formulovat přesně to „víc“, co by pro své dítě chtěla. A bohužel stačila jedna maminka na to, aby dokázala znejistit spoustu rodičů ostatních.

Protože kdo by nechtěl pro své dítě víc? Přiznám se, zaváhala jsem často také a často se ocitla na straně nespokojených rodičů.

Můj náhled se však změnil ve chvíli, kdy jsem do této školy nastoupila na roční zástup a začala nahlížet na situaci také z druhé strany, ze strany role učitelské. Záhy jsem však odešla na další mateřskou dovolenou. Ale po této dovolené jsem nastoupila jako osobní asistentka do první třídy k postiženému děvčeti. Pak jsem začala sama učit. Znovu jsem nastoupila do malotřídky, jen v jiné obci.

Opět jsem zažívala nedůvěru rodičů k malé venkovské škole. Ale už ne jako rodič, ale jako pedagog – asistent, učitel. Bohužel v povědomí veřejnosti platilo, že právě toto zařízení je v naší dané lokalitě školou pro děti hloupé, problémové a nepřizpůsobivé.

Začala jsem přemýšlet nad tím, z čeho vyplývají tyto podivné a negativní názory rodičů. Už jsem nebyla jen „brblající“ rodič, ale stála jsem na straně, která měla potřebu obhajovat své jednání, přesvědčovat a mnohdy jsem měla touhu i křičet, že věci se mají úplně jinak. Vždyť někteří z rodičů neměli s naší školou žádné zkušenosti, své děti vozili do většího města. Jaké jsou tedy důvody nedůvěry rodičů vůči malé venkovské, malotřídní škole? Šel by tento status změnit?

Měla jsem to štěstí, že jsem se dostala do kolektivu podobně nespokojených kolegů. Či spíše lépe řečeno, podobně naladěných lidí, odhodlaných s tímto stavem něco udělat. Pokusit se tento negativní náhled veřejnosti změnit.

Ale jde to vůbec v tomto případě? Jak nejlépe? A za jak dlouho? Jak začít?

A právě toto je základ mé diplomové práce. Podívat se na problematiku spolupráce školy a rodiny z obou stran. Cílem této práce je poukázat na vývoj vztahů mezi školou, rodinou a širokou veřejností. Poukázat na očekávání rodičů při zaškolení jejich dětí a na to, zda jsou očekávání plněna. Zabývá se také různými možnostmi spolupráce rodičů a školy, a tím, jak je možné tuto spolupráci realizovat a zkvalitňovat.

Úvodní kapitoly tvoří teoretickou část, kde bych chtěla poukázat na historické aspekty spolupráce školy a rodiny. Na důležitost a potřebu tohoto vzájemného vztahu. Také na důležitost školního klimatu, které působí na rodiče žáků, potažmo na celou širokou veřejnost.

Kapitola číslo 4.2 je zaměřená na uvádění příkladů dobré praxe, s kterými jsem se seznamovala v průběhu studia, popřípadě na různých formách školení pedagogů, zaměřených na spolupráci školy a rodiny. Není zde uvedena celá škála a přehled všech forem, ale těch, které mě osobně nejvíce oslovily a které jsme se pokusili aplikovat v naší škole.

V další kapitole pak uvádím a porovnávám dva programy, a to program Začít spolu a Rodiče vítáni, které nás velmi oslovují, a kterými se inspirujeme.

V části praktické pak přibližuji konkrétní situaci, východiska a problematiku naší školy.

Dále uvádím výsledky empirického výzkumu učitelské i laické veřejnosti, jak viděli naši školu před pěti lety a jak ji vidí dnes a co je k tomu vede. Poté předkládám výzkum širší veřejnosti, kterým jsem mapovala to, jak si rodiče a učitelé představují dobrou spolupráci školy s rodinou a tedy „dobrou školu“. Zjištěné hodnoty popisují, porovnávám a slovně hodnotím.

Závěrem se snažím pokládat k zamyšlení otázky, týkající se otevřenosti škol rodičům a široké veřejnosti.

A právě toto je největší důvod mé diplomové práce. V praktické části zmapovat naše snažení, pokusy a omyly. Ale také všechny malé i větší úspěchy či neúspěchy. Porovnat náhled občanů na naši školu v průběhu pěti let.

Přála bych si, aby tato má snaha byla alespoň malou pomocí a podáním ruky pro ty kolegy, kteří se potýkají se stejnými problémy jako my a nechtějí se vzdát bez boje pouhým konstatováním, že to stejně nejde změnit. Přesvědčila jsem se, že za určitých podmínek to změnit lze.

Doufám, že mé zkušenosti pomohou některým pedagogům v naší těžké, nekonečné, ale doufám, že i záslužné práci.

2. Rodina

Rodina je zajisté nejstarší základní společenskou skupinou. Jestliže bychom se ptali na definici rodiny, určitě by každý z nás dovedl určitým způsobem rodinu definovat. Samozřejmě by se tyto definice odvíjely od osobních zkušeností každého jedince. Definovat ji přesně je proto velmi obtížné a názory mohou být různorodé. Podle profesora Dunovského lze rodinu chápat jako: *Malou primární společenskou skupinu, založenou na svazku muže a ženy, na pokrevním vztahu rodičů a dětí či vztahu její substituujícím (osvojení, adopce), ve společné domácnosti, jejíž členové plní společensky určené a uznané role vyplývající ze soužití, a na souhrnu funkcí, jež podmiňují existenci tohoto společenství a dávají mu vlastní význam ve vztahu k jednotlivcům i celé společnosti.* ²

Rodina představující malou instituci plní důležité a těžko nahraditelné funkce, představuje bio sociální systém, který se neustále vyvíjí v koloritu celé společnosti.

Význam rodiny pro vývoj dítěte je nezastupitelný. Zdravá rodina je zárukou výchovy zdravých a emocionálně stabilních dětí. Dítě se do rodiny rodí, od svých rodičů dostává genetickou výbavu, která má rozhodující vliv na celkový rozvoj jeho osobnosti, zvláště v nejranějším období jeho dětství, a to v oblasti tělesné, duševní i sociální. Především v rodině se v počátku života dítěte děje proces socializace. Jakýkoliv negativní zásah do přirozených funkcí rodiny má *negativní* dopad na psychiku a práva každého jejího člena.

Rodina určuje sociální status dítěte. Prostřednictvím rodiny si dítě uvědomuje své místo a svoji roli ve společnosti. Zároveň má rodina své poslání a funkce, které naplňuje.

Profesor Dunovský rozdělil tyto funkce do čtyř hlavních skupin ³:

- a) *biologicko - reprodukční (sexuální)* – zde je zajištěno pokračování lidského rodu a rozvoj celé budoucí společnosti.
- b) *ekonomicko – zabezpečovací* – rodina zajišťuje prostředky na fungování domácnosti, má ekonomickou odpovědnost, zajišťuje životní jistoty.

---

² Dunovský Jiří a kolektiv, *Sociální pediatrie*, Grada Praha 1999, ISBN 80-7169-254-9

³ Dunovský Jiří, *Rodina a její poruchy ve vztahu k dítěti*, Praha SEVT 1986

c) *emocionální* – podílí se na poskytování citového zázemí, podpory, pomoci, bezpečí a jistoty. Je to nejdůležitější soudržný faktor rodiny.

d) *socializačně – výchovnou* – rodina má největší vliv na formování člověka, na jeho hodnoty, charakter, morálku. Tato funkce má oporu v ochraně dětských práv, jak jsou obsaženy v Úmluvě o právech dítěte.

Bohužel v dnešní společnosti nároky a požadavky na rodinu stále vzrůstají. Současná doba posílila význam rodiny jako útočiště před veřejným světem, a to zejména v sociálně slabém prostředí, kdy rodina často vystupuje jako jediný opěrný bod, kam se její členové mohou uchýlit.

Velkým problémem v dnešní hektické době je i nedostatek času věnovat se rodině, který často směřuje k odlišnostem v zabezpečování základních funkcí, a tím i ohrožuje rodinu jako celek. Každé selhání rodiny zasahuje do jejího běžného života a dopady jsou víc než zřejmé – pro všechny členy, zejména pro děti, které jsou na rodině zcela závislé, znamená narušení nebo dokonce ztrátu jistoty a zázemí.

Ve výkonu svých přirozených funkcí není role rodiny plně nahraditelná žádným jiným subjektem. Pokusy totalitního státu převzít některé přirozené funkce rodiny měly v minulosti velmi negativní důsledky ve výchově dětí, na stabilitu rodinného života, ale také na vnímání základních mravních principů.

Důsledkem jakýchkoliv problémů a selhání rodinného systému a zázemí jsou **poruchy rodiny**. Jako poruchu rodiny rozumíme takovou situaci, kdy rodina v různé míře neplní svoje funkce, jednu či více. Ve vztahu k dítěti je nejvýznamnější porucha funkce socializačně výchovné.

Podle kvality naplňování výše uváděných funkcí rozeznáváme rodiny⁴:

- a) *funkční* - cca 85 % - harmonická, zdravá rodina, plní všechny funkce v souladu se správným vývojem všech členů rodiny.
- b) *problémové* - cca 12 - 13 % - u těchto rodin se vyskytují závažnější poruchy některých, nebo všech funkcí, které však neohrožují vývoj dítěte či rodinný systém. Problémy těchto rodin jsou řešitelné.
- c) *dysfunkční* - cca 2 % - zde dochází k vážným poruchám některých, nebo všech funkcí, které bezprostředně ohrožují nebo poškozují rodinu jako celek. Zvláště pak vývoj a prospěch dítěte. Tyto problémy není rodina schopna sama řešit a zvládat.
- d) *afunkční* - cca 0,5 % - rodina přestává plnit všechny funkce, je zde ohrožen vývoj i zdraví dítěte. Je zde nutnost zásahu státních institucí.

Příčiny poruch rodiny jsou vázány na jednu, na několik nebo na všechny základní funkce rodiny. Mohou být na vůli rodičů nezávislé (objektivní), na vůli rodičů závislé (subjektivní) anebo smíšené.

Podle členění poruch základních funkcí rodiny (Dunovský, 1986) dochází k následujícím situacím, kdy se rodiče:

1. nemohou o dítě postarat:

Důvodem mohou být nepříznivé životní podmínky a okolnosti (přírodní katastrofy), poruchy ve fungování celé společnosti (válka, hladomor), či v narušení celého rodinného systému (vážná nemoc, úmrtí, invalidita, výkon trestu, velký počet dětí, nezaměstnanost).

2. neumí se či nedovedou o dítě postarat:

Rodiče nejsou schopni zabezpečit pro dítě základní potřeby a umožnit jeho vývoj z důvodu nezralosti rodičů (adolescentní rodič) nebo naopak již rodiče staří. Neschopnost se vyrovnat se zvláštními situacemi, jako je např. dítě narozené mimo manželství, dítě s postižením, dítě v náhradní péči apod. Částečně sem můžeme zařadit konfliktní situace z důvodu rozvodu.

---

⁴ Dunovský Jiří, *Dítě a poruchy rodiny*, Avicenum Praha 1986, ISBN 08-040-86

3. nechtějí se postarat:

Zde je rodič disharmonická osobnost s rysy psychopatie, maladaptace, alkoholik, drogově závislý jedinec, gambler apod. Dítě je nechtěné. Jde de facto o sociálně osiřelé děti, ohrožené vlastním rodinným prostředím. Do této skupiny můžeme zařadit rodiče, kteří vědomě dítěti ubližují, týrají ho a zneužívají.

4. nadměrná, nezdravá péče o dítě

Současná doba přináší menší počet dětí v rodině, často jedno, na které se upírají snahy rodičů, zvyšují se nároky na celou společnost. To vše vede k rozmazlování, nerespektování druhých, nepřípravenost na samostatný život.

Jak už bylo řečeno, rodina má mnoho podob a funkcí. Po celou dobu vývoje dítěte je jeho důležitou součástí. Během vývoje lidské populace prošla rodina a její postavení mnohými změnami. Pojďme si stručně připomenout, jak se měnil vývoj a postavení členů rodiny v historii. Pro učitele je v dnešní době rodina velmi důležitou institucí, která má velký vliv na vývoj svého dítěte. Je pro nás proto důležitým partnerem.

2.1 Proměny rodiny v různých dobách

Z historických pramenů je zřejmé, že rodinné klany se vyskytovaly již v dobách pravěkých. I zde plnila rodina - klan svoji funkci. Každý jedinec měl své místo a své poslání. Ženy měly důležitou společenskou úlohu. Proto toto období nazýváme obdobím matriarchátu. V období sběračů a lovců fungovaly méně početné rodiny. Postupným vývojem, kdy se lidé usazovali a budovali si stálá obydlí, dochází k nárůstu počtu dětí v rodině i počtu obyvatel na jednotku území. V těchto dobách získávají vedoucí postavení muži a udržují si ho až do našeho století.

Přenesme se nyní časem do doby ryze patriarchální, a to do období starověkého Řecka a Říma. Jednalo se zde o společnost širokých rodů, o soubor rodin. Výchova dětí byla specifická, vzpomeňme například na spartánskou výchovu. Muž měl rozhodující postavení. Rozhodoval i o životě svých narozených dětí. Ženy byly v rodině podřízené, staraly se o domácnost.

V období středověku převládal také patriarchát. S příchodem a rozmachem křesťanství se mění i pohled na rodinu. Křesťanství považuje rodinu za celoživotní závazek, naplnění života a jejím hlavním úkolem je reprodukce – plození dětí. V této rodině plní muž vedoucí úlohu, žena je podřízená, jejich role jsou oddělené. Přetrvává vázanost rodiny na majetek a necitelné chování vůči nenarozeným i právě narozeným dětem.

Rodina představuje jednotku společenskou, výrobní i výchovnou.

S příchodem novověku začíná přelomové období. Do roku 1800 byly citové potřeby člověka podřizovány zájmům hospodářským. Vlivem občanských revolucí, dochází k formulaci práva na svobodu. Bojuje se i o svobodu a rovnoprávnost žen. V době industrializace přechází pracovní místo z rodiny do továren. Vlivem povinné školní docházky dochází k odvedení dětí na delší část dne z rodiny. Ženy začínají být více ekonomicky samostatnější a klesá prestižní postavení muže v rodině – přestává být jediným živitelem rodiny.

Novodobé dějiny pak přináší různá pojetí pohledu na rodinu a její soužití. Od názoru, že žena má být v domácnosti a má se starat o její bezproblémový chod, výchovu dětí, až po názory feministické, kdy se vše zavedené kritizuje a popírá.

V současné době je pohled na rodinu různorodý. Mnoho rodin je neúplných, rozvedených nebo s mimomanželskými dětmi. Mnoho partnerských párů je nesezdaných. Postavení role muže i ženy se mění. Už není výjimkou muž na rodičovské dovolené a žena živitelka rodiny. Je pouze na toleranci a schopnosti komunikace dnešních lidí, jakým způsobem se právě jejich rodiny budou vyvíjet.

Vysoká míra tolerance je jistě věc výborná, ale v praxi se setkávám s tím, že je často velmi problematické vysvětlit dětem, proč se v některých rodinách jmenují všichni stejně a v některých jinak. Bylo by jistě zajímavé zjistit, jakou měrou ovlivňuje tento fakt výchovu dětí v různém typu rodin.

3. Vymezení spolupráce školy a rodiny v současných kurikulárních dokumentech

Spolupráce školy s rodinou představuje velice významný faktor efektivity vzdělávání dětí. Mělo by být proto úkolem každé školy vytvořit podmínky pro fungování partnerského vztahu s rodiči dětí, navázat a pravidelně s nimi udržovat kontakt, nabízet jim rozmanité formy spolupráce.

Takovýto přístup je v dnešní podobě školství vyhledávaný. Byly ale doby, kdy to takové nebylo. Škola se od rodiny distancovala a nedávala takový prostor pro spolupráci jako dnes. V této kapitole bych chtěla stručně představit zavedení školní docházky, kdy se změnilo celé pojetí školství a pohled na něj. Dále pak poukáži na vymezení spolupráce v současných dokumentech, tak jak ho učitelé znají v dnešním pojetí.

3.1 Počátky vzdělávání – ohlédnutí do historie

Jak ví každý školák, zavedení povinné školní docházky má na svých bedrech císařovna Marie Terezie (vládla v letech 1740 - 1780). V době, kdy společnost obecně vyžadovala, aby žena byla podřízena muži, starala se pouze o děti a nezasahovala do veřejných záležitostí, patřila k předním evropským panovnicím. Jaké důvody vedly císařovnu ke kroku, který se dochoval až do dnešní doby a je stále tak důležitým, obměňovaným a diskutabilním tématem? Vyhlášením Všeobecného školního řádu 6. prosince roku 1774 se podstatným způsobem změnilo školství v celé rakouské monarchii. Skutečností zůstává, že reforma školství, vyhlášená císařovnou vydáním Všeobecného školního řádu, je do dnešních dnů nejvýraznější a nejzásadnější reformou našeho školství. Reforma reagovala na ekonomickou nutnost a potřebu vývoje celé společnosti. Složitější a náročnější výrobní postupy předpokládaly a vyžadovaly již pracovníky alespoň se základním vzděláním.

Bezplatné základní vzdělání, které je povinné, ustanovila jako jedno z lidských práv v roce 1948 Všeobecná deklarace lidských práv (článek 26).

3.2 Současné vymezení povinné školní docházky

Povinná školní docházka je zákonná povinnost dětí navštěvovat v určitém věkovém rozmezí školu. Z toho vyplývá povinnost zákonných zástupců dětí příslušného věku do školy posílat.

V současné době upravuje povinnou školní docházku v České republice zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (*Školský zákon*), který vymezuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při vzdělávání. Podle tohoto zákona je školní docházka povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku. Tento zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2005.

3.3 Současná vymezení spolupráce školy s rodinou

Soudobé školství se řídí daným systémem kurikulárních dokumentů. Hlavním základním dokumentem je Národní program rozvoje vzdělávání v České republice (tzv. Bílá kniha) vydaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2001 a představující závazný základ pro konkrétní realizační plány tohoto rezortu. Tento dokument má dvě úrovně, a to úroveň státní kam patří Národní program (vymezuje počáteční vzdělávání jako celek) a Rámcové vzdělávací programy (vymezují závazné rámce vzdělávání pro jednotlivé etapy vzdělávání – předškolní, základní a střední). Druhá úroveň je úroveň školní. Sem patří Školní vzdělávací programy (vymezují vzdělávání na jednotlivých školách). Tyto dokumenty jsou veřejné a přístupné pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost.

Dokument „Bílá kniha“ pamatuje na důležitost komunikace a spolupráce s rodiči. Zmiňuje se o důležitosti spolupráce s rodiči žáků, kteří jsou zejména v období prvního stupně základního vzdělávání pro žáky největší autoritou a bez jejichž pomoci je vzdělávání i řešení případných učebních problémů obtížnější. (podkapitola vzdělávání na prvním stupni základní školy, II/6.1)

Ohledně vymezení spolupráce školy s rodiči – zákonnými zástupci, byl v roce 2013 aktualizován původní Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání vydaný v roce 2007. Cílem bylo zvýraznit účinnou spolupráci s rodiči. Tato vymezení se týkají zejména směřování informací směrem k žákům, k učitelům, k vedení školy, k zákonným zástupcům, partnerům školy, a to tak, aby daná interakce byla vzájemná. Důležité je také ustanovení týkající se styku zákonných zástupců a široké veřejnosti se školou. Podstatné je seznámení se se záměry školy, s cíli a způsoby výuky, s hodnocením žáků, se životem školy. Škola by měla poskytovat prostor pro vznik a fungování samosprávného orgánu zákonných zástupců žáků, prostor pro setkávání učitelů se zákonnými zástupci žáků. Dále je vhodné, aby škola byla otevřená vstupu zákonných zástupců a veřejnosti, kteří se mohou podílet na činnostech organizovaných školou. Pedagogové by měli být nápomocni ve výchovných a vzdělávacích otázkách.

Upravené znění z Rámcového vzdělávacího programu týkající se spolupráce školy s rodiči je představován v dokumentu takto:

Podmínky spolupráce školy a zákonných zástupců žáků⁵:

- funkční a neustále aktualizovaný systém informací směrem k žákům, k učitelům, k vedení školy, k zákonným zástupcům žáků, partnerům školy a mezi jednotlivými aktéry vzdělávání navzájem;
- styk se zákonnými zástupci žáků a jinou veřejností (např. školskou radou) – seznamování se záměry školy, s cíli, způsoby výuky, hodnocením žáků, s pravidly života školy, vzájemné hledání při řešení problémů žáků;
- vzdělávací strategie otevřená vůči zákonným zástupcům žáků;
- prostor pro vznik a fungování samosprávného orgánu zákonných zástupců žáků;
- prostor pro setkávání učitelů se zákonnými zástupci žáků;
- poradní servis pro zákonné zástupce žáků ve výchovných otázkách;
- informace o jednotlivých žácích potřebné pro individuální formy vzdělávání;

---

⁵ Příloha č. 2 k Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, č. j. MSMT-2647/2013-210, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (verze platná od 1. 9. 2013) úplné znění upraveného RVP ZV

- možnost účasti zákonných zástupců žáků ve výuce a na výchovných a vzdělávacích činnostech organizovaných školou;
- vytváření společenských vztahů školy a veřejnosti.

3.4 Shrnutí kapitoly

Od počátku zavedení povinné školní docházky až do začátku demokratického uspořádání v roce 1989 byl učitel a stát rozhodujícím faktorem toho, co a jakým způsobem se budou děti ve školách učit. Rodič neměl takové možnosti do tohoto procesu zasahovat, tak jako má dnes. V krátkém období první republiky se sice objevují reformní pedagogická hnutí, která věnují pozornost dítěti jako takovému a otevírají dveře i pro rodiče. Reformátoři viděli hlavní vklad v pevně stanoveném programu, snažili se rozvíjet přirozené reakce, vnitřní motivaci žáků, nejrůznější metody na samočinnost, projektovou výuku. Kladly důraz na společná shromáždění řešící problémy ve škole, třídní schůzky, školní časopisy. Ale i v tomto případě rozhodoval spíše učitel a ne rodič.

Nyní máme my, jako rodiče, to štěstí zvolit si školu pro své dítě podle její filosofie, která se nám líbí a podle toho, jak je škola vstřícná k rodičům a k jejich názorům.

Nebojme se tedy využít potenciálu rodičů, jestliže chtějí a mají zájem se školou spolupracovat.

4. Rodina a škola ve vzájemné interakci

4.1 Vzájemná komunikace rodičů a školy

Komunikace, z latinského slova *communicare*, *sdílet*, *radit se* má mnoho významů.

Oblast komunikačních dovedností je velmi široká. Vzhledem k tématu mé práce je důležitá sociální komunikace. Tedy komunikace mezi dvěma, nebo více lidmi. V prostředí školy se tento problém týká komunikace hlavně mezi učitelem a žákem, učitelem a rodičem, rodičem a dítětem a také vzájemně mezi učiteli – kolegy.

Téma komunikace školy s rodinou se čím dál častěji dostává do povědomí a zájmu veřejnosti. Spolupráce rodin a škol je nejen jedním z pilířů inkluzivního vzdělávání a komunitních škol, ale především ukazatelem kvality ve vzdělávání obecně.⁶

Evropská komise v roce 2000 vypracovala Ukazatele kvality školního vzdělávání, přičemž jedním z ukazatelů je právě i účast rodiny. Dopad správné komunikace a spolupráce je především ve zlepšování provozu školy a má také vliv na kvalitu vzdělávání dětí. Komunikaci rodičů se školou následně doporučuje také MŠMT v rámci školního preventivního programu (MŠMT 2001).

Komunikace mezi partnery má být jasná, srozumitelná, explicitní a pravidelná. Co tyto termíny obnáší?

- ✓ **Pravidelná komunikace** – probíhá prostřednictvím přímé osobní komunikace formou pohovoru, dialogu, nebo nepřímého působení, jako jsou žakovské knížky, internet. Pro oba komunikující partnery je důležité sdělovat kladné i záporné informace dostatečně s předstihem, v momentě kdy nastane nějaký problém. Nebát se zeptat. Pro učitele, zejména třídního, je důležité vědět, děje-li se něco závažného v rodině (stěhování,

---

⁶ Alena Felcmanová M. A. a kolektiv Variant, *Rodiče-nečekání spojenci. Jak rozvíjet partnerský dialog mezi školou a rodinou, Člověk v tísni Praha 2013, ISBN 978-80-87456-45-3, str. 6*

osobní problémy). Někteří mohou namítnout, že to je každého osobní věc, ale přiznejme si, závažné problémy mohou velmi ovlivnit chování, ale i prospěch žáka. Je tedy na rodičích, zda mají důvěru v učitele a svěří se mu. Učitel musí zároveň dodržovat určitá pravidla komunikace a být diskrétní.

- ✓ **Transparentní komunikace** – pro tuto komunikaci jsou jasně dané postupy a procesy ve škole. Rodičům jsou podávány srozumitelné informace z hlediska vzdělávání, výchovy a péče. Komunikace probíhá již před vstupem dítěte do základní školy, rodina má možnost seznámit se s prostředím a fungováním školy. Dále pak v průběhu vzdělávání dítěte mohou rodiče průběžně sledovat chod školy, jsou informováni o výsledcích vzdělávání svého dítěte, mohou navštěvovat školu i vyučování.

Spolupráci a vhodnou komunikaci je třeba navazovat již v počátku. Velmi vhodné je seznamovat se s rodiči dříve, než dítě vstoupí do první třídy základní školy. Můžeme využít zápisů, schůzek s rodiči budoucích prvňáčků. Již v této době je vhodné připravit si dotazy, informovat rodiče o našich záměrech a plánech. Každá spolupráce však musí vycházet z rovnoprávného vztahu obou stran.

4.1.1 Komunikace mezi učitelem a zákonným zástupcem

Navázání partnerské a respektující komunikace vyžaduje pečovat o kvalitu vzájemných kontaktů od prvních setkání. Považuje se za důležité informovat, vysvětlovat, diskutovat s rodiči o cílech a pojetí výuky, o dovednostech, postojích, hodnotách, ke kterým chceme žáky vést, o strategiích vyučování a učení, o způsobech hodnocení žáků apod. Učitel se snaží, aby rodiče porozuměli podstatě směřování společných činností učitele s dětmi, aby věděli, proč jsou některé principy a přístupy považovány za klíčové.⁷

Jestliže chceme s rodiči vhodným způsobem komunikovat, měli bychom být obeznámeni s druhy komunikace, které ovlivňují kvalitu vzájemných setkávání. Důležitou roli ve verbální/slovní komunikaci hraje intonace, hlasitost či emoce při projevu. Zároveň je při komunikaci důležitá i nonverbální/mimoslovní komunikace, kde svojí roli hraje vzdálenost mezi komunikujícími lidmi (proxemika), postoj při komunikaci (posturologie), pohyby obličejových svalů (mimika), dále pohyby rukou či nohou (gestikulace) a v neposlední řadě i doteky při komunikaci (haptika).

Následná komunikace mezi učitelem a rodiči se dá třídit dle několika kritérií:⁸

- **komunikace přímá** – je nejvhodnější pro obě strany, dochází k osobnímu setkání či spojení přes telefon či e-mail. Důležité zde je, že komunikačními partnery jsou zástupci obou stran. Přímá komunikace je na školách zastoupena většinou ve formě třídních schůzek, které se konají dvakrát až čtyřikrát do roka. V některých školách se konají tripartitní setkání za účasti učitele, rodičů a žáka. Ojedinelou možností k přímé komunikaci jsou různé typy třídních besídek a akcí pro rodiče pořádané dětmi a školou. Třídní učitelé využívají přímou komunikaci s konkrétními rodiči k řešení problémů, ať už vzdělávacích či výchovných. A také

---

⁷ *Proměny primárního vzdělávání v ČR, Vladimíra Spilková a kolektiv, Praha Portál 2005, ISBN 80-7178942-9*

⁸ *Ida Viktorová, Irena Smetáčková, Žákovské knížky, neviditelná samozřejmost, UK Pedagogická fakulta Praha 2014, ISBN 978-80-7290-771-7*

opačně, někteří rodiče mohou využít tohoto typu komunikace, při některých problémech, které se jim naskytanou.

- **komunikace nepřímá** – zde vstupuje do komunikace další aktér – dítě/žák, který je součástí celého vzdělávacího procesu. Učitel tedy vnímá přes dítě rodinu, to jakým způsobem dítě vystupuje, jak se chová, či připravuje na výuku. To samé platí samozřejmě i naopak. Rodina podle postojů svého dítěte ke škole, k učiteli přijímá informace a buduje si obrázek o celé instituci. Všechny tyto poznatky a představy ovlivňují následně komunikaci mezi rodiči a učitelem, aniž by předtím došlo k setkání a poznání druhé strany. Ve větším zastoupení je komunikace nepřímá, jelikož kontakt zprostředkovaný dítětem je každodenní. Můžeme sem zařadit i komunikaci prostřednictvím žákovských knížek.
- **komunikaci osobní** - komunikace přímá mezi učitelem a rodiči může nabírat několik forem. Jestliže se obě strany setkávají osobně, přímo a rozhovor probíhá „z očí do očí“ jedná se pak o tento typ komunikace.
- **komunikaci neosobní** - obrátí-li se jedna strana na druhou prostřednictvím mailu, telefonu či dopisu, mluvíme o komunikaci neosobní, ale přímé. Mezi neosobní komunikaci patří i žákovské knížky. V dnešní době už na mnoha školách „papírové“ žákovské knížky nahrazují portály online, kde je vše zaznamenáváno. Tento typ komunikace je sice rychlejší, ale nevýhodou může být redukce neverbálních projevů, což může vést k nedorozumění na obou stranách.
- **komunikace formální** - jedná se o typ komunikace v linii přímé, bez ohledu na to, zda se jedná o komunikaci osobní či neosobní. Při formální komunikaci jsou daná jasná pravidla, kterými se řídí obě strany. Vyučující i rodiče mají své dané role. Jedná se např. o setkání při výchovných komisích, o třídní schůzky, které jsou také formálního charakteru.
- **komunikace neformální** - charakter neformální komunikace pak mají setkání učitelů a rodičů na různých akcích školy pořádané v průběhu školního roku, setkání mimo školní prostory apod. Tato forma komunikace může mít jak kladné, tak i záporné účinky. Vždy vše závisí na postoji a porozumění obou stran.

K nejčastější přímé, osobní komunikaci dochází ve školách s rodiči prvňáčků a s rodiči žáků na I. stupni ŽŠ. V první třídě se vymezují role, kompetence pro další spolupráci a komunikaci.

S nástupem dítěte do školy, začíná pro rodinu nové období plné životních změn. Školní docházka obvykle zasáhne velmi razantně do rodinného života. Veškeré požadavky ze strany školy – pravidelná docházka, příprava na výuku, hodnocení dítěte, požadavky na pomůcky, finanční prostředky – mohou rodině způsobit značné překvapení, organizační problémy, stres, ale i negativní emoce či nejistotu. Pro rodinu a dítě je tedy nutné si na tyto změny zvyknout a přizpůsobit se novému režimu, akceptovat požadavky dané školy. V dnešní době je škola institucí, která dává možnost dětem získat do svého budoucího života dobré postavení ve společnosti. Funguje-li komunikace mezi oběma stranami, je šance na kvalitní spolupráci.

Velmi důležitá je přiměřenost rodičovské komunikace se školou. Škola představuje pro dítě jedno z významných socializačních prostředí. Tento vývoj je umožněn tím, že rodiče své dítě ve škole opustí a dají mu potřebný prostor pro existenci bez jejich přítomnosti, zároveň ale se školou přiměřeně komunikují a pobývání svého dítěte ve škole podporují. Význam školní socializace je právě v tom, že je škola jiná než rodina. Nabízí jiné rozvojové možnosti pro dítě. Komunikace školy a rodiny je tedy nutná, avšak výhradně v zájmu dítěte. Rodiče, kteří nemají ještě se školou zkušenost (jako rodič) na počátku školní docházky, přesně nevědí, co vše správná komunikace a spolupráce vyžaduje. Učí se porozumět systému a vstoupit do něj. Oficiální náplň sociální role rodiče je odpovídat na vzkazy, dotazy a přání školy, podepisovat a kontrolovat žákovskou knížku, úkoly a hodnocení. Účastnit se třídních schůzek, akcí školy. Prostě optimálně se školou komunikovat. To vše není jen náplň administrativní, ale i morální a sociální, neboť vyjadřuje vztah k dítěti a k učitelům a hodnotu přikládanou škole. Při optimální komunikaci je nutné dodržovat určitou formu, obsah, ale také frekvenci.

4.2 Spolupráce rodiny a školy

Spolupráce rodiny a školy je jednou z možných cest zvyšování efektivity v oblasti výchovy a vzdělávání žáků. Přínos a rozsah spolupráce školy s rodiči, komunitou i dalšími subjekty předpokládá otevřenost školy vůči vnějším vlivům, schopnost tuto činnost účinně koordinovat, využívat a utvářet dialogický prostor.⁹

Co si můžeme představit pod pojmem spolupráce? Je toho mnoho, ve slovnících najdeme různá pojetí, např.: Spolupráce, součinnost, spolupůsobení lidí neboli kooperace je druh sociální interakce. Jedná se o základní formu lidského sociálního chování. Spolupráce znamená společné úsilí zaměřené na dosažení prospěchu všech, kteří se na něm podílejí.

Přijmeme-li za vlastní, že spolupráce je prospěšná, je dobré podívat se na to, jak taková spolupráce může vypadat, jak může být kvalitní s ohledem na rozvoj školy a lepší podmínky pro vzdělávání dětí, neboť to je společný zájem a cíl zúčastněných.

Jednou z důležitých zásad je vzájemný respekt a úcta mezi rodiči a pedagogy, vědomí společné odpovědnosti za rozvoj a vzdělání dětí – neboli *partnerství ve výchově*.

Partnerství ve výchově

Potřeba spolupráce školy a rodiny vychází z potřeb dítěte. Není to tedy výmysl učitelů ani moderní pedagogiky, jak se může někdy zdát. Již Komenský klade důraz na výchovu jednotnou. Spolupráce mezi učitelem a rodiči je také určitý vzor chování pro žáky.¹⁰

Pokusíme-li se zamyslet nad touto citací, neznamená to nic jiného, než že jakým způsobem mezi sebou obě strany jednají, dítě lehce přebírá a pokládá jej za běžný. Aktivní partnerství ve výchově – vzájemné uznání může zahrnovat spoustu bodů. Záleží pak na učitelích a rodičích, co využijí ve prospěch svých dětí. Můžeme sem zahrnout:

---

⁹ Alena Vališová, Hana Kasíková, *Pedagogika pro učitele*, Grada Praha 2011, ISBN 978-80-247-3357-9

¹⁰ Hladíková, 2011, s. 35

- ✓ Zjišťování očekávání a potřeb rodičů z hlediska výchovy, vzdělávání a péče.
- ✓ Zohlednění prostředí školy – rodiče by měli znát, jaké jsou možnosti a hranice toho, co škola může zajistit, a to by měli respektovat.
- ✓ Srozumitelné informování rodičů o vzdělávací koncepci školy a její respektování.
- ✓ Otevírání dialogu o představách ve výchově a hledání vhodných nástrojů a cest kooperace.
- ✓ Nastavení pravidelných rozhovorů s rodiči o pokroku jejich dítěte.
- ✓ Pravidelná účast na pohovorech a třídních schůzkách.
- ✓ Vstřícná komunikace ze strany rodičů – reagovat na učitele, když to potřebuje.
- ✓ Důvěrné zacházení s informacemi.
- ✓ Zohlednění specifického prostředí rodičů, dialog o představě vzdělávání, kde rodiče mohou sdělit, co je pro ně důležité.
- ✓ Snahu o vzájemné uznání a respekt rodičů a učitelů.
- ✓ Snahu o demokratickou kulturu školy, jejíž přirozenou součástí je spoluúčast rodičů.

Zapojení rodin do aktivní spolupráce nepřichází jen tak, najednou. Vytvoření partnerského vztahu vyžaduje mnoho úsilí a času. Je důležité mít na paměti několik zásad. První důležitá zásada je podpora účasti rodin ze strany školy. Vybízet rodiče ke spolupráci, k dopomoci či účasti na akcích a programu školy. Další zásada je trpělivost. Pro většinu je spolupráce novinkou, rodiče nejsou připraveni na otevřenost ze strany školy. Vytvoření vztahů žádá čas. Důležité jsou pak i malé úspěchy. Poslední důležitou zásadou je zůstat v pravidelném kontaktu.

- **Rodiče se zapojují – zapojování rodičů do rozhodnutí o vzdělávání dětí ve škole, možnost poskytovat návrhy i konstruktivní kritiku, zapojení rodičů do aktivit školy.**

Významný posun v ČR ohledně spolupráce rodičů a školy nastal v devadesátých letech. (legislativní ustanovení - Okresní školské rady, Rady školy Sb. zákonů č.139/1995 o státní správě a samosprávě ve školství). V dnešní době spolupráci s rodiči upravuje školský zákon č.561/2004 Sb., především zřízením školských rad. Častěji aktivní sdružení rodičů při škole (dříve SRPŠ).

Co si tedy pod spoluprací rodin a škol na rozhodnutích o důležitých věcech představít?

- ✓ Škola má zájem o znalosti a dovednosti rodičů. Nabízí zapojit se do chodu školy, představení své profese, vedení kroužků.
- ✓ Rodiče jsou zahrnuti do rozvoje a vývoje koncepcí a plánování obsahové práce školy.
- ✓ Škola se stará o to, aby se k rodičům dostaly důležité informace jako základ pro jejich zapojení.
- ✓ Školy podporují rodiče v tom, přinášet návrhy a kritiku, dávají jim najevo, že jejich názor je důležitý/ceněný a že bude zohledněn.
- ✓ Školy nabízí různé formy spolupráce, které umožňují zapojení co největšího počtu rodičů, vyvarují se jednostranné formy komunikace a participace a zohlední rozdílné komunikační styly a média, aby rodiče nevyčleňovaly.
- ✓ Škola dává srozumitelně vědět, o jakou formu a rozsah zapojení rodičů skutečně stojí.

4.2.1 Možnosti spolupráce

Jistě si většina rodičů vybaví některé akce školy, kterých se účastnili v roli žáka. Nyní stojí na straně druhé v roli milujícího rodiče, který je plný očekávání, ale i možných obav, jak se bude jejich dítě ve škole cítit, zda bude vše v pořádku. Možná si pokládají otázky typu: „Bude se mé dítě do školy těšit? Bude se mu ve škole líbit? Co když se nebude líbit paní učitelce? Nezasedne si na něj?“ Abychom tyto obavy odehnali a ukázali rodičům, že své dítě svěřili do rukou učitele, který ví, co dělá, můžeme udělat první krok a ukázat rodičům prostředí školy, seznámit je s učiteli.

Možností, jak spolupráci podporovat je nepřeberně. Nabízí se mnoho běžných, zavedených akcí, ale také nových, zajímavých, které jsou průkopníky ve vztahu rodič a učitel. Nápadů je mnoho, stačí si vybrat. Pojďme se tedy na některé podívat.

Obvyklé formy spolupráce

➤ Akce pro rodiče předškoláků a prvňáčků

Jak už bylo řečeno, spolupráce školy s rodinou je nejdůležitější na úplném začátku školní docházky. Ještě před nástupem do základní školy si rodiče volí školu mateřskou. Již v tomto období můžeme s rodiči navázat kontakt a představit školu, do které bude jednou budoucí prvňáček chodit. Je důležité umožnit rodičům podívat se do základní školy, tuto akci můžeme provést formou ***setkání předškoláků***. Poté následuje první návštěva ve škole ***Zápis do 1. třídy***, ten je samozřejmě důležitým mezníkem pro celou rodinu. Zde mohou učitelé navázat první důležité kontakty a vztahy pro následnou spolupráci. Někteří učitelé 1. tříd základních škol pak dále spolupracují s učitelkami z mateřských škol a zvou ***předškoláky do hodin***. Dále je vhodné uspořádat pro rodiče ***informační schůzku rodičů prvňáčků***, kde se rodiče dozví potřebné informace a seznámí se s budoucím třídním učitelem. Na počátku školního roku pořádají někteří učitelé 1. tříd ***společný pobyt, nebo jednorázovou akci – celodenní výlet*** pro rodiče prvňáčků, kterého se účastní rodiče, děti a třídní učitel.

➤ Akce pro všechny rodiče žáků

Formálnější součástí spolupráce jsou **třídní schůzky**. Tyto schůzky může ale každý třídní učitel pojmout po svém. Může je udělat atraktivními, vytvořit prostředí, kde se budou rodiče cítit příjemně. Jestliže je nutné probrat s rodiči závažnější skutečnosti, jsou vhodné **individuální konzultace**, anebo tzv. **tripartita** - konzultace učitel – rodič – žák.

Pro otevření se školy rodičům či veřejnosti můžeme pořádat **dny otevřených dveří, besídky, koncerty, divadla, jarmarky, výlety, školní slavnosti** – na těchto akcích máme možnost využít podpory rodičů a umožnit jim se aktivně zapojovat.

Někteří rodiče, kteří se zajímají o výuku, je možné **pozvat přímo do vyučování**. Učitelé mohou nabídnout také **vzdělávací akce pro rodiče** – ukázat jak se ve škole pracuje, jak je možné podporovat děti v domácí přípravě, vysvětlit vzdělávací program – připravit **ukázkové hodiny**.

➤ Příležitosti pro zapojení rodičů

Mezi tím vším množstvím rodičů najdeme stále dost takových, kteří chtějí pomáhat. Záleží jim na učitelích, na škole. Tito rodiče se mohou zapojit různými způsoby - rodiče ve školské radě, rodiče mohou pomáhat s doučováním, s domácími úkoly. Rodiče pomáhají při exkurzích, ve výuce – jako doprovod, nebo sami připravují náplň a předávají dětem své znalosti a zkušenosti. Rodiče představují žákům své profese. Rodiče mohou využívat školní knihovnu společně s dětmi.

Méně obvyklé formy spolupráce

Aby učitelé oživilo spolupráci, a komunikaci s rodiči hledají stále nové způsoby, jak tuto důležitou kooperaci oživit a zatraktivnit. Jednou z možných podob je **rodičovský koutek** – vymezená část území ve škole, určená k setkávání a diskuzi rodičů při čekání na své děti. Dále **společná četba** – jednu vybranou knihu čtou po určitou dobu děti, rodiče i učitel, následuje setkání a sdílení přečtené knihy. Výjimkou nejsou ani **pomáhající rodiče** při úpravách a renovaci školy, třídy, zahrady. Navodit tu správnou komunikaci může **večer her** – společně strávený večer nad různými hrami, aktivitami. Jednou z dalších možností je i **návštěva pedagoga v rodině** – realizovatelné hlavně v programu Začít spolu, poznávání dětí v jejich prostředí.

Podporovat spolupráci může škola také písemnou formou komunikace – webové stránky školy, třídní nebo školní časopisy, informační nástěnky pro rodiče, elektronická či papírová žákovská knížka, schránka pro návrhy, e-mailové služby, sms zprávy, sociální sítě – Facebook, Twitter.

Spolupráci můžeme také podpořit pravidelnou analýzou potřeb a evaluací spolupráce. Při třídních schůzkách se nabízí možnost rozdat dotazníky na toto téma.

Rodičům určitě bude vyhovovat, nabídne-li škola více strategií pro zapojení. Každý si pak může vybrat, co mu vyhovuje. Prostor a čas pro setkání bychom měli také volit tak, aby vyhovoval rodičům (např. schůzky v odpoledních hodinách). Dále je také důležité zapojovat všechny členy rodiny.

Důležitou roli pro spolupráci má také prostředí školy. To, jak se rodiče v prostorách školy cítí, jak se orientují, je velkým ukazatelem pro následnou pozitivní odezvu. Je dobré čas od času se na tyto podmínky zaměřit a udělat průzkum mezi rodiči a návštěvníky školy.

4.3 Programy a iniciativy podporující spolupráci školy a rodiny

Aktivní žáci a učitelé jsou pro každou školu k nezaplacení. Podaří-li se k nim připojit i aktivní rodiče, může si každá škola gratulovat. Tato spolupráce, mezi rodiči a učiteli účinně motivuje děti ke smysluplným činnostem.

Vedle „klasického“ školství rozkvétají od počátku 20. století alternativní a inovativní typy škol. Jejich cíle se řídí programy, které se odlišují od škol běžných. Chtějí být „jiné“ než školy běžné. Můžeme se ptát: „Co je to být jiný? V jakých cílech nebo bodech se tyto školy odlišují?“

Pojďme se tedy podívat na kritéria dvou, podle mého názoru v dnešní době, nejrozšířenějších modelů, které podporují spolupráci a komunikaci mezi školou a rodinou. Je to vzdělávací program Začít spolu a projekt Rodiče vítáni. Proč jsem vybrala právě tyto dva programy? Oba jsou bohatou studnicí dobrých nápadů, postojů a kritérií, které mohou být pozitivním zdrojem, jak spolupracovat nejen s rodiči, ale i s širší veřejností, poradnami a dalšími institucemi. V následné kapitole se pokusím porovnat specifika a cíle těchto směrů, se kterými se můžeme setkat v českých školách.

4.3.1 Vzdělávací program Začít spolu

Začít spolu – české označení mezinárodního programu Step by Step - je vzdělávací program pro výchovu a vzdělávání dětí a v současné době je rozvíjen na obou stupních základní školy. V České republice oficiálně funguje od roku 1994 v MŠ a od roku 1996 v ZŠ. Začít spolu je program hlavního vzdělávacího proudu, který je plně v souladu s požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní výchovu a základní vzdělávání. Jeho metodika je doporučována jako inspirativní podklad pro tvorbu školních a třídních vzdělávacích programů. Vzdělávací program Začít spolu prosazuje individuální přístup k dítěti a partnerství školy, rodiny i širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Umožňuje inkluzi dětí se speciálními potřebami.

Základní principy programu Začít spolu:¹¹

- *Cílem vzdělávání je pro nás smysluplné učení a samostatné myšlení dětí. Učíme děti řídit vlastní učení a přebírat zodpovědnost za vlastní práci. Proces učení je pro nás stejně důležitý jako výsledek, proto poskytujeme dítěti rozmanité zdroje učení a podnětné prostředí.*
- *Orientujeme se na dítě - nabízíme dětem vzdělávání odpovídající jejich potřebám, schopnostem a zájmům. Podporujeme jejich individuální rozvoj i vzájemnou spolupráci. Důležitá je pozitivní atmosféra a radost z učení.*
- *Nabízíme společné vzdělávání pro všechny děti bez ohledu na sociální či etnický původ a úroveň jejich schopností. Zohledňujeme potřeby nadprůměrně nadaných dětí, ale i dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, vývojovými poruchami apod. Jsme v pravém slova smyslu inkluzivní.*
- *Největší váhu v hodnocení dítěte přikládáme jeho sebehodnocení. Děti vedeme k respektu k ostatním a také umění oceňovat práci druhých.*
- *Rodiče jsou vítanými partnery školy, kteří se aktivně podílejí na chodu školy.*

---

¹¹ www.zacitspolu.eu

V tomto programu se mi také velmi líbí myšlenka, která je popsána touto větou:

„Odpovědnost za učební proces sdílejí učitel, dítě, rodiče i veřejnost.“¹²

Domnívám se, že zcela výstižně vymezuje proces, který by se měl v průběhu školní docházky mezi učitelem, dítětem a rodičem odehrávat. Učitelé, kteří jsou nakloněni tomuto programu, se snaží vytvářet podmínky, v nichž mají děti a jejich rodiče prostor pro spolurozhodování a sdílení odpovědnosti za to, co se ve třídě i škole děje. Rodiče se stávají partnery, kteří mají možnost podílet se na chodu školy. A to nejen z hlediska finanční či materiální podpory, ale i v otázkách spojených s obsahem vzdělávání, jeho metodikou. Výjimkou není, zapojí-li se rodič do výuky. Může být přítomen v hodině jako pozorovatel, asistent, či rodič odborník, který se dělí o své zkušenosti a dovednosti.

Program Začít spolu má vypracované desatero pro spolupráci s rodinou. Dovolte mi citovat tyto body:¹³

- *Respektujeme úlohu rodičů.*
- *Zachováme důvěrnost.*
- *Mluvíme s rodinami o očekáváních, která vůči sobě máme.*
- *Podporujeme spolupráci s rodiči nabídkou vícero strategií k jejich zapojení.*
- *Respektujeme, že konkrétní způsob spolupráce si volí rodina sama.*
- *Usilujeme o zapojení celé rodiny.*
- *Plánujeme rodičovská setkání a konzultace v době, která vyhovuje rodičům.*
- *Zaměřujeme se na silné stránky rodiny a poskytujeme jí pozitivní zpětnou vazbu.*
- *Spolupracujeme s dalšími partnery školy.*
- *Víme, že všechno nejde hned...*

---

¹² Věra Krejčová, Jana Kargerová, *Vzdělávací program Začít spolu: metodický průvodce pro I. stupeň ZŠ*, Portál Praha 2003, ISBN 80-7178-695-0

¹³ Věra Krejčová, Jana Kargerová, *Vzdělávací program Začít spolu: metodický průvodce pro I. stupeň ZŠ*, Portál Praha 2003, ISBN 80-7178-695-0

4.3.2 Rodiče vítání

Obecně prospěšná společnost EDUin (společnost zabývající se popularizací vzdělávacích témat) spustila 1. září 2011 program „Rodiče vítání“, který má podle tiskové zprávy zmíněné společnosti umožnit rodičům „snáz najít pro své dítě školu otevřenou spoluprací s rodiči“. Prostředkem má být certifikace základních škol, mateřských škol a gymnázií na základě splnění komunikačních pravidel stanovených společností EDUin.

Požádá-li škola o certifikaci, splňuje-li základní a volitelná kritéria a uhradí poplatek společnosti EDUin, je zařazena na mapu certifikovaných škol na internetových stránkách projektu a obdrží certifikát, samolepku na dveře a ceduli se seznamem splněných kritérií.

Spustíte-li webové stránky tohoto portálu www.rodicevitani.cz zaujme Vás možná motto, které zní: „Škola otevřená rodičům, rodiče otevření škole.“ Vystihuje přesně to, o co se snaží většina pedagogů. Být otevření, nabídnout pomocnou ruku je-li to potřeba a také naopak ujistit rodiče, že škola a její pedagogové jsou partneři.

Rodiče oceňují, když se k nim škola chová vstřícně a partnersky. Učitelé si přejí, aby rodiče žáků s nimi táhli za jeden provaz a byli otevření vzájemné komunikaci. Věříme, že spolupráce a partnerská komunikace škol a rodičů se vyplácí, a to oběma stranám. A proto vznikla značka Rodiče vítání, značka pro školy otevřené rodičům.¹⁴

Pojďme se zamyslet nad tím, co kladného nám pedagogům může spolupráce s rodiči přinést podle tohoto webového portálu. Škola, která bude mít spokojené rodiče, bude mít ve škole dostatek spokojených dětí. S dostatkem dětí přichází samozřejmě i více peněz pro školu. To už samo o sobě zaručuje pedagogům klidnější práci.

Pokud si škola dokáže udělat z rodičů „spojence“, odrazí se tento fakt na kladném vztahu dítěte ke škole. Jestliže rodiče a děti budou vnímat školu jako svoji, budou ji mít rádi a budou ji více podporovat. Většina rodičů se posléze bude snažit pro svou školu leccos udělat. Někteří rodiče mohou pomoci při různých brigádách či mají možnost pomoci s drobnými opravami materiálního zázemí školy. Můžeme se setkat s tím, že se některý rodič zapojí do chodu školy a nabídne např. vedení zájmových kroužků. Příklady dobré

---

¹⁴ <http://www.rodicevitani.cz/>

praxe ukazují, že je vhodné zapojit rodiče nebo další členy rodiny přímo do výuky, rodiče mohou nabídnout osobní zkušenostmi při besedách. V neposlední řadě se nedají opomenout možné sponzorské dary pro děti a vytváření kladné reklamy u ostatních rodičů a široké veřejnosti.

Rodiče zase portál vyzývá ke spolupráci se školou otázkou: „ Proč má smysl více spolupracovat se školou?“ Ujišťuje rodiče, že mohou působit shodně na svoje dítě společně s učitelem, mohou se podílet na chodu školy, mohou pomoci učitelům, protože znají své dítě nejlépe.

Portál www.rodicevitani.cz je velmi pěkně zpracovaný. Dobré rady a nápady načerpají na těchto stránkách jak rodiče, tak pedagogové. K dispozici jsou např. publikace popisující na konkrétních příkladech, jak spolupracovat, aby byla spokojenost na obou stranách. Dále jsou k dispozici nápady ke konzultacím, které napomáhají nalezení individuální cesty pro spolupráci právě na vaší škole.

4.3.3 Porovnání kritérií spolupráce obou programů

V této kapitole bych chtěla porovnat kritéria spolupráce, kterými se oba programy řídí. Program *Začít spolu* má uvedená kritéria a jejich indikátory v publikaci *Kompetentní učitel 21. století, mezinárodní profesní rámec kvality ISSA*. Jsou zde dopodrobna rozepsána kritéria, kterými je vhodné se řídit pro splnění požadavků tohoto programu. Tato kritéria jsou velmi inspirující a přehledně vedou pedagogy na cestě spolupráce.

Program *Rodiče vítáni* má také svá kritéria. Jsou rozdělena na základní a volitelné požadavky. Mají-li školy zájem být certifikované, musí splňovat daný počet z obou požadavků. Podmínky certifikace jsou podrobně popsány na webových stránkách tohoto programu. Některá kritéria jsou popsána velmi obecně, a myslím si, že v dnešní době by měla být samozřejmostí. Jedná se například o možnost umožnit rodičům vstup do prostor školy, poskytnout kontakty na všechny učitele a vedení školy. Další kritéria se podobají požadavkům programu *Začít spolu*.

V následující tabulce jsem popsala a následně porovnala základní kritéria spolupráce s rodiči či veřejností u obou programů. V empirické části práce se budu podrobně věnovat

porovnání vybraných kritérií s postojem naší základní školy, vnímám tento postoj jako jeden z cílů mé práce.

Tabulka č. 1 Kritéria spolupráce a jejich indikátory

KRITÉRIA SPOLUPRÁCE A JEJICH INDIKÁTORY	
Začít spolu (ZS)	Rodiče vítáni (RV)
<p><i>Učitel utváří partnerský vztah s rodinami dětí, nabízí rodinám i dalším členům komunity možnost zapojit se do výchovy a vzdělávání dětí, zapojit se do života učící se společnosti.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Učitel zapojuje rodiče dětí i členy rodiny a komunity do vzdělávání dětí, umožňuje jim aktivní vstup do výuky, vítá jejich přítomnost ve třídě v průběhu vyučování. ➤ Učitel dává rodičům příležitost spolurozhodovat o postupech vhodných k podpoře učení a rozvoje jejich dětí. ➤ Učitel zapojuje rodiny dětí do rozhodování o věcech souvisejících s životem třídy/školy. 	<p><i>Rodiče našich žáků i zájemci o naši školu mají možnost po domluvě navštívit vyučování.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Na webu školy jsou s dostatečným (alespoň měsíčním) předstihem zveřejněny termíny dnů otevřených dveří a je jasně uvedeno, na koho je třeba se telefonicky obrátit, pokud zájemce stojí o to navštívit individuálně některou vyučovací hodinu. <i>Zveme rodiče do vyučování, aby se zúčastnili společné práce se svým dítětem.</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Umožnit rodiči pracovat se svým dítětem na nějaké úloze. Výtvarná práce, řešení úlohy v matematice nebo nějakém přírodovědném předmětu, ale třeba i společné cvičení v rámci tělesné výchovy nebo zapojení do třídního nebo školního projektu. Smyslem takové aktivity je seznámit rodiče se schopnostmi jejich dětí mimo domácí prostředí. Přínosnou je i výměna rolí, tedy na situace, kdy je to právě dítě, které svého rodiče při práci vede – „vzdělává“.
<p>Porovnání obou kritérií – program ZS je zcela otevřený vstupu rodičů do výuky. Není zde žádné časové omezení. Rodiče jsou bráni jako partneři, kteří mohou pomoci ve výuce, vyhovuje-li jim to. Je zde prostor pro diskusi a spolurozhodování při učení dětí. V programu RV je účast ve výuce podmíněná předešlou domluvou rodičů s konkrétním pedagogem. Dále je nabízena účast na společné práci - rodič a jeho dítě. Obě kritéria jsou si vcelku podobná, i když u programu ZS je větší otevřenost a vstřícnost.</p>	

<p><i>Učitel užívá formálních i neformálních komunikačních strategií ke sdílení informací o pokrocích v učení dítěte a dalších informací.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Učitel je v pravidelném kontaktu s rodiči dětí, průběžně je informuje o pokrocích, vzdělávacích cílech vyplývajících z kurikula, o akcích třídy/ školy a to prostřednictvím osobních setkání i písemných materiálů. ➤ Učitel pravidelně komunikuje s rodinami s 	<p><i>Komunikace mezi školou (učitelem) a rodiči.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ S rodiči komunikujeme partnerským způsobem. ➤ Rodičům zaručujeme, že při třídních schůzkách neprobíráme prospěch a chování jejich dítěte před ostatními rodiči. ➤ Na rodiče, kteří se obrátí na vedení školy nebo na učitele, si vždy uděláme čas, vyslechneme je a slušně reagujeme na jejich potřeby (poskytneme informace,
--	---

<p>cílem poznat rodinné prostředí dětí, a tím lépe porozumět jejich silným stránkám, zájmům, potřebám.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Učitel vytváří příležitosti, v nichž se rodiny mohou od sebe učit navzájem a vzájemně se podporovat. ➤ Učitel zachovává důvěrnost informací týkajících se rodin a dětí. 	<p>radu, sjednáme schůzku apod.). Máme-li důvod požadavek odmítnout, svoje stanovisko vždy vysvětlíme.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizujeme školní akce, na kterých mohou rodiče a další rodinní příslušníci spolupracovat s dětmi a potkávat se s učiteli (zahradní party, sportovní a kulturní akce, rodičovské víkendy). ➤ S rodiči komunikujeme důstojným způsobem a dbáme na to, aby každá záležitost byla vždy „dořešena“. U jednání by neměl být nikdo, koho se to netýká. ➤ Každý rodič má možnost konzultovat prospěch dítěte individuálně s konkrétním učitelem osobně. Případně každý rodič dostane i písemný přehled o hodnocení svého dítěte.
---	--

Porovnání obou kritérií – oba programy dbají na profesionalitu, loajalitu a vhodné komunikační strategie při komunikaci s rodiči. Pedagogové mají být aktivní a mají sdělovat potřebné informace rodičům. Program ZS poukazuje na důležitost poznat rodinné prostředí dětí, které může ovlivnit náš postoj k dítěti. Samozřejmostí u obou programů je zachování důvěrností.

U obou programů se setkáváme s nabídkou organizovat školní i mimoškolní akce, které jsou velmi vhodné k navázání další spolupráce s rodiči.

<p><i>Učitel využívá k obohacení vzdělávání nabídky zdrojů, které mu poskytují rodiny dětí i širší komunita.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Učitel navazuje kontakty a vytváří přátelské vztahy s lidmi, organizacemi a institucemi, které mohou obohatit vzdělávání dětí, získává od nich odbornou i materiální podporu, umožňuje dětem v rámci výuky vstoupit s těmito lidmi do kontaktu (exkurze, návštěva ve třídě). ➤ Učitel pomáhá rodičům orientovat se jakým způsobem získávat potřebné informace, pomáhá vyhledávat informační zdroje a poradenství potřebné ke zlepšení kvalit učení a rozvoje dítěte. ➤ Učitel do vzdělávání začleňuje obsahy a témata, která korespondují se zkušenostmi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pořádáme vzdělávací semináře pro rodiče na téma výchovy a vzdělávání. ➤ Pořádáme „kurikulární odpoledne“, v nichž rodičům vysvětlujeme, co, jak a proč ve škole učíme. Jedná se zejména o nové, obvykle neznámé metody ve výuce. Také sem patří setkání rodičů prvňáčků a předškoláků. ➤ Naši pedagogové nabízejí pravidelné konzultační hodiny pro žáky i rodiče. ➤ Školní vzdělávací program zpřístupňujeme na webu školy. Kromě ŠVP zveřejňujeme i další dokumenty, které rodičům pomáhají k dobré orientaci v činnosti školy.
<p>děti ze života ve vlastní rodině/komunitě.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Učitel nabízí rodičům informace a nápady, jak pro děti vytvořit vhodné domácí k učení, (podnětné) stimulující prostředí a pomáhá rodičům zlepšovat jejich rodičovské kompetence. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nabízíme rodičům konzultace našeho školního psychologa/ výchovného poradce. ➤ Umíme rodičům doporučit službu externího odborníka – dětského psychologa, logopeda, mediátora, apod.
<p>Porovnání obou kritérií – tato poslední kritéria nabízí rodičům potřebné informace k možnosti seberealizace, ale i k dopomoci rozvíjení vzdělávání dětí. Dbají na profesionální pomoc rodičů, jestliže nastanou nějaké problémy. Učitel je zde průvodcem a pomocníkem při zlepšování rodičovských kompetencí.</p>	

4.4 Shrnutí kapitoly

V této poslední kapitole teoretické části jsem se zaměřila na formy spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou. Popsala jsem a nabídla čtenářům všechny možné typy a formy komunikace a spolupráce mezi učiteli, školou a zákonnými zástupci. V odborné literatuře, ale i v nabídce z vlastních zkušeností učitelů najdeme nepřeberné množství typů, jak tento důležitý úkol uchopit. V současné době je toto téma velmi diskutované, zvláště pro nás pedagogy, ale také pro rodiče, kteří přistupují ke každému jednání s učitelem s určitým očekáváním. U široké laické veřejnosti si právě učitelské povolání často nestojí právě dobře. Samotní pedagogové často volají po „zašlé slávě, vážnosti a úctě učitelské profese“. Spolupráce školy s rodinou je tedy mnohdy velkým úskalím. Rodiče, často nedostatečně informovaní o tom, co se ve škole děje, si stěžují na kdeco. Každá z těchto dvou stran vidí často jen to své. V očích rodičů jsou mnozí učitelé nevstřícní, neochotní, nároční, nespravedliví a kdovíco ještě. V očích některých učitelů je zase naopak většina rodičů nezodpovědná, nedůsledná, příliš kritická, benevolentní, nekriticky obhajující a tak dále.

Naštěstí pro obě strany je zde několik programů a iniciativ, kterými se můžeme inspirovat a využít zkušeností, které jsou nám učitelům k dispozici. Pro mne, jako učitele, jsou velmi inspirativní ve svých přístupech a postojích vzdělávací program *Začít spolu* a iniciativa *Rodiče vítáni*. Z tohoto důvodu jsem se v mé diplomové práci inspirovala spoluprací mezi školou a rodinou podle principů těchto dvou programů. Popisuji zde charakteristiku obou programů, jejich základní myšlenky, vize a typy pro dobrou a vstřícnou spolupráci a komunikaci mezi oběma stranami.

5. Shrnutí teoretické části

Teoretická část diplomové práce je rozdělena do tří hlavních kapitol. V těchto kapitolách popisují poznatky a informace, které jsem čerpala z odborné literatury, jež jsou podkladem pro tuto práci.

Úvodní kapitola teoretické části se týká rodiny a její proměny v různých dobách. Pro dítě je rodina nejdůležitějším mezníkem v životě. Jaké funkce rodina plní, co pro dítě znamená a vykonává v kladném, ale i negativním slova smyslu se můžeme v této kapitole dozvědět.

V druhé kapitole jsem se zabývala spoluprací rodiny a školy. Jednak jejím vymezením v současných kurikulárních dokumentech, to jak na spolupráci nahlíží dokument Bílá kniha a Rámcový vzdělávací program. Součástí této kapitoly bylo i lehké ohlédnutí do historie a počátky vzdělávání v naší zemi.

Třetí kapitola je stěžejní kapitolou pro praktickou část diplomové práce. Zabývám se zde vzájemnou komunikací a jejími typy mezi rodinou a školou, ale i přímo mezi zákonnými zástupci a učiteli. Popisují možnosti spolupráce, její formy a typy pro obvyklou, ale i méně obvyklou formu spolupráce. Jako hlavní inspirativní podklady pro spolupráci mezi rodinou a školou jsem pro tuto práci zvolila program Začít spolu a iniciativu Rodiče vítáni. Jejich základní kritéria porovnávám na konci této kapitoly. Jako jeden z cílů této diplomové práce jsem si zadala porovnat kritéria spolupráce jednoho z programů k postojům naší základní školy.

Na základě nabytých zkušeností a znalostí, které máme ohledně spolupráce s rodiči na naší škole, vím a jsem přesvědčena, že je toto téma velmi důležitým činitelem pro správné fungování obou stran k oboustranné vzájemné spokojenosti.

EMPIRICKÁ ČÁST

6. Vymezení problému a cíle práce

6.1 Vymezení problému

V teoretické části diplomové práce je hlavním tématem spolupráce a komunikace, její různé podoby a formy. Otevřenou, vhodnou a pozitivní spoluprací mezi rodinou a školou vnímám ve své praxi, jako jeden z důležitých pilířů pro vzájemnou důvěru zákonných zástupců vůči škole. V tomto duchu navazuji v praktické části diplomové práce. Popisuji zde aktivity, kterým se naše škola věnuje a které přispěly ke zviditelnění této školy v očích zákonných zástupců, ale i široké veřejnosti. Hlavním úkolem této práce je poukázat na důležitost komunikace a spolupráce s rodiči, a to tak aby byla pozitivně vnímána oběma stranami. Potom může docházet ke vzájemnému pochopení, toleranci a pozitivnímu přístupu zúčastněných stran, zlepšení vnímání školy širokou veřejností.

Dále se pokusím prostřednictvím dotazníků zjistit, zda to, co v rámci spolupráce s rodiči učitelé naší školy vykonávají, vede k pozitivnímu vnímání školy jak rodiči, tak samotnými žáky. Pořádané aktivity školy budu porovnávat s kritérii spolupráce iniciativy Rodiče vítáni. Porovnáním požadavků spolupráce s rodiči této iniciativy s aktivitami naší školy chci zjistit, zda se můžeme ucházet o certifikát iniciativy Rodiče vítáni. Součástí práce jsou také záznamy rozhovorů se zástupci z řad rodičů a s paní starostkou obce.

Ráda bych pak v úvodu praktické části představila naši školu, školu ZŠ a MŠ Klobuky, kde působím desátým rokem jako učitelka prvního stupně, a jsem tomu moc ráda.

6.2 Úkol a cíle empirické části

Hlavním úkolem v empirické části je zjistit formou dotazníkového šetření, zda aktivity, které naše škola pořádá v rámci zlepšení spolupráce s rodiči, a veřejností vedou ke zlepšení vnímání naší školy. Snažím se vycházet z určitých předpokladů, které se týkají spolupráce naší školy s rodinou a s veřejností.

Prvním cílem práce je získat od respondentů zpětnou vazbu pro zjištění faktu, zda naše základní škola vytváří vhodné podmínky pro spolupráci s rodinami. Získané informace pak představují míru spokojenosti v naplnění očekávání a potřeb jak rodičů, tak i žáků naší školy. Na základě zpětné vazby pak můžeme s kolegy navrhnout strategie na zlepšení v této oblasti.

Druhým cílem je analyzovat aktivity pořádané školou na základě základních, tak i volitelných požadavků spolupráce pro získání certifikátu značky iniciativy Rodiče vítáni. Porovnáním těchto měřítek mohu zjistit, zda daná kritéria naplňujeme či nikoli. A zda se tedy může naše základní škola ucházet o certifikát této iniciativy.

7. Metodika výzkumu

7.1 Výzkumný vzorek

Celý empirický výzkum byl prováděn na Základní a Mateřské škole Klobuky, okres Kladno se souhlasem vedení školy a pedagogického sboru.

7.1.1 Charakteristika popisované základní školy

Oficiální název: Základní škola a Mateřská škola Klobuky, okres Kladno, Nová 8,

Odkaz: www.zsklobuky.cz

Ohlédneme-li se do minulosti, můžeme zjistit, že již v roce 1895 byl založen I. stupeň základní školy. V novodobé historii je pro nás významný rok 2003, kdy došlo ke sloučení základní a mateřské školy, které trvá dodnes.

Nyní je zřizovatelem ZŠ a MŠ obec Klobuky. Díky spolupráci s Obecním úřadem v Klobukách, došlo ke zvelebení budovy školy i školky.

ZŠ a MŠ Klobuky je plně organizovaná vesnická škola, tvořena třídami 1. a 2. stupně, kde se ve školním roce 2015/2016 vzdělává celkem 114 žáků. V závislosti na počtu žáků se složení tříd mění. Na prvním stupni byly dříve třídy většinou smíšené, spojené z více vzdělávacích ročníků. Vzhledem k navýšení počtu žáků je pro letošní školní rok 2015/2016 spojen pouze čtvrtý a pátý ročník, ostatní třídy jsou samostatné. Na druhém stupni je pro každý vzdělávací ročník vytvořena jedna třída.

Školní vzdělávací plán se hlásí k programu Tvořivá škola a v rámci vzdělávání využíváme činností a praktický charakter učení. Vedeme žáky k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodný způsob řešení problémů. Snažíme se respektovat přirozené potřeby žáků a individuální úroveň jejich zrání a učení.

Do vzdělávání na této škole patří i přípravná třída, která byla zřízena za podpory Středočeského kraje v roce 2008. Největší výhodou, jak pro žáky, tak i pro pedagogy, je menší počet žáků ve třídě. Naše škola je vhodným prostředím pro děti s výukovými problémy. Samozřejmostí je pro naši školu integrace dětí se zdravotním postižením.

Učitelství sbor základní školy je složen celkem z dvanácti pedagogických pracovníků. Všichni pedagogové mají plnou kvalifikaci nebo studují. K pedagogickému kolektivu patří pro letošní školní rok dvě asistentky pedagoga, které zároveň pracují jako školní vychovatelky. Důležitou součástí jsou i nepedagogičtí pracovníci. Paní ředitelka vykonává svou funkci na této škole již patnáctým rokem, od září 2013 byla zřízena i funkce zástupce ředitele. Ke škole patří mateřská škola, která má kapacitu 76 míst, zde se střídá 6 učitelek ve 4 odděleních. V rámci školy funguje i školní družina a školní jídelna.

Naše škola je velmi aktivní v účasti a v zapojení se do různých projektů či seminářů. I když jsou vždy tyto projekty časově i organizačně náročné, mohu říci, že se většina kolegů zapojuje velmi aktivně. Smysl těchto projektů vidím hlavně v tom, že se naše škola dostává do podvědomí široké veřejnosti.

Během posledních pěti let prošly obě budovy mnohými rekonstrukcemi. Za tyto přestavby a velkou podporu můžeme děkovat paní starostce a celé obci Klobuky, která významně školu podporuje.

7.1.2 Charakteristika žáků naší školy

Jak jsem se již zmínila, ZŠ a MŠ Klobuky je vesnická škola rodinného typu. Díky malému počtu žáků i pedagogů se všichni znají. Mezi žáky vznikají přátelské vztahy i napříč ročníky. Učitelé znají žáky a většinou i jejich rodinné prostředí. Ve třídách je menší počet žáků a individuální přístup je pro pedagogy samozřejmostí. Naše škola je charakteristická větším množstvím žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Tabulka č. 2 Přehled počtu žáků a tříd ve školním roce 2015 – 2016

PT	12 žáků	Žákyně s kombinovaným postižením (vytvořen IVP).
1. třída	18 žáků	Žákyně s kombinovaným postižením (vytvořen IVP). Žák vzdělávaný podle programu ŠVP „Tvoříme společně školu pro žáky s LMP“ (vytvořen IVP).
2. třída	22 žáků	Žák se zdravotním tělesným znevýhodněním. Žák s těžkým řečovým postižením (vytvořen IVP). Žákyně s kombinovaným postižením (vytvořen IVP). Žákyně vzdělávaná podle programu ŠVP „Tvoříme společně školu pro žáky s LMP“ (vytvořen IVP).
3. třída	16 žáků	
4., 5. třída	17 žáků	Žákyně s kombinovaným postižením (vytvořen IVP). Dva žáci vzdělávaní podle programu ŠVP „Tvoříme společně školu pro žáky s LMP“ (vytvořen IVP).
6. třída	8 žáků	Dva žáci se specifickými vývojovými poruchami učení (vytvořen IVP). Dvě žákyně vzdělávané podle programu ŠVP „Tvoříme společně školu pro žáky s LMP“ (vytvořen IVP).
7. třída	12 žáků	Dva žáci vzdělávaní podle programu ŠVP „Tvoříme společně školu pro žáky s LMP“ (vytvořen IVP).
8. třída	6 žáci	Dva žáci vzdělávaní podle programu ŠVP „Tvoříme společně školu pro žáky s LMP“ (vytvořen IVP).
9. třída	3 žáci	Žákyně se zdravotním tělesným postižením (vytvořen IVP).

Z celkového počtu žáků školy, což je pro letošní rok 114, má celkem 18 žáků vytvořen individuální vzdělávací plán. Do naší školy dochází přibližně 30% žáků romské národnosti a žáků ze sociálně znevýhodněného rodinného prostředí. Kontroly v PPP Kladno probíhají dle potřeby školy, individuální plány jsou kontrolovány dvakrát ročně.

Naší snahou je přistupovat ke každému žákovi individuálně. Rodiče žáků s výukovými nebo výchovnými obtížemi a problémy zveme často do školy a společně konzultujeme

možnosti nápravy. Podle zájmu se rodiče snažíme seznámit s momentálním učivem dítěte, abychom v rodině zvýšili motivaci ke vzdělávání.

7.1.3 Charakteristika rodičů žáků - respondentů

Rodiče našich žáků jsou zástupci všech sociálních vrstev, jejich charakteristika je velmi rozdílná. Patří sem skupiny zaměstnaných zákonných zástupců, ale i skupiny sociálně slabých nebo nezaměstnaných. Každá rodina je jiná, má své zájmy, svůj vlastní životní styl, který se nemusí vždy ztotožňovat s představou pedagoga, či jiného rodiče. V prvních měsících školní docházky spojuje rodiče nadšení, radost ale i strach a obavy z neznámého prostředí. Je po nich najednou požadováno několik zásadních věcí, mají před sebou své dítě a odpovědnost za jeho vzdělávání.

Zákonné zástupce u nás ve škole můžeme rozdělit na tři skupiny. První část rodičů je velmi aktivní. Zajímá se o dění ve škole, ve třídě. Má zájem o spolupráci se školou a s pedagogy. Nabízí svou pomoc, věnuje se svému dítěti. Druhou skupinu rodičů charakterizuje zájem o své dítě, zajímá se o jeho úspěchy i neúspěchy. Spolupráci ale neřeší, je spíše pasivní, a do aktivit školy se nezapojují. Třetí skupinou jsou rodiny, které bohužel nezajímají výsledky vzdělávání ani chování svého dítěte. Ke spolupráci, komunikaci a aktivitám se staví negativně.

Na naší škole převládá na prvním stupni první skupina rodičů. Rodiče žáků od první do čtvrté třídy jsou aktivní, mají tendence pomáhat a zapojovat se do akcí a aktivit školy. Od páté třídy a na druhém stupni už nadšení odpadá. Znát je to bohužel i v komunikaci mezi učiteli a žáky a také na přítomnosti rodičů v době třídních schůzek.

7.1.4 Charakteristika respondentů, se kterými byl veden rozhovor

Pro polostrukturovaný rozhovor jsem oslovila zástupce tří maminek žáků naší školy. Také jsem o rozhovor požádala starostku obce Klobuky. Cílem dotazníku bylo zjistit při osobním rozhovoru, jaký mají názor, vztah a zkušenosti k naší škole. Dvě ze tří oslovených maminek mají na naší škole své dítě, které má tělesný handicap. Zajímalo mě, zda jsou tedy spokojené se vzděláváním, spoluprací a komunikací ve škole.

Maminka Veronika, syn Vítek 7 let, dcery Samanta 5 let a Viktorie 3 roky

V současné době chodí Vítek do 2. třídy naší školy. Vítek je žák se zdravotním tělesným znevýhodněním. Má těžkou formu hemofilie s inhibítorem. Vítkovi je k dispozici asistent pedagoga. Samanta a Viktorie jsou zdravé holčičky, které dochází do mateřské školky v Klobukách.

Maminka Lenka, dcera Monika 14 let

Monika je letošní školní rok v 9. třídě naší školy. Monika je nadprůměrně inteligentní dítě, avšak postižené vrozenou spondyloepifyzární dysplazií těžkého typu. Toto onemocnění je charakterizováno těžkou deformitou hrudníku, skoliózou a malým vzrůstem - v dospělosti výška postavy 80-130 cm. Monika má vytvořen IVP a k dispozici má asistenta pedagoga.

Maminka Radka, dcera Ema 5 let

Ema navštěvuje letošní školní rok 2015/2016 na žádost rodičů přípravnou třídu.

Starostka obce Klobuky

Jelikož je v posledních letech vytvořen mezi školou a obcí pěkný vztah a obec velmi naši školu podporuje, zajímal mě názor paní starostky. Paní starostka se velmi zajímá o aktivity školy a vnímání školy lidmi v obci. Zapojuje se do aktivit pořádané školou, např. každý nový školní rok slavnostně zahájí a také se s námi loučí, když školní rok končí. O vánočním jarmarku má vždy proslov a rozsvěcí vánoční strom. Občas se také účastní pedagogických porad, aby zjistila, zda je vše v pořádku a zda něco nepotřebujeme. Domluvila jsem si tedy předem schůzku, se kterou paní starostka souhlasila. Před samotným rozhovorem jsem paní starostku seznámila s důvodem mé návštěvy a obeznámila jsem ji s danou problematikou. Cílem rozhovoru bylo zjistit jaký názor má paní starostky na dění ve škole a zda je spokojená se spoluprací školy a obce a prezentací školy na veřejnosti.

7.2 Metody výzkumu a zpracování dat

Vzhledem k faktu, že jsme malá škola, nebyl prováděný výzkum povahy kvantitativní. Z mého pohledu nejde o kvantitu, ale důležitost vidím ve vypovídající hodnotě, ze které můžeme usuzovat, zda se nám daná práce daří. Cílem práce je zjistit, zda vymezené cíle vedou ke zlepšení komunikace a spolupráce s rodinami. Součástí výzkumu je i vyhodnocení dotazníku z pohledu žáků. Pro zpracování diplomové práce jsem se rozhodla využít těchto metod výzkumu:

Dotazníková metoda

Jedná se o nejrozšířenější výzkumnou metodu, kdy lze oslovit větší množství respondentů. Dotazníky byly určeny pro žáky školy a jejich zákonné zástupce.

- **Dotazník pro rodiče žáka ZŠ a MŠ Klobuky** (příloha č. 1) který byl rodičům k dispozici, zjišťuje jejich názory a postoje k tématu komunikace a spolupráce s naší školou. Dotazované osoby (respondenti) měli odpovědět na dané otázky výběrem z několika nabízených možností. Rodičům byl dán prostor pro vyjádření vlastních názorů. Dotazník byl anonymní a obsahoval celkem 21 otázek. Ke každé otázce dotazníku je v hodnocení sestaven názorný graf a slovní hodnocení.
- **Dotazník pro rodiče žáka k zápisu na škole** (příloha č. 2) tento typ dotazníků předkládáme rodičům při zápisu dítěte do 1. třídy. S tímto jsme začali před dvěma lety, a to z důvodu zkvalitnění spolupráce a ke zjištění pohledu rodičů na naši školu. Zjišťujeme, co vedlo rodiče k přihlášení jejich dítěte naší školou. Každý rodič vždy ochotně dotazník vyplnil. Dotazník je anonymní a obsahuje celkem 7 otázek. Rodičům je dán prostor pro vyjádření vlastních názorů. Ke každé otázce dotazníku je v hodnocení sestaven názorný graf a slovní hodnocení.
- **Dotazník pro žáka ZŠ Klobuky** (příloha č. 3) před třemi lety jsme dělali SWOT analýzu na naší škole z pohledu žáků. Protože je to už delší doba, rozhodla jsem se v rámci této práce šetření zopakovat. Dotazníky dostali všichni žáci naší školy. Děti z přípravné třídy a z 1. třídy vyplňovaly zjednodušené, obrázkové dotazníky, nad kterými pak s paní učitelkami diskutovali. Dotazník byl anonymní, pro starší

děti obsahoval 9 otázek. Prostor byl i pro vyjádření vlastních názorů. Výsledky dotazníkového šetření jsou opět vyhodnocené v grafu.

Polostrukturovaný rozhovor

Rozhovory byly vedeny podle předem připravených otázek, ke kterým se dotazovaní vyjadřovali. Před rozhovorem byli respondenti obeznámeni s účelem a průběhem rozhovoru. S jejich souhlasem bylo vše nahráno na diktafon a následně písemně zdokumentováno tak, jak dotazovaní hovořili. Respondenty jsem vybírala z řad zákonných zástupců. (příloha č. 4)

Cílem rozhovorů bylo získat doplňující informace, dozvědět se jaký pohled mají na komunikaci s učiteli školy a na celkovou spolupráci školy a rodiny zákonní zástupci – v tomto případě matky dětí, které navštěvují ZŠ a MŠ Klobuky.

Otázky připravené pro zákonné zástupce:

- 1. Jakou třídu ZŠ a MŠ Klobuky navštěvuje Vaše dítě, a jak dlouho?*
- 2. Jste spokojeni s přístupem pedagogů, s komunikací, která je mezi Vámi a učiteli?*
- 3. Jak na Vás působí klima celé školy?*
- 4. Zapojujete se do akcí naší školy?*
- 5. Jste spokojeni s tím, jaké vědomosti a dovednosti ve škole získává?*

Jak jsem se již zmínila, naše škola má veliké štěstí v tom, že starostka obce velmi podporuje činnost a aktivity naší školy. Má zájem, aby škola vzkvétala a prosperovala. Vždy je ráda, když se práce daří a učitelé, žáci i rodiče jsou spokojeni. Zajímalo mne tedy, jaké důvody ji k tomuto jednání vedou. Oslovila jsem ji a domluvila si schůzku ohledně rozhovoru. (příloha č. 5)

Položila jsem jí tyto otázky:

- 1. Paní starostko, od kterého roku jste ve funkci starostky obce Klobuky?*
- 2. Jaké jste měla informace o místní základní a mateřské škole?*
- 3. A co se týká prezentace školy? Byly nějaké ohlasy?*
- 4. Víím, že obec školu podporuje. Proč si myslíte, že je tato spolupráce důležitá.*
- 5. Je podle Vás nyní spolupráce školy s obcí a zároveň prezentace školy na veřejnosti dostačující?*
- 6. Je podle Vás něco co by se dalo zlepšit, máte nějakou vizi do budoucna?*

8. Realizace výzkumu

V první podkapitole popíši a vyhodnotím dotazníková šetření, kterými jsem zjišťovala mezi zákonnými zástupci a žáky naší školy úroveň spolupráce. Dotazníky jsou odkazované na hlavní akce a aktivity naší školy, které pořádáme pro žáky, rodiče a širokou veřejnost. Důvodem je zviditelnění školy a ujištění všech, že Základní a mateřská škola Klobuky je školou dobrou a nabízí kvalitní podmínky pro vzdělávání dětí.

V druhé podkapitole bych se chtěla zaměřit na porovnání kritérií spolupráce iniciativy Rodiče vítáni s aktivitami, které se týkají spolupráce s rodiči z pohledu naší školy. Zajímá mě, zda splňujeme základní kritéria spolupráce podle této iniciativy.

8.1 Průběh, realizace a vyhodnocení dotazníkového šetření

Jestliže chceme vědět, zda to, co děláme má svůj smysl, měli bychom se ptát a zjišťovat kolem sebe, jak se věci mají. Je sice pravdou, že můžeme vnímat kladné, ale i záporné odezvy z okolí. Z toho, jak lidé kolem nás reagují, jakým způsobem o nás mluví. Někdy nás to potěší, někdy zarmoutí, ale vždy je to impuls, který nás žene dál. Impuls, který nás nutí zlepšovat to, co ještě není úplně dokonalé.

A tak to máme i u nás ve škole. Zajímáme se o názory rodičů, žáků, ale i široké veřejnosti. Protože budou-li tyto názory z větší části kladné, je to pro školu právě ten podnět, že to, co učitelé školy dělají, dělají správně.

8.1.1 Dotazník pro rodiče žáka ZŠ Klobuky

Tento dotazník byl v tištěné formě předán rodičům v základní škole, v přípravné třídě a také v mateřské škole. Celkem bylo rozdáno 130 dotazníků. Žáků máme sice více, ale počítala jsem s rodiči, které mají své děti ve všech odděleních naší školy. Z celkového

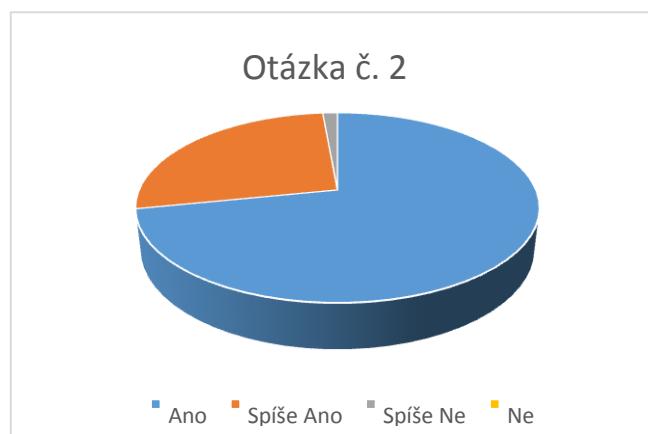
počtu rozdaných dotazníků se jich 101 navrátilo. Tento fakt mě celkem potěšil, návratnost jsem očekávala menší. Dotazník obsahoval celkem 20 uzavřených otázek, poslední otázka byla dána pro vlastní názory a připomínky.

1. Mé dítě navštěvuje (pokud máte více dětí, které navštěvují ZŠ a MŠ Klobuky, označte více odpovědí.)

Mateřskou školu	44
Přípravnou třídu	8
ZŠ I. stupeň	38
ZŠ II. stupeň	11

2. Domníváte se, že mezi školou a rodiči je navázán partnerský vztah?

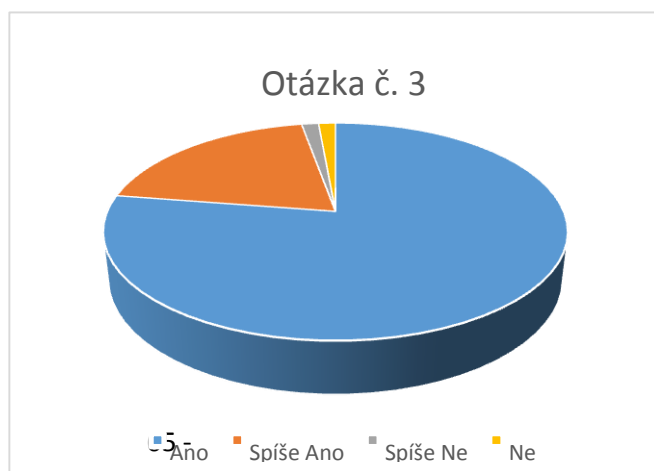
Ano	51
Spíše Ano	19
Spíše Ne	1
Ne	0

Vyhodnocení této otázky je velmi pozitivní, což mě potěšilo a pro nás učitele je to určitě potěšující zjištění.

3. Jste dostatečně informováni o průběhu vzdělávání vašeho dítěte ve škole?

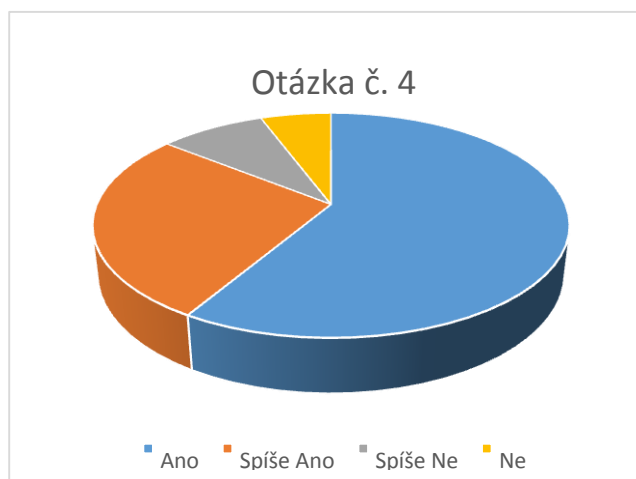
Ano	55
Spíše Ano	14
Spíše Ne	1
Ne	1

Většina rodičů si myslí, že podávání informací o vzdělávání jejich dětí, jsou dostatečná.

4. Líbí se vám webové stránky naší školy?

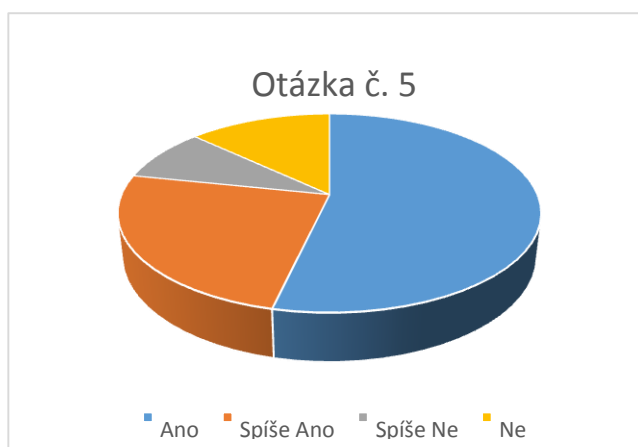
Ano	41
Spíše Ano	19
Spíše Ne	6
Ne	4

Tento závěr je sice kladný, ale někteří rodiče spokojeni nejsou. I my sami víme, že v této oblasti bychom se měli ještě zlepšit a na podobě webových stránek školy zapracovat a snažit se o častější aktualizace.

5. Jste spokojeni se sdílením informací prostřednictvím webového portálu škola online?

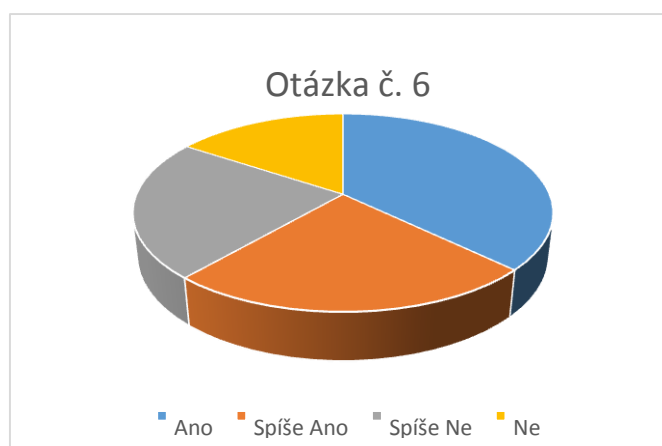
Ano	37
Spíše Ano	17
Spíše Ne	6
Ne	9

Webový portál škola online používáme od školního roku 2014/2015. Jak pro rodiče, tak i pro nás učitele je to novinka, se kterou se seznamujeme. Rodiče, kteří nemají internet, zadali odpověď *ne*, kde tuto situaci okomentovali. Někteří rodiče mají dítě v MŠ, kde se tento portál ještě nevyužívá.

6. Navštěvujete pravidelně tyto webové portály?

Ano	26
Spíše Ano	18
Spíše Ne	16
Ne	11

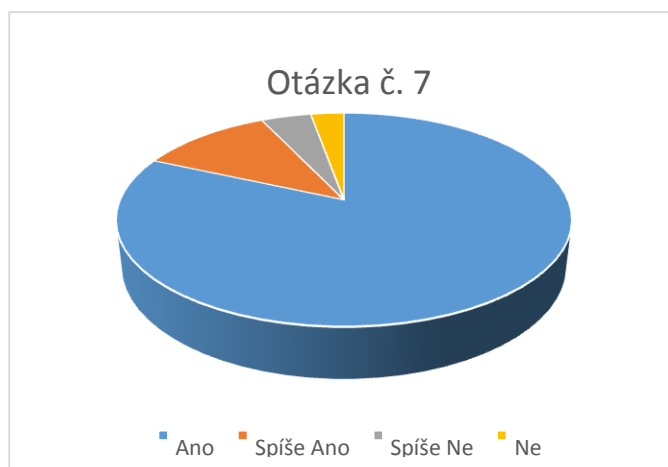

U této otázky jsou negativní odpovědi opět z důvodu nevyužívání portálů v MŠ, nebo z důvodu, že rodiče nemají přístup na internet. Ostatní rodiče portály navštěvují. Někteří se naučili komunikovat s námi přes školu online, jestliže omlouvají své dítě, nebo potřebují nějaké informace.

7. Jste dostatečně informováni o chování vašeho dítěte ve škole?

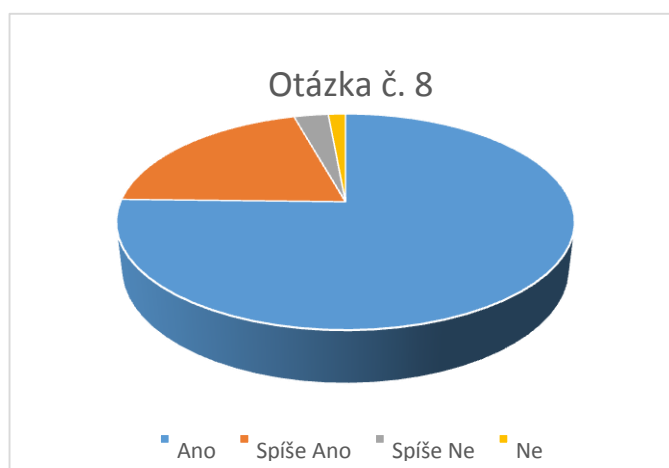
Ano	58
Spíše Ano	8
Spíše Ne	3
Ne	2

Závěr této otázky je opět kladný, jen menší počet rodičů si myslí, že je učitelé nedostatečně informují o chování jejich dětí.

8. Nastanou-li problémy, jste spokojeni s přístupem a průběhem řešení ze strany školy?

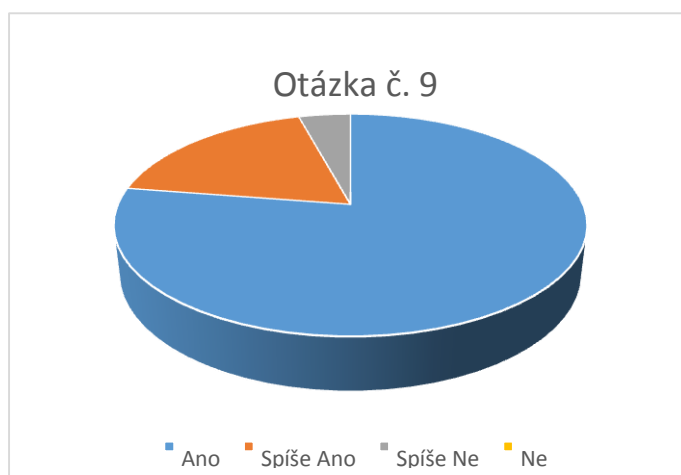
Ano	52
Spíše Ano	14
Spíše Ne	4
Ne	1

Tato otázka je ohodnocena kladně. Pozitivní zpětnou vazbu dalo 95% odpovídajících rodičů. Což je velmi důležité sdělení pro nás učitele. Je dobré, že rodiče vnímají pozitivně přístup a komunikaci s učiteli, i když tato komunikace není jen za pozitivním účelem.

9. Je pro vás příjemný způsob jednání s učitelem a s vedením školy?

Ano	55
Spíše Ano	13
Spíše Ne	3
Ne	0

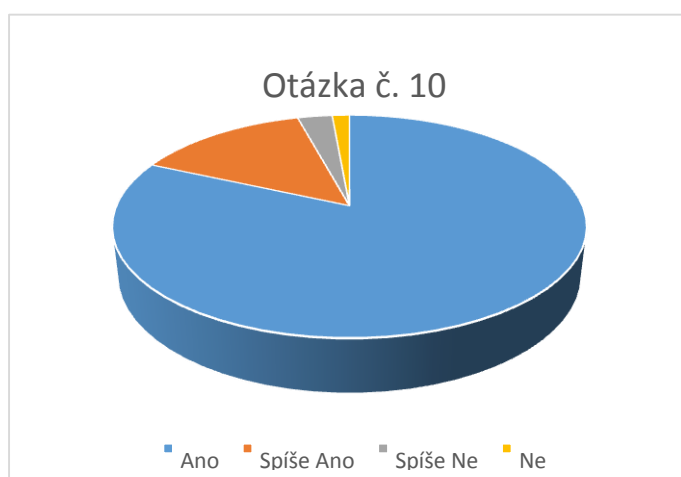

Většina rodičů si opět myslí, že jednání s učiteli a vedením školy je pro ně příjemné.

Nemají zábrany se s námi setkávat, komunikovat a řešit potřebné věci.

10. Dává vám škola dostatečný prostor pro vyjádření vašich názorů a připomínek?

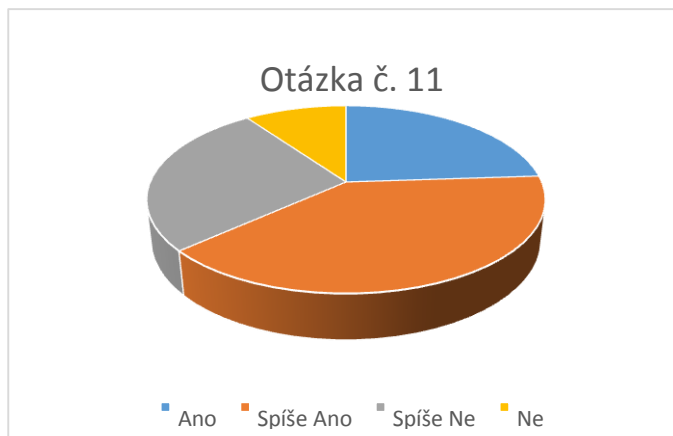
Ano	58
Spíše Ano	10
Spíše Ne	2
Ne	1

Většina rodičů zastává názor, že dáváme prostor pro vyjádření jejich názorů. Zde jde zejména o přímou komunikaci mezi zákonným zástupcem a třídním učitelem.

11. Máte možnost ovlivnit dění ve škole?

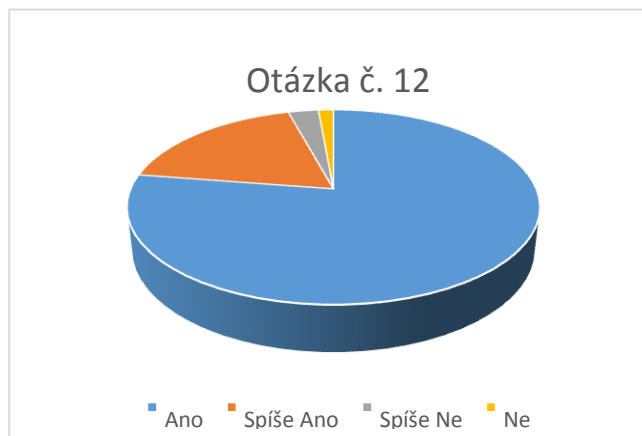
Ano	17
Spíše Ano	28
Spíše Ne	19
Ne	7

U této otázky odpovědělo více než 60% rodičů, že mají možnost ovlivňovat to, co se ve škole děje. Zbýlých 37% rodičů si to ale nemyslí, a zastávají názor, že nemají možnost do dění zasahovat.

12. Domníváte se, že se učitelé dostatečně věnují dětem, vnímají jejich problémy a jsou jim k nápomoci?

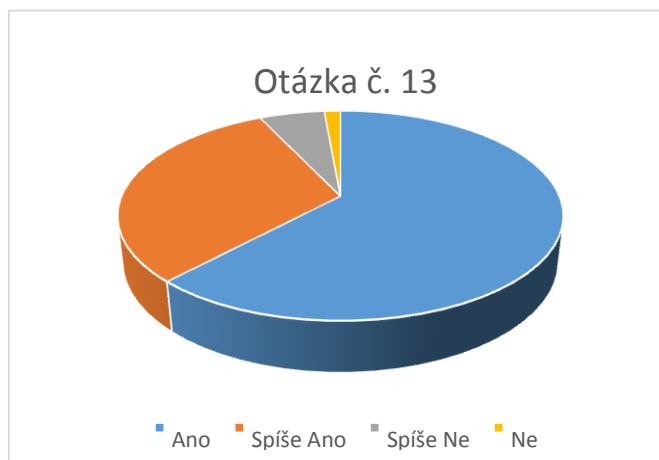
Ano	55
Spíše Ano	13
Spíše Ne	2
Ne	1

U této otázky téměř většina rodičů zastává názor, že je dostatečné, jak učitelé školy reagují na problémy žáků, věnují se jim a jsou jim k nápomoci.

13. Myslíte si, že vaše dítě chodí do školy rádo a těší se?

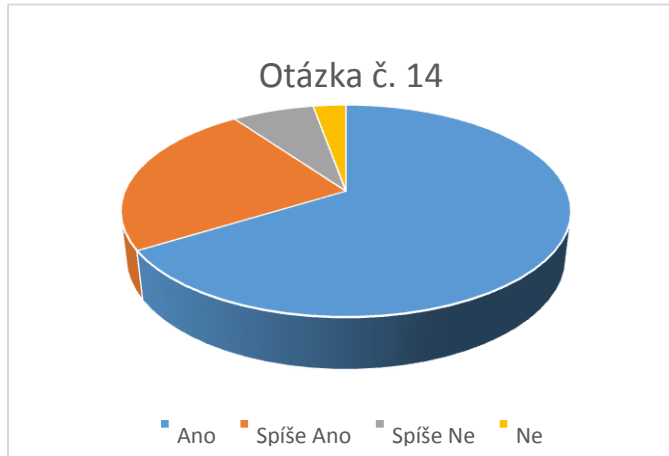
Ano	44
Spíše Ano	22
Spíše Ne	4
Ne	1

Podle většiny rodičů chodí jejich děti do školy rády a těší se tam. U této otázky by mne zajímalo, zda rodiče odpověď ANO zapsali po komunikaci se svým dítětem, nebo zda si to myslí oni.

14. Cítí se vaše dítě ve škole bezpečně?

Ano	47
Spíše Ano	17
Spíše Ne	5
Ne	2

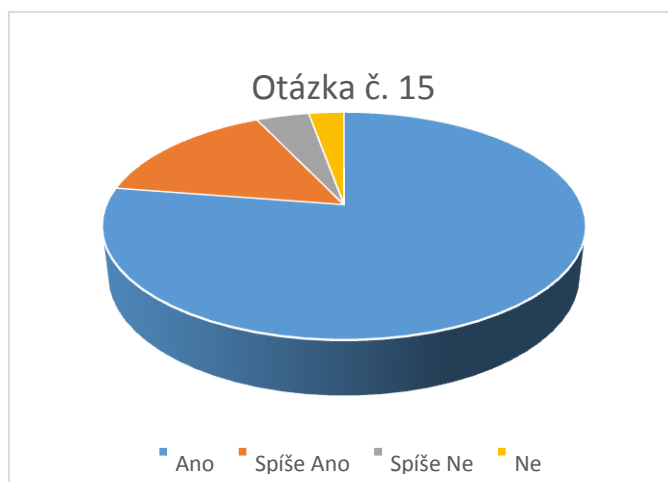

Zde je závěr také spíše kladný. Zarazila mě ale odpověď sedmi rodičů, kteří se vyjádřili negativně. Zamýšlím se nad tím, z čeho tento pocit vyplývá, zda je to z důvodu, že je jejich dítě v nepohodě ve třídě se spolužáky, nebo zda se to týká vztahu žák učitel.

Rozhodně bychom se měli tímto zjištěním zabývat.

15. Účastníte se třídních schůzek a jste spokojeni s jejich průběhem?

Ano	55
Spíše Ano	11
Spíše Ne	3
Ne	2

Účast na třídních schůzkách zde vychází kladně, avšak v praxi máme problém s tím, že zejména na druhém stupni je účast rodičů velmi nízká. Rodiče, kteří mají dítě na prvním stupni, mají téměř stoprocentní účast. Někteří z nich mají své dítě i na druhém stupni, ti se pak informují u pedagogů druhého stupně.

16. Víte, že škola pořádá různé mimoškolní akce pro rodiče a širokou veřejnost?

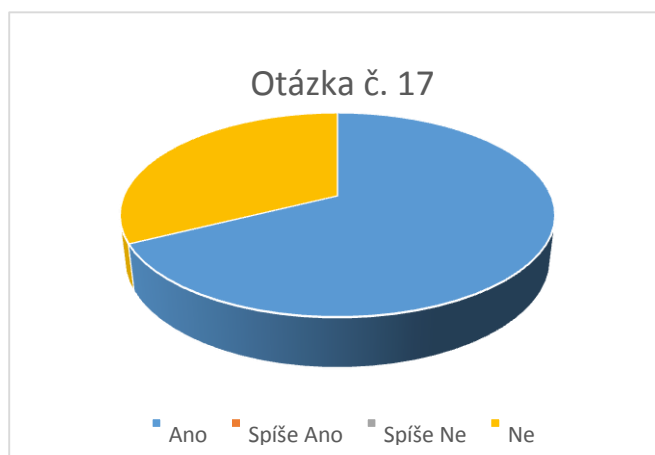
Ano	70
Spíše Ano	1
Spíše Ne	0
Ne	0

Všichni respondenti, kteří odpověděli na tuto otázku, vědí, o pořádaných mimoškolních akcích na naší škole. To je pro mě velmi pozitivní zjištění.

17. Účastníte se těchto akcí?

Ano	48
Spíše Ano	0
Spíše Ne	0
Ne	23

Opět potěšující zjištění, že se pořádaných akcí účastní 68% z odpovídajících rodičů. Je to pro nás učitele podnět, že to co děláme, je ohodnoceno pozitivně.

18. Jestliže ano, líbí se vám tyto akce z hlediska organizace, náplně a přístupu učitelů?

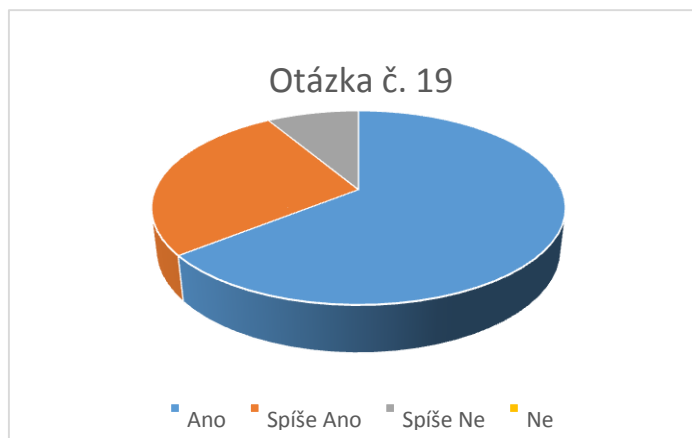
Ano	44
Spíše Ano	4
Spíše Ne	0
Ne	0

Rodiče, kteří se akcí účastní, jsou velmi spokojeni s jejich průběhem. My to vždy také pozitivně vnímáme z okamžitých reakcí během akcí a z ohlasů po skončení.

19. Domníváte se, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno?

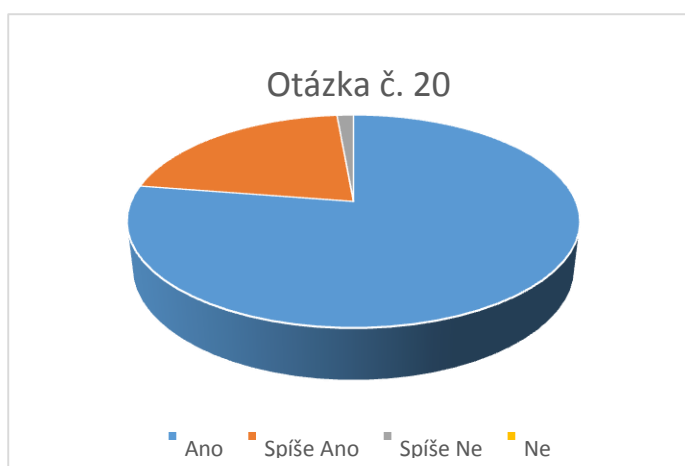
Ano	45
Spíše Ano	19
Spíše Ne	6
Ne	0
Nemám srovnání	1

Vím, že rodiče mezi sebou komunikují, předávají si poznatky a zkušenosti. Někteří z rodičů přeřadili své dítě z jiné školy k nám. Z tohoto důvodu jsem tuto otázku položila. Kladné odpovědi jsou opět povzbuzující.

20. Splňuje tedy naše škola vaše očekávání?

Ano	55
Spíše Ano	15
Spíše Ne	1
Ne	0

Poslední otázka dotazníku byla téměř sto procenty respondentů ohodnocena kladně ve prospěch naší školy.

21. Zajímá by nás váš názor pro další spolupráci se školou. Zde můžete napsat vaše návrhy, připomínky, které jsou pro vás důležité.

Tuto možnost vyjádřit se a více se k danému tématu rozepsat využilo pouhých 10 % rodičů. Což mě celkem mrzí, ale zároveň jsem tento výsledek očekávala. Názory rodičů, kteří se vyjádřili, bych rozdělila na dvě oblasti. Jedna část se vyjadřovala přímo k akcím školy, druhá část rodičů popisovala přímo svůj názor a postoj ke škole.

Komentáře rodičů přepisuji jako citace.

„Privítala bych vytváření dětí s rodiči samostatně jednotlivých tříd. Líbí se mi spolupráce se školou.“

„Škola by mohla jezdit s dětma na hrady a zámky.“

„Založit fotbalový klub Klobuky, pro žáky.“

„Více doučovacích hodin. Lepší jídlo.“

„Více zájmových kroužků.“

„Jsme velice spokojeni s mateřskou školou Klobuky a zejména paními učitelkami ve třídě Krtečků v mateřské školce. Patří jim obrovské díky za jejich přístup k dětem a za trpělivost.“

„Jsme moc spokojeni.“

„Byla bych ráda, kdyby komunikace mezi učiteli a rodiči byla i nadále pružná a rodiče měli prostor na názor ohledně postupů. Děkuji.“

„Pocházíme z jiné spádové obce, ale mateřské škola Klobuky se nám líbila svým přístupem nejen k dětem, ale i k rodičům. Dcera v příštím roce začne navštěvovat přípravnou třídu a do 1. třídy nastoupí také v Klobukách. Líbí se nám malé rodinné prostředí, vybavenost školy, přístup učitelů, akce a spolupráce s veřejností.“

„Oceňuji mimoškolní akce, jejich organizaci i zaměření. Nadšení organizátorek a jejich kostýmy, jsou příkladné.

Ad 8) a 12) doposud jsme žádné vážné problémy řešit nemuseli, organizační problémy byly řešeny ochotně k oboustranné spokojenosti.

Ad 15) třídní schůzky všude chválím. Na rozdíl od jiných rodičů z „velkých škol“ jsem ještě ani jednou neslyšela, že děti neposlouchají, zlobí, jsou nepozorné atd.

Ad 17) bohužel pokud jsou akce v týdnu, ne vždy se nám podaří se jich zúčastnit.

Ad 20) na prvním stupni oceňuji zavedení nových metod v češtině a v matematice. Ad 4) školkový Facebook je taky prima. Je hezké vidět fotky dětí při jídle, práci či naposledy spící.“

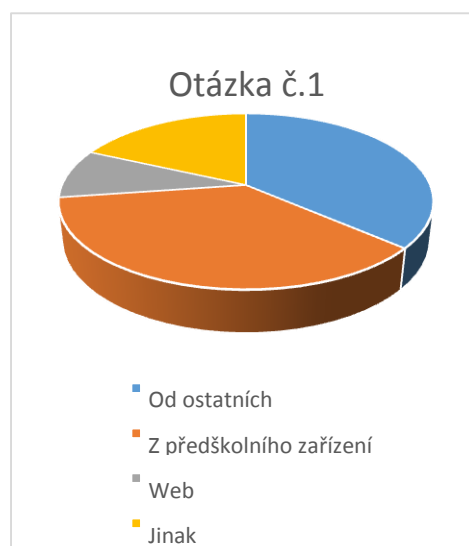
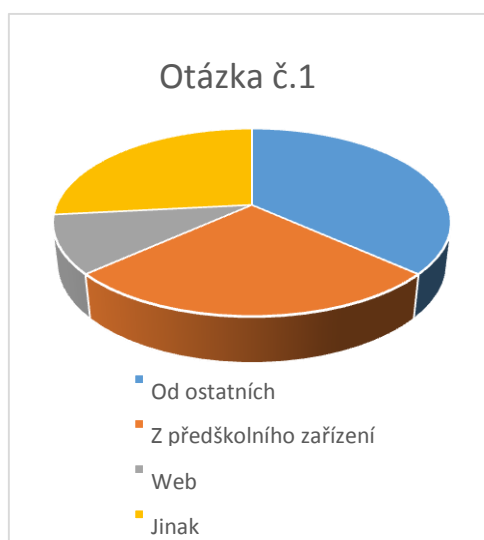
8.1.2 Dotazník pro rodiče žáka k zápisu na škole

Z důvodů získání informací od rodičů jakým dojmem na ně naše škola působí, jsme se před dvěma lety rozhodli u zápisu do 1. třídy dávat rodičům anonymní dotazník. Tento dotazník je vždy k dispozici v tištěné formě. V lednu 2014 bylo rozdáno 27 dotazníků. Do první třídy pak nastoupilo 22 dětí. V dalším roce vyplnilo dotazník 19 rodičů, do 1. třídy šlo nakonec 18 dětí. Dotazník obsahuje celkem 6 uzavřených otázek a tři otázky doplňující, kde rodiče mohou vyjádřit svůj názor.

Školní rok 2013/2014

Školní rok 2014/2015

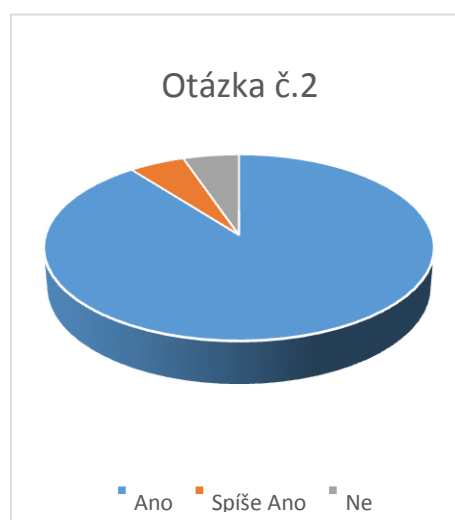
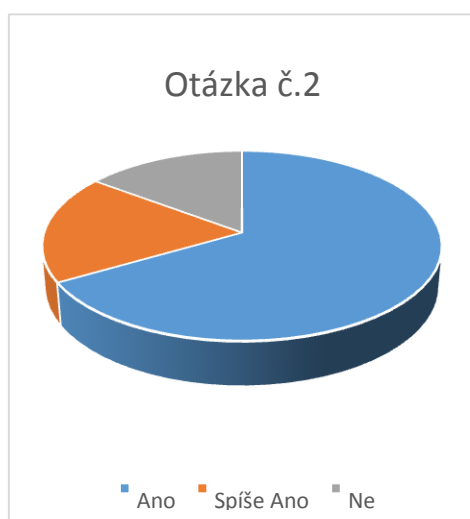
1. Kde jste získali informace o ZŠ Klobuky?

Od ostatních rodičů, od známých	11	8
Z předškolního zařízení	8	8
Z webových stránek	3	2
Jinak	8	4

K variantě *Jinak* se rodiče vyjadřovali, že školu přirozeně znají, jelikož jsou z okolních obcí. Dále pak školu navštěvuje sourozenec budoucího prvňáčka. Někteří uváděli variant více.

2. Byli jste hned rozhodnuti přihlásit vaše dítě do ZŠ Klobuky?

Ano 18

Spíše ano 5

Ne 4

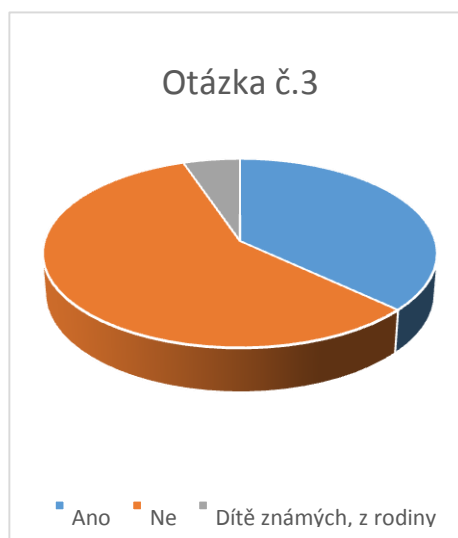
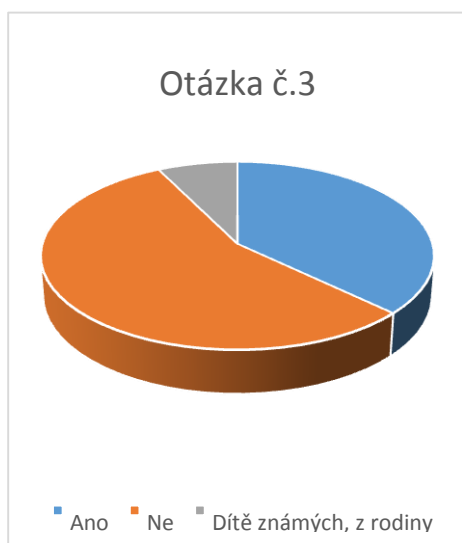
17

1

1

Z těchto odpovědí je pro nás uspokojující, že rodiče převážně uvažují o zapsání svých dětí do naší školy.

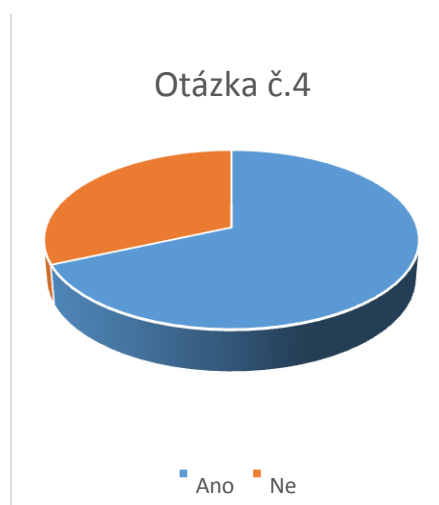
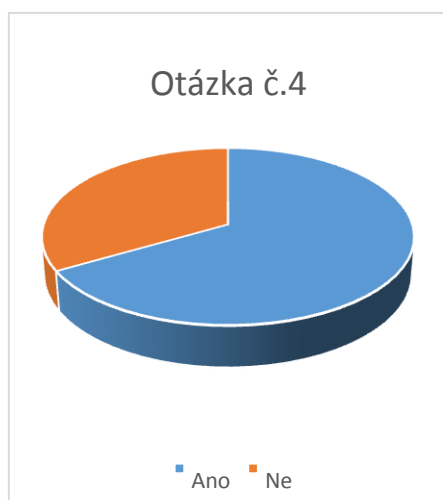
3. Navštěvuje ZŠ Klobuky sourozenec vašeho budoucího prvňáčka?

Ano	10	7
Ne	15	11
Dítě známých, z rodiny	2	1

Většina rodičů nemá s naší školou zkušenost. Jsou to většinou rodiče, jejichž děti nastupují do základní školy poprvé.

4. Byli jste se před zápisem v ZŠ Klobuky předem podívat?

Ano 18

13

Ne 9

6

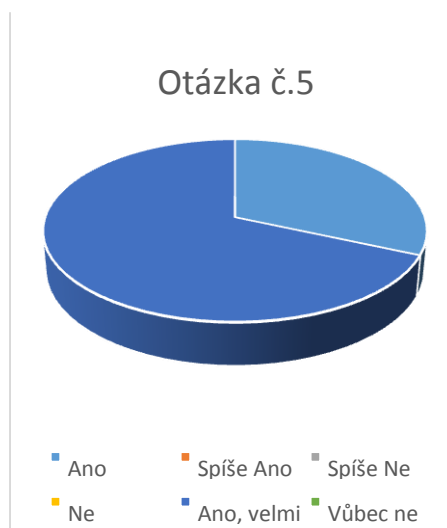
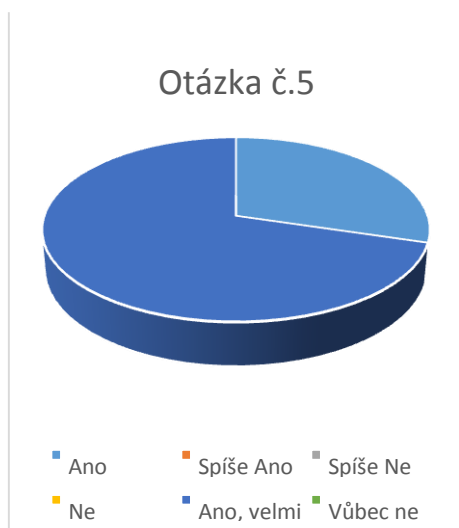
Skoro 70 % rodičů se bylo před zápisem v klobucké škole podívat. Někteří z nich znají prostředí z důvodu docházky staršího dítěte.

Jestliže ANO, jak na vás působila škola a její pracovníci?

Ti, kteří odpověděli ANO, hodnotí školu velmi pozitivně, citují: „*Velice pěkné klima školy i pracovníci, příjemné prostředí, vstřícnost, informativnost.*“ „*Velmi dobře, byla jsem nadšená.*“ „*Působí mile, otevřeně.*“ „*Škola na mě působila velmi dobře, doporučuji i ostatním známým, je tady velmi krásné, klidné a pro mě rodinné prostředí. Paní učitelky jsou velmi vlídné a děti dokáží získat a pohlit velmi kladnými dojmy hned při příchodu.*“ „*Zkušenosti s docházkou prvního dítěte jsou velmi pozitivní.*“ „*Líbil se mi přístup, vybavenost.*“ atd.

V roce 2014 se kladně vyjádřilo čtrnáct rodičů z osmnácti. V roce 2015 pak osm rodičů ze třinácti. Tato sdělení nás vždy velmi pozitivně naladí.

5. Byli jste spokojeni s průběhem zápisu, líbil se vám průběh celé akce?

Ano, velmi	19	13
Ano	8	6
Spíše ano	0	0
Spíše ne	0	0
Ne	0	0
Vůbec ne	0	0

Vyhodnocení této otázky je ze 100 % kladné. Jsme vždy nadšené a rády, že se zápis líbí a všichni zúčastnění odcházejí domů spokojeni.

Je něco, co bychom měli změnit, nebo naopak přidat.... Budeme rádi za vaše komentáře.

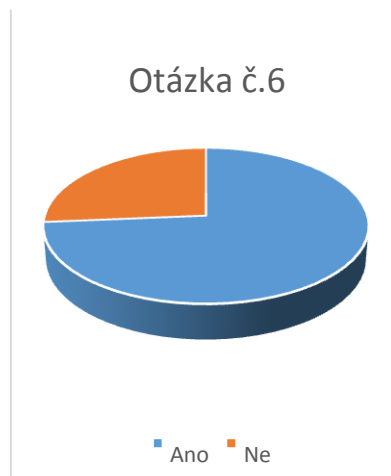
V roce 2014 se k této otázce vyjádřilo pouze pět rodičů. Komentáře byly kladné, s průběhem zápisu jsou spokojeni. Jeden rodič apeloval na učitele, abychom připomínali rodičům důležitost vzdělání a postup do dalších, středních škol. Rok 2015 byl na komentáře skoupější. Navíc se vyjádřili pouze dva rodiče. Opět jsou spokojeni a jedna maminka píše: „*Po prvních dojmech jsem velmi dojatá.*“

6. Navštívujete webové stránky ZŠ Klobuky?

Ano 20

Ne 7

14

5

U této otázky vyšlo procentuální hodnocení stejně pro oba dva roky, 74 % rodičů webové stránky školy navštěvuje.

Jestliže ANO, jste spokojeni se vzhledem a náplní webových stránek?

Někteří z rodičů jsou spokojeni. Vyskytly se ale i negativní komentáře. Rodičům chybí častější aktualizace stránek a někdy pozdní informace. Toto jsou pro nás velmi přínosné informace, na kterých určitě zapracujeme a budeme se věnovat tomu, abychom chyby napravili.

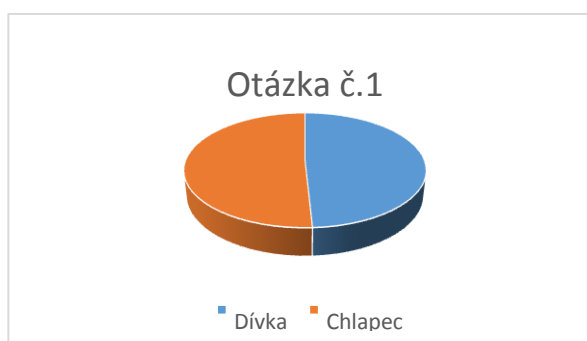
8.1.3 Dotazník pro žáka ZŠ Klobuky

Tento typ dotazníku jsem rozdala žákům naší školy od 2. třídy do 9. třídy. Dotazník byl žákům k dispozici opět v tištěné podobě a byl anonymní. V těchto třídách je celkem 64 žáků, dotazník vyplnilo celkem 61 žáků. V době zpracování byli tři žáci nemocní. Dotazník obsahuje celkem 9 uzavřených otázek a opět je dána možnost dobrovolně se vyjádřit a připsat své komentáře.

1. Jsi:

Dívka 30

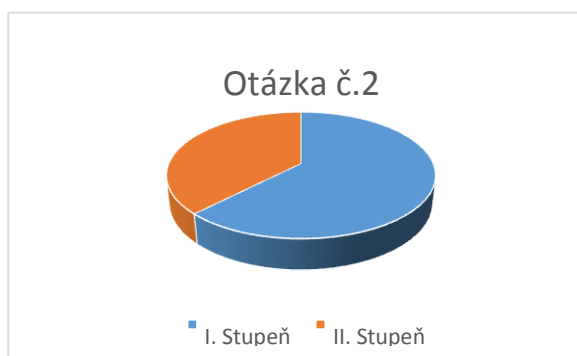
Chlapec 31

2. Jsi žákem/ žákyní:

I. stupně 38

II. stupně 23

Z prvního stupně chyběly dotazníky od dvou žáků, z druhého stupně od jednoho žáka.

3. Jsem ve škole rád / ráda?

Ano 52

Ne 9

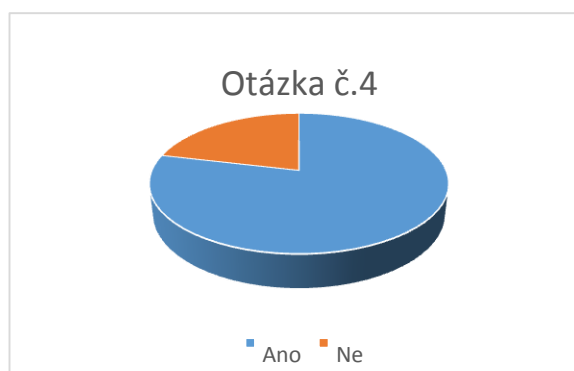
Z celkového počtu odpovídajících žáků chodí do školy rádo 85 %, což je příjemné zjištění.

Negativní odpovědi byly převážně od žáků z II. stupně.

4. Naše škola se mi líbí.

Ano 48

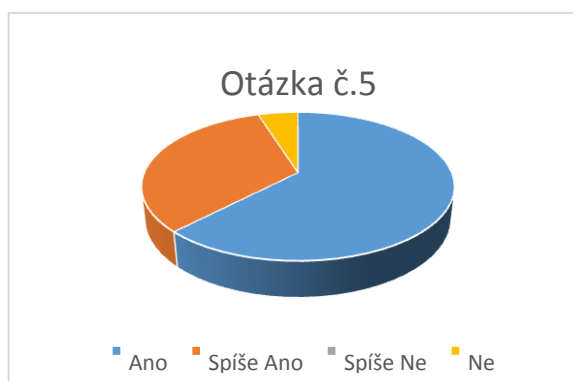
Ne 13

Většině dětí se škola líbí.

5. Když mám problém, učitelé/učitelky mě vyslechnou a pomůžou mi.

Ano	38
Spíše ano	20
Spíše ne	0
Ne	3

Převážná část žáků souhlasí s tím, že při problémech jsou jim učitelé naší školy k dispozici. Tři žáci z celého počtu s tímto tvrzením nesouhlasí.

6. Rodiče ví od učitelů o mých úspěších.

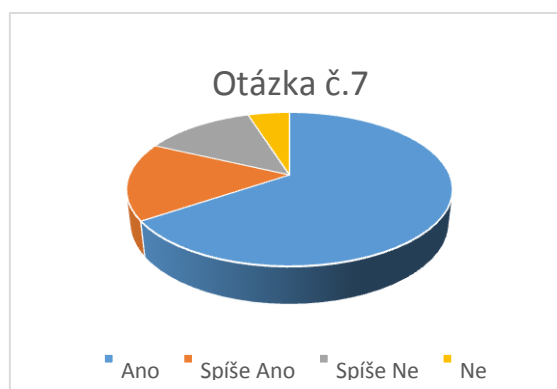
Ano	54
Ne	7

Skoro 90 % rodičů má od učitelů zpětnou vazbu a s dětmi toto probírají.

7. Když mám ve škole problém, rodiče to řeší společně s učitelem i se mnou.

Ano	40
Spíše ano	10
Spíše ne	8
Ne	3

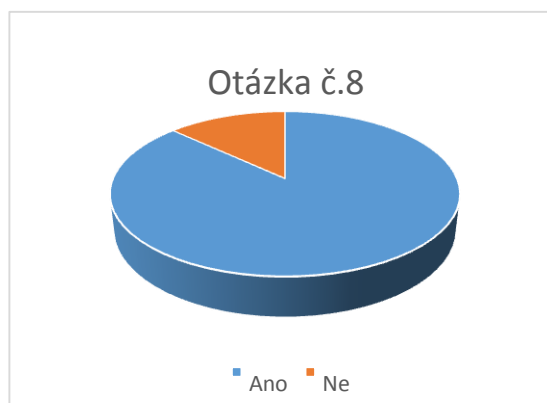

I když u této otázky byli žáci kritičtější, stále převažuje větší procento dětí, které mají v tomto ohledu kladné zkušenosti.

8. Víím, že naše škola pořádá různé akce – podzimní tvoření, den otevřených dveří, velikonoční tvoření...

S rodiči/ prarodiči se těchto akcí účastním

Ano	53
Ne	8

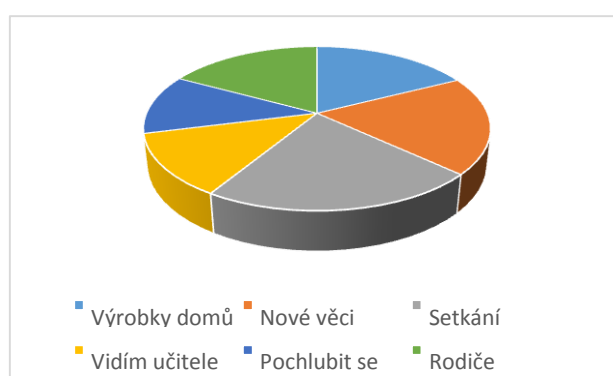
Tuto otázku jsem asi špatně formulovala. Myslím si totiž, že žáci o akcích vědí.

Záporné odpovědi se budou pravděpodobně týkat účasti na těchto akcích.

9. Líbí se mi, že:

Můžeš označit víc odpovědí nebo nějakou připsat.

si mohu ve škole a na různých akcích něco vyrobit a odnést výrobky domů	40
se naučím nové věci	44
se setkám s kamarády	50
vidím paní učitelku/pana učitele	28
se mohu pochlubit naší školou a mojí třídou	27
rodiče vidí, co umím	39

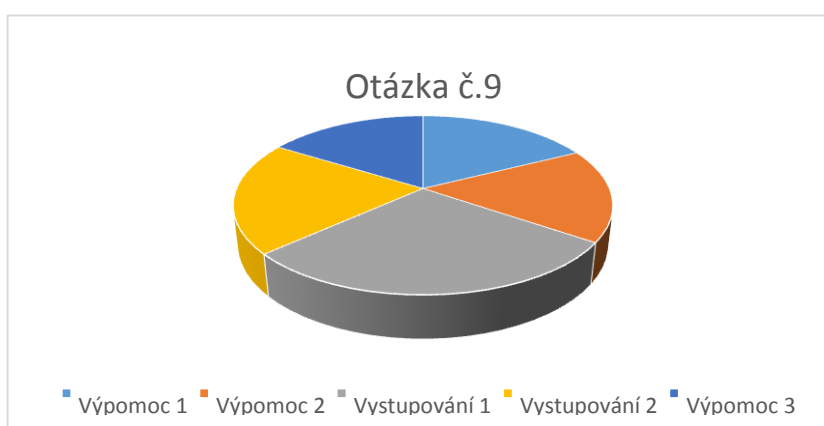
Většině dětí se líbí na akcích školy setkání s kamarády a spolužáky, zhotovení různých výrobků a učení se nových věcí.

K této otázce se mohli žáci více vyjádřit. Této možnosti využilo 11 žáků. Zmiňovali se o tom, že se jim líbilo Medování, Dýňování, Štrúdlování, vánoční jarmark a rozsvěcení stromečku a zpívání koled. Také závěrečná Akademie na konci školního roku. Dále pořádané třídní besídky a různé výlety. Možnost hraní divadla. Pěkný byl komentář: „*Nejlepší paní učitelky a učitelové.*“ Avšak objevily se i dva záporné komentáře a to stížnosti na chování dvou spolužáků.

10. Mám možnost dobrovolně se zúčastňovat akcí školy a spolupracovat.

Můžeš označit více odpovědí.

Výpomoc na stanovištích při sportovních dnech	25
Výpomoc při zápisu do 1. třídy	24
Vystupování na školní akademii	41
Vystupování na akcích – jarmark, živý Betlém	29
Výpomoc s mladšími žáky na škole v přírodě	23

U této otázky mohli žáci označit více odpovědí. Nejvíce jsou spokojeni, mohou-li se ukázat a vystupovat před publikem na závěr školního roku. Ostatní odpovědi jsou celkem vyrovnané.

8.1.4 Interpretace výsledků ve vztahu k 1. cíli výzkumu

Prvním cílem diplomové práce bylo získat od respondentů zpětnou vazbu pro zjištění faktu, zda naše základní škola vytváří vhodné podmínky pro spolupráci s rodinami. Tuto skutečnost jsem zjišťovala pomocí dotazníků, ale také rozhovorů se zákonnými zástupci a se starostkou obce. Dotazníky, které jsem rozdala zákonným zástupcům, se mi navrátily ke zpracování ze 77%. Od žáků byla návratnost 95%.

Jak vyplývá z dotazníkových šetření a i z rozhovorů, postavení naší základní školy a její vnímání se výrazně zlepšilo. Většina otázek vyzněla pro školu kladně. A to jak z pohledu rodičů, tak i z pohledu žáků školy. Myslím si, že k tomuto dopomohlo postavení nás učitelů. Snažíme se otevřít veřejnosti, více spolupracovat s obcí a zejména s rodiči našich žáků. Samozřejmě se setkáváme i s překážkami a někdy i nepochopením, ale z větší části převládají pozitivní odezvy, což nás stále podporuje v tom, že to co děláme pro děti a naši školu, děláme dobře.

I když hodnocení převládala kladná, vnímala jsem ze strany respondentů ostych a obavy více se otevřít a dát najevo svůj názor. Myslím si, že v této oblasti máme ještě rezervy. Rodiče i žáci jsou sice spokojení, ale komunikace mezi učiteli žáky a rodiči, by mohla být více otevřená a smělá. Otázky, na které respondenti odpovídali záporně, se týkaly zejména webových stránek a možnosti ovlivnit dění ve škole. S kolegy si jsme tohoto problému vědomi a myslí si, že tento poznatek se dá napravit. Určitě bych jako cíl do budoucna chtěla, abychom se byli schopni zaměřit na prohloubení komunikace a zpětných vazeb ze strany žáků a rodičů. Myslím si, že pravidelnými SWOT analýzami bychom mohli tento problém vyřešit.

8.2 Porovnání kritérií spolupráce iniciativy Rodiče vítáni s naší školou

Jelikož s kolegyněmi a kolegy hodně komunikujeme a stále hledáme nové podněty, myšlenky, zajímali jsme se o začlenění se do společnosti jiných škol, které už obdržely certifikát Rodiče vítáni. Vždy nás zajímal názor a postoj rodičů vůči naší škole a jsme proto rádi, že v posledních dvou letech stoupá počet žáků naší školy a školky.

Nahlédneme-li totiž do kroniky obce Klobuky, přetrvávají od roku 1999 zmínky o nedostatku žáků na obou stupních základní školy. Dále pak nespokojenost s úrovní školy z pohledu rodičů a široké veřejnosti, předškolní děti ze spádových obcí dojíždí do vedlejších škol. Nový školní rok 1999/2000 byl pro školu přelomový tím, že se změnilo vedení školy. Stále však přetrvával fakt, že škola Klobuky není školou dobrou, chodí do ní pouze nezvladatelní žáci a žáci ze znevýhodněného sociokulturního prostředí, hlavně Romové. Z tohoto důvodu se počet žáků na škole dostal ve školním roce 2004/2005 ke kritické hranici počtu šedesáti dětí na celé škole. Hrozilo, že po 58 letech bude škola nucena ukončit činnost 2. stupně, a stane se školou malotřídní. Na stav dětí měla vliv nízká porodnost, ale také fakt, že rodiče této škole nedůvěřovali a odmítali děti do klobucké školy dávat.

I my učitelé jsme si uvědomovali obtížnost celé situace a hledali řešení, jakým způsobem navrátit naší škole opět slušnou pověst a ukázat rodičům a ostatním občanům, že si tato škola zaslouží podporu veřejnosti. Východiskem z této situace bylo navázat větší spolupráci s rodinami žáků, s obcí a otevřít dveře do naší školy.

V následujících podkapitolách bych ráda představila aktivity školy Klobuky, kterými se snažíme působit na rodiče i širokou veřejnost a budovat vzájemnou důvěru a partnerství. Zároveň tyto aktivity porovnáme se základními a volitelnými požadavky spolupráce k získání certifikace značky Rodiče vítáni. První podkapitola se týká základních a povinných požadavků iniciativy Rodiče vítáni a popisu toho, jakým způsobem je naše škola splňuje či nikoli.

8.2.1 Základní požadavky pro získání certifikátu Rodiče vítáni

Jestliže chce být škola certifikována, musí splnit základní povinné požadavky. Těchto požadavků je celkem sedm. Aby byli spokojeni učitelé, i rodiče je zde nabídka více možností pro splnění. Pouze požadavek číslo čtyři je nutný splnit podle obou zadaných kritérií. Detail všech požadavků přikládám do přílohy (příloha č. 6). Nyní u každého požadavku popíši, jakým způsobem dané kritérium naplňujeme.

1. Rodičům umožňujeme bez problémů vstoupit do prostor školy, včetně odpoledních hodin.

Dbáme na bezpečnost našich žáků, ale zároveň poskytujeme možnost bez problémů do naší školy vstoupit. Při ranním nástupu žáků do školy je u dveří pověřený zaměstnanec, který komunikuje s rodiči a při potřebě komunikace je rodič vpuštěn do budovy školy. Během dne a v odpoledních hodinách je budova školy uzavřena, ale na dveřích je zvonek. Po zazvonění je rodiči, pověřenou osobou, umožněn vstup do školy. Rodiče jsou vždy na počátku školního roku obeznámeni s fungováním v této oblasti. Myslím si tedy, že tento první požadavek naše škola splňuje.

2. Rodičům poskytujeme kontakty na všechny učitele a vedení školy.

Splnit tento požadavek je pro nás základní komunikační normou. Veškeré kontakty jsou dostupné na webových stránkách školy. Také třídní učitelé dávají na začátku školního roku rodičům kontakty. A to prostřednictvím zapsaných informací v žákovských knížkách. Rodiče zde najdou kontakty na vedení školy, družinu, jídelnu, ale také na třídní učitele. I tento druhý požadavek tedy splňujeme.

3. Rodiče informujeme o tom, co a kdy se ve škole děje.

Už při vstupu do vestibulu školy je rodičům k dispozici informační nástěnka, na které jsou vyvěšené aktuální informace týkající se chodu školy. Další důležité informace jsou vyvěšené na webových stránkách školy, webových stránkách obce Klobuky a v místním zpravodaji, kde vychází pozvánky na akce pořádané školou. Před každou akcí vyvěšujeme

po obci, ale i v okolních obcích plakáty s pozváním. Třídní učitelky na prvním stupni pro žáky vypracovávají týdenní (pro první a druhou třídu), nebo měsíční plány učiva, s kterými jsou rodiče i žáci seznámeni (příloha č. 7). I zde jsou vždy vypsány akce školy, nebo změny týkající se chodu školy. Žáci je dostávají v tištěné formě. Tento bod tedy také naplňujeme. Byla bych ale pro zlepšení kvality a náplně našich webových stránek. I když se snažíme, ne vždy stihneme vložit aktuální informace na stránky školy.

4. Komunikace mezi školou (učitelem) a rodiči

a) s rodiči komunikujeme partnerským způsobem

Jakmile se rodiče rozhodnou přihlásit své dítě do naší mateřské či základní školy, jsou učitelé připraveni komunikovat a spolupracovat s rodinou tak, aby byla spokojenost oboustranná. Víme, že správná komunikace a spolupráce školy s rodinou představuje velice významný faktor efektivitvy vzdělávání dětí. Je proto naším cílem a úkolem vytvořit podmínky pro fungování partnerského vztahu s rodiči dětí, navázat a pravidelně s nimi udržovat kontakt, nabízet jim rozmanité formy spolupráce. Jsme otevřeni individuálnímu přístupu nejenom ve vztahu k dětem, ale také k jejich rodinám a to tím, že dáváme rodičům prostor pro výběr takového typu spolupráce, který nejlépe vyhovuje jejich potřebám a možnostem.

b) rodičům zaručujeme, že při třídních schůzkách neprobíráme prospěch a chování jejich dítěte před ostatními rodiči

K osobnímu kontaktu s rodinnými zástupci třídní schůzky bezesporu patří. I v naší škole pořádáme během roku několik třídních schůzek, kdy dochází k osobnímu setkání učitelů a rodičů. Nyní bych chtěla popsat, jaké typy schůzek pro rodiče pořádáme.

- *Třídní schůzka rodičů budoucích prvňáčků* – je pořádána třídním učitelem budoucí první třídy. Koná se v měsíci červnu a rodiče se dozvědí veškeré potřebné informace týkající se chodu první třídy. Ať už z hlediska fungování třídy a školy, materiální podpory žáků anebo seznámení se s vyučovacími metodami či

hodnocením žáků. Rodiče jsou zváni informačním plakátem, který je vyvěšen ve třídách MŠ, v přípravné třídě, ve vestibulu ZŠ a e-mailem (příloha č. 8).

- *Třídní schůzky během školního roku* – naše škola zve rodiče na klasické třídní schůzky třikrát do roka. I když se jedná o klasické schůzky, snažíme se je zpříjemnit. Vše je v kompetenci třídních učitelů. Někteří učitelé připravují společně s žáky třídy pohoštění, jiní se připravují na ukázkou výuky, ohledně seznámení s jejich prací. Rodiče jsou na schůzkách informováni o akcích školy, seznámeni s vyučovacími metodami, s fungováním kolektivu. Prospěch a chování jednotlivých žáků, pak řeší učitel s rodiči individuálně, dle potřeby a také zájmu rodičů. Rodiče jsou zváni na schůzky přes školu on-line, a zápisem v žákovské knížce.
- *Třídní schůzka před školami v přírodě* – každý školní rok pořádá naše škola zimní i letní školu v přírodě. Zimní škola v přírodě s lyžařským kurzem je otevřena již pro předškolní děti a naši pedagogové, kteří mají instruktorské zkoušky, učí děti i základům sjezdového lyžování. Letní škola v přírodě je také pořádána pro děti z mateřské školy až po žáky 2. stupně naší školy. Před každou akcí pořádáme informativní třídní schůzky pro rodiče. Ti jsou opět zváni plakáty, přes webové portály a písemnou formou v žákovské knížce.
- *Konzultace učitel – rodič* – každý pedagog na naší škole má vymezené konzultační hodiny pro rodiče. Sám seznamuje na třídních schůzkách rodiče s touto možností. Samozřejmostí je individuální přístup a potřeby rodičů. Naším nedostatkem v tomto případě je nevypsání konzultačních hodin veřejně, např. na webových stránkách školy.
- *Konzultace učitel – rodič – žák – tripartita* – letošní školní rok jsme začali s kolegy uvažovat také o této možnosti. Paní učitelka ze třetí třídy v prvním čtvrtletí tripartitu zaměnila za běžnou třídní schůzku. Setkala se s kladným ohlasem ze strany zákonných zástupců i jejích žáků. Rádi bychom se tedy na tripartitu do budoucna chtěli zaměřit.

5. *Se záměrem přihlásit se ke značce Rodiče vítáni jsme seznámili rodiče dětí, které využívají služeb naší školy. Rodiče byli seznámeni s údaji uvedenými v certifikačním formuláři, s údaji souhlasí a jsou ochotni to potvrdit.*

Tento požadavek nemáme ještě zpracovaný. Jestliže budeme chtít o certifikát zažádat, musíme rodiče s tímto záměrem seznámit. Jednou z možností je přes rodiče, kteří jsou přítomni ve školské radě. Na naší škole funguje školská rada, která je složena ze zástupců pedagogů školy, zřizovatele a z řad rodičů žáků. Školská rada se schází nejméně dvakrát ročně. Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Rada je vedením školy informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí. Zasedání školské rady jsou neveřejná, nerozhodne-li školská rada jinak. Školská rada vykazuje vždy na konci školního roku Výroční zprávu o činnosti školy, která obsahuje i stručnou koncepci školy do dalšího školního roku.

6. *Pořádáme školní akce pro rodiče v termínech a hodinách, které jim umožní se jich zúčastnit.*

Snažíme se plánovat akce tak, abychom vyšli vstříc většině rodičů. Domnívám se, že se nám to daří a tak se můžeme společně setkávat s rodiči a jejich dětmi během pořádaných akcí. Stěžejní pro moji diplomovou práci je shrnout zda aktivity, které pořádáme pro rodiče, žáky a širokou veřejnost vedou ke zlepšení vnímání školy a k lepší spolupráci školy a rodiny. Šesté kritérium se touto otázkou zabývá. Chtěla bych nyní seznámit čtenáře se vším, co učitelé naší školy dělají.

Jak už jsem se zmínila, naše škola byla dlouhou dobu vnímána spíše negativně. Přispěl k tomu fakt, že jsme vstřícní k inkluzi žáků s poruchami učení, žáků, kteří jsou vzděláváni dle IVP, ale i žáků s tělesným postižením. Do školy také dochází hodně žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí. Proto jsme si tímto postojem vysloužili názor některých rodičů, že nemůžeme poskytnout dobré vzdělání jejich dětem, jako ostatní školy v okolí.

S kolegyněmi jsme si byly vědomé toho, že i když pořádá naše škola určité akce pro rodiče i širokou veřejnost, je to stále málo. Proto jsme poprvé ve školním roce 2011/2012 začali s tvořivými odpoledni pro rodiny a jejich děti. Tato tvoření se od té doby pořádají každý rok a to vždy s kladným ohlasem zúčastněných.

Nyní popíši tato odpoledne, která se kladně zapsala do podvědomí rodičů a dalších rodinných příslušníků. I když se tato akce jako jediná z ostatních akcí uskutečňuje v dřívějších odpoledních hodinách, je návštěvnost rodičů a příbuzných vysoká.

➤ **Podzimní tvořivé odpoledne pro rodiny a jejich děti**

Tato akce se koná vždy během měsíců září nebo října, většinou v úterý či čtvrtek, kdy mají žáci z 2. stupně odpolední výuku a v rámci této výuky vypomáhají na stanovištích. Škola je otevřena od 13.00 hod většinou do 16.00-17.00 hod. Každý rok volíme jiné téma, které je důležitým východiskem pro zvolení pracovních a výtvarných aktivit. Ve všech třídách v přízemí školy, jsou výtvarné dílny. V každé třídě je přítomen učitel společně s pomocníky z řad starších žáků. S kolegyněmi se vždy dohodneme, jaké výrobky se budou v dané dílně tvořit. Rodiče jsou předem informováni plakáty, které zvou na danou akci, vše je také umístěno na webových portálech školy a obce. Také oslovujeme v rámci těchto akcí hlavně maminky a vyhlašujeme vždy soutěž o nejlepší recept k danému tématu. Samozřejmě s veřejnou ochutnávkou a hodnocením přítomných, kdy na konci odpoledne vyhlašujeme a odměňujeme nejlepší recepty.

Úplně první podzimní tvoření, pod názvem ***Klobucké štrúdlování***, (příloha č. 9) se konalo 27. 9. 2011 a společně s dílnami byla vyhlášena soutěž o nejlepší jablkový závin. Dílny se naplnily rodinnými příslušníky s dětmi a každý si mohl vyrobit a odnést zajímavou podzimní dekoraci. Na soutěž o nejlepší štrúdl se sešlo přes 30 různých závinů. Překvapil nás velký zájem ze strany rodičů, první tvoření mělo velice kladný ohlas. O proběhlé akci informovala obec širokou veřejnost prostřednictvím svých internetových stránek a byl také otištěn příspěvek ve Slánských listech.

V dalším školním roce 2012/2013 proběhlo podzimní tvoření pod názvem ***Bramborování***. Hlavním materiálem v dílnách byly brambory. Z nich se tvořila razítka, podzimní bramborová strašidla a další mnohé výrobky. Maminky a babičky opět nezklamaly a školou se nesla vůně bramboráků, bramborových placek a dalších dobrot.

Rok 2013/2014 byl podzim na naší škole takřka mezinárodní, společně se zde mísila kultura česká ale i americká. Tématem bylo ***Dýňování*** (příloha č. 10). Podzimní dušičková nálada se střídala se strašidelnou halloweenskou atmosférou. Opět proběhly tvořivé dílny. Nabídka výrobků byla pestrá, každý si mohl vybrat. Dýně je pro kuchyň výzvou a tak receptů a ukázek bylo nepřeberně, od slaných až po sladké výrobky. Toto odpoledne bylo zajímavé i tím, že se děti účastnily soutěže o nejstrašidelnější a nejhezčí vydlabanou dýni. Tato strašidla pak po dva týdny zdobila schodiště a chodby naší školy.

Med, včelky a život v úlu to vše bylo tématem školního roku 2014/2015. ***Medování***, (příloha č. 11) jak jsme odpoledne nazvali, proběhlo opět úspěšně. Toto odpoledne obohatil svými znalostmi i zkušenostmi pan včelař, který se přijel podělit o zajímavosti ze života včel se všemi, kteří se tohoto tvoření zúčastnili. Přítomní si mohli v dílnách vyrobit svíčky z vosku, nazdobit medové perníčky, ale také pozorovat pod mikroskopem části včel či pylová zrnka. Ochutnávat a hodnotit bylo opět z čeho. Přesvědčili jsme se, jak šikovné máme maminky i babičky, které opět soutěžily a pěkné ceny. Školu pak opouštěli všichni se sladkým medovým úsměvem na rtech.

Tato podzimní tvoření jsou pro nás pedagogy, ale i rodiče a jejich děti vždy příjemným začátkem školního roku. Kdy se setkáváme v příjemné atmosféře a navazujeme dobré vztahy pro budoucí spolupráci.

➤ ***Jarní tvořivé odpoledne pro rodiny a jejich děti***

Po vzoru podzimních tvoření otevíráme školu i v době velikonoční. Opět jsou ve třídách připraveny dílny, které jsou tematicky zaměřené na jaro a Velikonoce. Příchozí si mohou vyrobit a odnést velikonoční či jarní dekorace, zápichy, ozdoby do oken. Sážíme osení,

zdobíme kraslice, nebo pečeme velikonoční dobroty. Tato tvoření pořádáme jednou za dva roky.

➤ **Akce pořádané pro přátele školy a širokou veřejnost**

V rámci zlepšení spolupráce a pohledu místních občanů na školu, pořádáme během školního roku mnoho akcí, kdy společně trávíme čas a dochází k setkání v budově školy, ale také mimo ni. Jednotlivé akce popíši v pořadí, tak jak jdou za sebou v průběhu školního roku.

V měsíci prosinci, kdy vánoční svátky pomalu klepou na dveře, pořádáme:

• **Rozsvěcení vánočního stromu a předvánoční jarmark** (příloha č. 12)

V předešlých letech před vánočními svátky pořádala naše škola „*Rolničku*“, kde na rodiče a ostatní příchozí čekal program s vánoční tematikou. Děti měly připravené pásmo vánočních koled, básniček, pohádek nebo příběhů. I když byla školní tělocvična vždy plná obecnstva, chtělo to změnu. Před třemi lety jsme tedy od tohoto programu upustili a společně s podporou obce pořádáme před místním obecním úřadem u vánočního stromu předvánoční jarmark. Od konce října se žáci i učitelé činí a v rámci pracovních činností, výtvarných výchov či kroužků připravují různé dekorace, a typické i netypické zboží na prodej a výstavu. Jsme také velmi vděční několika maminkám, které nás podporují a pomáhají při přípravě. Obecní úřad zajišťuje přívod elektřiny a pomáhá při řízení dopravy v obci v tento čas. Jarmark plánujeme vždy na pátek před první adventní nedělí v odpoledních hodinách až do setmění. Po zahájení si příchozí mohou u stánků nakoupit vánoční zboží za symbolickou cenu. Nedílnou součástí je i stánek s občerstvením, na kterém se opět podílejí žáci, učitelé, ale i rodiče. Kolem zní vánoční písně a čas jakoby se na chvíli zastavil. Tuto atmosféru mám velmi ráda. Po setmění se pak žáci seřadí na schodech a za podpory učitelů, kteří je doprovází na hudební nástroje, zpívají vánoční koledy. Paní starostka, která vždy jarmark otevírá milým proslovem, rozsvěcuje klobucký

vánoční strom a začíná odpočet dnů do příchodu Ježíška. Naladění touto atmosférou se poté rozcházíme do svých domovů.

- **Balónky pro Ježíška** (příloha č. 13)

Loňský školní rok jsme se zapojili do celorepublikové akce *Vypouštění balónků pro Ježíška*. Opět jsme získali vydatnou podporu od obecního úřadu, kdy paní starostka zajistila mnoho potřebných věcí. Pomocnou ruku pak přidali i zaměstnanci obce, kteří zavzpomínali na svá dětská léta a s chutí nám pomáhali nafukovat celkem 200 balónků pro děti. Celá akce probíhala v prostorách místní sokolovny a na hřišti. V určený čas se sešlo mnoho rodin s dětmi, hrála muzika a na lístečky se psala ta nejtajnější přání. Příchozí děti dostali od obce a školy drobné sladkosti, aby si zpříjemnily čekání. Pak už se jen čekalo na pokyn z rádia Impuls, a nakonec se vzneslo k nebi 186 fialových balónků s dětskými, ale i dospěláckými přáními. Ohlas od zúčastněných byl velmi kladný, což nás opět ujišťuje v tom, že tyto společné akce přináší mnoho pozitivního pro školu, rodinu i obec.

- **Den otevřených dveří, vánoční dílny** (příloha č. 14)

Den otevřených dveří bývá akcí, která je samozřejmou součástí většiny škol. Je to příležitost pochlubit se a ukázat veřejnosti, jak šikovné děti škola má. Tyto dny se na naší škole konají pravidelně jednou ročně vždy v prosinci. Probíhají v sobotu a jsou spojené s vánočními dílnami. V přízemí školy máme ve třídách dílničky, kde si mohou návštěvníci vyrobit malé dárečky, seznámit se s vánočními zvyky, posedět a pohostit se výtečnými dobrotami. V patře školy se pak nachází třídy, kde mají starší žáci ukázkové chvílky s chemickými pokusy, k dispozici je moderní mikroskop s vizualizérem a mnoho dalších zajímavostí z oblasti vzdělání. Kdo dojde až do podkroví, do keramické dílny, může si vyzkoušet práci s hlinou a něco si vyrobit. Loni proběhla i ukázková hodina matematiky, kde se rodiče vžili do rolí žáků a pod taktovkou paní učitelky z 1. třídy si vyzkoušeli u nás na škole novou metodu matematiky podle profesora Hejného. V akci jsou opět všichni pedagogové, někteří starší žáci a velkou pomocí jsou ochotné maminky, které nás zásobují napečenými dobrotami.

Loňský den otevřených dveří jsme ještě zpestřili překvapením. S příchodem večera jsme se stali společně s některými dětmi herci a na prostranství před školou ožil příběh o narození Ježíška. Tréma byla veliká, ale nakonec jsme mluvené i zpívané slovo zvládli a sklidili zasloužený potlesk. (příloha č. 15)

- **Maškarní rej** (příloha č. 16)

V den pololetního vysvědčení se děti těší na již tradiční maškarní rej. Za snahu a píli pořádáme pro naše děti a rodiče ze školy i školky maškarní ples. S touto akcí jsme začali před čtyřmi lety. Konala se vždy v tělocvičně školy. Pro maškary byly připravené soutěže, bohatá tombola, DJ hrál k tanci i k poslechu. Pro unavené bylo vždy připraveno malé občerstvení. Pro loňský rok jsme ale museli změnit prostory. Vše ale z velmi pozitivních důvodů. Tato akce patří totiž mezi velmi oblíbené a do naší tělocvičny jsme se už nevešli. Oslovili jsme tedy opět obec a byla nám poskytnuta místní hasičárna. Velmi pozitivní je, že vždy na tuto akci přijdou v maskách i v hojném počtu rodiče. My učitelé jdeme příkladem – stávají se z nás klauni, nebo sestupují na Zemi bohyně z Olympu. Je krásné vidět užaslé žáky, kteří nás nepoznávají a zároveň mají radost, že nejsme „učitelky“.

- **Masopustní průvod** (příloha č. 17, č. 18)

Na konci února zveme přátele školy na masopustní veselici s průvodem. Tuto tradici jsme oživil s dětmi před třemi lety. V rámci výuky seznamujeme žáky s tradicemi a nápad pořádat masopustní průvod se ujal. Masopustní průvod se koná v pátek, je to sice jinak než nám praví tradice, ale z organizačních důvodů se tento den osvědčil. Měsíc před průvodem nacvičují žáci školy, ale i školky masopustní písně, básničky a tanečky. V hodinách výchov připravujeme a vyrábíme tradiční masky. Také oslovujeme maminky, zda se můžeme s průvodem zastavit u jejich domu. Průvod pak vychází od školy, máme domluvené „zastávky“, kde za doprovodu houslí a dalších nástrojů zpíváme a tančíme. Odměnou je pak občerstvení, které mají maminky přichystané. Průvodu se většinou účastní několik maminek. O této akci opět předem informujeme.

- **Školní akademie, rozdávání vysvědčení** (příloha č. 19, č. 20)

A máme tady závěr školního roku, na který se těší žáci, ale i učitelé. Před rozdělením vysvědčení pořádáme slavnostní ukončení školního roku – školní akademii. Je to příležitost poděkovat rodičům, obci a všem příznivcům školy za jejich podporu a ukázat, co se děti naučili. Také se slavnostně loučíme s vycházejícími žáky a dojatí šerpujeme budoucí prvňáčky. Toto odpoledne probíhá při vhodném počasí na zahradě školy, při nepřízni v tělocvičně. Účast rodičů je vždy hojná, vždyť každý se těší na krásné vystoupení v podání svých dětí. Den po Školní akademii, probíhá rozdávání vysvědčení, kterého se účastní i rodiče.

7. Informační ceduli s kritérii značky Rodiče vítáni jsme viditelně umístili u vstupu do školy

Tento poslední bod je pro školy povinný, ale jelikož školy musí čekat, zda vyhoví požadavkům a certifikát obdrží, je pro ně splnitelný až po získání značky.

8.2.2 Volitelné požadavky pro získání certifikátu Rodiče vítáni

Volitelných požadavků je celkem sedmnáct. Pro získání základního stupně certifikace musí škola splňovat minimálně dvě kritéria. Podmínkou je naplňování popsaných kritérií delší dobu, jednorázové akce se nepočítají. Důležitá je také efektivita a kvalita. Prostě méně a lépe je výhodnější než více a hůře. Všechny vypsání požadavky příkládám opět v příloze. (příloha č. 21)

Z volitelných požadavků jsem vybrala tři, o kterých jsem přesvědčena, že splňují daná kritéria.

1. Dbáme na to, aby zápis do školy byl společenskou událostí příjemnou pro rodiče i děti. Myslíme přitom na potřeby dětí i rodičů. Zápis není pouhou administrativní formalitou.

Zápisy na naší základní škole jsou charakteristické tím, že se snažíme vytvořit velmi pozitivní atmosféru jak pro budoucí prvňáčky, tak i pro jejich doprovod. Každý rok volíme zajímavé a přitažlivé téma zápisu, ať už se jedná o pohádkovou říši, říši zvířátek nebo se ocitneme v cirkusovém prostředí. Naším cílem je nestresovat děti ani rodiče. Velkými pomocníky při této akci jsou pak žáci z 2. stupně, kteří dobrovolně v daných rolích pomáhají na stanovištích, či doprovází děti společně s pedagogy při jejich cestě za poznáním a úkoly. Za splnění čekají děti dárečky, na kterých vždy pilně pracují žáci celé školy. Rodičům se pak věnuje další z pedagogů, se kterým jsou vyplňovány formuláře a rodiče mají možnost informovat se o všem, co je zajímá. Rodiče jsou vždy příjemně překvapeni formou zápisu, přístupem učitelů, ale i vybavením tříd (příloha č. 22).

3. Nabízíme rodičům kromě žákovské knížky a třídních schůzek i další způsob, jak je pravidelně informovat o prospěchu dítěte (školní sešitky, týdenní plány, elektronické žákovské knížky,...)

Toto kritérium naplňujeme na globálně celém prvním stupni. Všechny paní učitelky vypracovávají pro 1. a 2. třídu týdenní plány a pro 3. až 5. třídu plány měsíční. Žáci se učí vlastnímu sebehodnocení. K podrobnějšímu hodnocení žáků napomáhá již druhým školním rokem elektronická žákovská knížka v aplikaci online škola. Většina učitelů pak komunikuje se zákonnými zástupci a pravidelně je informuje o prospěchu, ale i chování jejich dítěte.

5. Konfliktní situace ve škole řešíme tak, aby se jich mohli zúčastnit všichni, jichž se záležitost týká, včetně rodičů a dítěte/dětí.

I když se snažíme o pozitivní postoj ke všem žákům a rodičům, ne vždy se setkáváme s kladnou odezvou. Občas nastávají chvíle, kdy není vše tak, jak chceme. Nastanou-li

problémy ze strany žáků, řešíme je vždy s jeho zákonnými zástupci. Na naší škole působí výchovná poradkyně, která společně s učiteli a následně rodiči problémy řeší. Pokaždé jsme ale rádi, když těchto situací nastane během školního roku co nejméně.

8.2.3 Interpretace výsledků ve vztahu ke 2. cíli výzkumu

Druhým cílem diplomové práce bylo analyzovat aktivity pořádané školou na základě základních, tak i volitelných požadavků spolupráce pro získání certifikátu značky iniciativy Rodiče vítáni. Porovnáním těchto měřítek jsem chtěl zjistit, zda daná kritéria naplňujeme či nikoli. A zda se tedy může naše základní škola ucházet o certifikát této iniciativy. Jestliže si zrekapituluji daná kritéria k postavení naší školy, domnívám se, že bychom se mohli o certifikát iniciativy Rodiče vítáni ucházet. Tak to vnímám já, z pohledu postoje naší školy. Je tedy ještě na rodičích, které je nutné oslovit, zda tento postoj sdílejí, či nikoli.

Základní požadavky náš přístup k rodičům naplňuje a myslím, že tyto body mohou hodnotit pozitivně. U volitelných požadavků, kterých je na výběr sedmnáct, jsem vybrala tři, která odpovídají požadovanému cíli. Jestliže jsem ale pročetla zbylá kritéria, musela jsem se zamyslet nad některými, které naše škola nenaplňuje, a pro zlepšení spolupráce jsou velkou výzvou. Jedním z nich je pořádat tripartitu místo klasických třídních schůzek. Tento bod je pro nás učitele velkou výzvou. Konzultovat prospěch, sebehodnocení, chování společně se žákem a rodiči je velkým přínosem pro všechny zúčastněné strany. Letošní školní rok tuto možnost využila kolegyně, která vede 3. třídu. Setkala se s velmi pozitivními ohlasy, jak od rodičů, tak i od žáků. Co rozhodně sama nečekala, bylo, že přišli i rodiče, kteří normálně na třídní schůzky moc nechodí. Dalším bodem, který mě zajímá je zvát rodiče do výuky. Nejenom jako pozorovatele, ale také pomocníka. Pomocníka, který bude společně se svým dítětem pracovat na určité úloze, bude s ním řešit problém, nebo se zapojí do třídního projektu. Tato činnost, která nemusí být podle mého častá, je velkým přínosem pro rodiče i dítě. Rodič vidí a zažije atmosféru spolupráce mezi dětmi a pro dítě je to možnost vést a vzdělávat svého rodiče.

Doufám tedy, že po společné diskuzi s kolegy se nám do budoucna podaří zaměřit se ještě na tyto záměry a stále zlepšovat komunikaci a spolupráci s rodiči.

9. Závěr

Tématem mé diplomové práce bylo v teoretické části poukázat na význam komunikace a spolupráce škol a rodin z hlediska dětí, z pohledu zákonných zástupců, i učitelů. Vyzdvihnout důležitost tohoto problému pro obě strany ke vzájemné spokojenosti. V empirické části práce jsem se zabývala otázkou, zda se po několika letech snažení zlepšují vztahy mezi učiteli, rodiči a žáky na naší základní škole. Zjišťovala jsem, zda došlo k navázání a užší spolupráci s rodiči, ale i s širší veřejností. A ke zlepšení vnímání této školy obyvateli obce a okolí.

Pro splnění hlavního úkolu diplomové práce a zjištění výsledků stanovených cílů jsem se v kapitole Realizace výzkumu zaměřila na dotazníkové šetření z řad zákonných zástupců a žáků a porovnávání daných kritérií pro spolupráci podle iniciativy Rodiče vítáni. Ptát se zda vše splnilo má očekávání je tedy na místě. Z výsledků, které vzešly z dotazníkového šetření, mám velmi dobrý pocit. Rodiče i děti jsou z větší části spokojeni. My učitelé tento fakt pocítujeme zvýšením zájmu o naši školu. Navyšují se počty žáků ve třídách. Zvyšuje se také zájem o akce, které naše škola pořádá.

V hodnocení dotazníků se objevily i negativní odezvy, a to zejména ohledně náplně a aktualizace webových stránek školy. Tento problém s kolegy vnímáme, víme o něm. Určitě se budeme snažit o napravení tohoto problému. Další výzvou do budoucna je pro nás již zmiňovaná tripartita a častější zapojení rodičů do společné výuky. Tyto aspekty vedou ke zlepšení vztahů mezi učiteli, rodiči a dětmi. A to je pro mne a mé kolegy dlouhodobým cílem. Poznatky, které jsem v průběhu psaní práce získala, mě utvrzují v tom, že pokud se rodičům umožní vhodným způsobem nahlédnout do práce učitele, začne se jejich zjištění odrážet ve větší zodpovědnosti v přístupu ke vzdělání vlastních dětí, neboť to jsou právě oni, kteří jsou fakticky za tento rozvoj vlastního dítěte zodpovědní.

Většina pedagogů se shodne v tom, že rodiče by měli být rovnoprávními partnery školy. Pedagog by měl vystupovat jako odborník, který dokáže děti a rodiče nasměrovat správným směrem. Dokáže včas diagnostikovat případné obtíže a navrhnout jejich řešení. Měl by dokázat rodiče dostatečně a taktně seznámit s problémy a být nápomocen k jejich řešení. Také by měl dokázat včas rozpoznat a vyzdvihnout individuální talent žáka a společně s rodičem pracovat na jeho rozvíjení. Samozřejmě, že tento způsob snažení je nekonečnou a v učitelském povolání mnohdy asi tou nejsložitější a nejtěžší záležitostí, protože občas prostě narazíme na dílčí nepochopení nebo nesouhlas. Ale domnívám se, že pokud rodiče budou vědět, co se s dětmi ve škole děje, pokud budou mít rodiče představu o tom, co učitel od dětí chce a kam tím směřuje, pak si myslím, že spousta rodičů velmi záhy pozná, že učitel nechce dítěti ublížit, ale že se může stát rovnocenným partnerem rodičů, kterým bude fundovaně pomáhat ve vzdělání a výchově jejich dítěte. Na nás učitelích je pak to, abychom dokázali před rodiči vystupovat jako odborníci, kteří dobře rozumí své profesi a jsou ochotni vždy podat pomocnou ruku.

10. Seznam použitých informačních zdrojů

ČAPEK R., *Učitel a rodič*, Grada Praha 2013, ISBN 978 – 80 – 247 – 4640 – 1

EURYDICE EUROPEAN UNIT, *Úloha rodičů ve školských systémech zemí Evropské unie*, Ústav pro informace ve vzdělávání 1998, ISBN 80 – 211 – 0277 - 2

FELCMANOVÁ A. a kolektiv Variant, *Rodiče-nečekání spojenci. Jak rozvíjet partnerský dialog mezi školou a rodinou*, Člověk v tísni Praha 2013, ISBN 978-80-87456-45-3

HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí.*, Praha, Portál. 2004. ISBN 80-7178-888-0

KOČKOVÁ, M. *Spolupráce školy s rodiči*. Praha, SPN, 1958. č. 74-3-24

KRÁLÍKOVÁ M., SINGEROVÁ – NEČESANÁ J., *Rodina a škola ve výchovné spolupráci*, SPN Praha 1985, ISBN 14-551-85

KREJČOVÁ V., KARGEROVÁ J., *Vzdělávací program Začít spolu*. Praha. Portál. 2003. ISBN 80-7178-695-0.

MATĚJČEK Z., *Co, kdy a jak ve výchově dětí*, Portál Praha 2000, ISBN 80-7178-494-X

POL M., LAZAROVÁ B., *Spolupráce učitelů – podmínka rozvoje školy, Řízení spolupráce, konkrétní formy a nástroje*, Agentura STROM 1999, ISBN 80-86106-07-1

PRŮCHA, J.; WALTEROVÁ, E.; MREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha. Portál. 1995. ISBN 80-7178-029-4

RABUŠICOVÁ M., ŠEĎOVÁ K., TRNKOVÁ K., ČIHÁČEK V., *Škola a/versus rodina*. Masarykova univerzita v Brně, 2004. ISBN 80-210-3598-6.

SCHOENEBECK H., *Škola s přívětivou tváří - Skutečnost a představa*, Univerzita Palackého Pardubice, 2001, ISBN 80-7194-404-1

SPIPKOVÁ V. A KOLEKTIV, *Proměny primárního vzdělávání v ČR*, Praha portál 2005, ISBN 80-7178-942-9

STRAKOVÁ J., *Otevírání školy všem dětem (Možnosti a příklady práce se sociálně a kulturně znevýhodněnými dětmi)*, O. S. AISIS 2008

ŠPENDLA V., *Jednotná rodinná a školská výchova*, Slovenské pedagogické nakladateľstvo Bratislava, 1972

VALIŠOVÁ A., *Asertivita v rodině a ve škole*, HplusH Praha 1994,
ISBN 80-85787-29-6

VALIŠOVÁ A., KASÍKOVÁ H., *Pedagogika pro učitele (2. rozšířené a aktualizované vydání)*, Grada Praha 2014, ISBN 978 – 80 – 247 – 3357 - 9

VÁVROVÁ P., *Učitel jako poradce*, Gaudeamus, Hradec Králové 1999, ISBN 80 – 7041-159-7

VIKTOROVÁ I., SMETÁČKOVÁ I., *Žákovské knížky, neviditelná samozřejmost*, UK Pedagogická fakulta Praha 2014, ISBN 978-80-7290-771-7

VÚP Praha. *Klíčové kompetence v základním vzdělávání*. VÚP. Praha. 2007. ISBN 979-80-87000-07-6

Elektronické zdroje:

Národní program rozvoje vzdělávání v ČR: Bílá kniha [online]. 1. vyd. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2001, 98 s. [cit. 2015 – 06 - 15]. Dostupné z:

<<http://aplikace.msmt.cz/pdf/bilakniha.pdf>>

Desatero pro rodiče a učitele [online], [cit. 2015 – 06 - 18]. Dostupné z:

<<http://www.rodicevitani.cz/pro-rodice/desatero-pro-rodice-a-ucitele/>>

Portál pro sociální oblast města Prahy – Rodina [online], [cit. 2015 – 06 - 18].

Dostupné z: <<http://socialnipece.praha.eu/jnp/cz/rodina/index.html>>

Začít spolu [online], [cit. 2015 – 07 - 14]. Dostupné z: <www.zacitspolu.eu>

Rodiče vítáni [online], [cit. 2015 – 07 - 16]. Dostupné z: <www.rodicevinani.cz>

11. Seznam příloh

Příloha č. 1

Dotazník pro rodiče žáka ZŠ Klobuky

Vážení rodiče, prosíme Vás o vyplnění dotazníku, který slouží k monitorování vnímání školy veřejností. Dotazník je anonymní. Označte křížkem vždy jednu odpověď, můžete také přidat vlastní komentáře a návrhy.

Děkujeme za Váš čas, který jste věnovali vyplňování dotazníku, za spolupráci a cenné postřehy a rady.

1. *Mé dítě navštěvuje (pokud máte více dětí, které navštěvují ZŠ a MŠ Klobuky, označte více odpovědí.)*
  - Mateřskou školu
  - Přípravnou třídu
  - Základní školu první stupeň
  - Základní školu druhý stupeň

2. *Domníváte se, že mezi školou a rodiči je navázán partnerský vztah?*
  - Ano
  - Spíše ano
  - Spíše ne
  - Ne

3. *Jste dostatečně informováni o průběhu vzdělávání vašeho dítěte ve škole? (Jak a co se děti učí, jaké vzdělávací projekty se pořádají apod.)*
  - Ano
  - Spíše ano
  - Spíše ne
  - Ne

4. *Libí se Vám webové stránky naší školy www.zsklobuky.cz?*
  - Ano
  - Spíše ano
  - Spíše ne
  - Ne

5. *Jste spokojeni se sdílením informací prostřednictvím webového portálu www.skolaonline.cz?*
  - Ano
  - Spíše ano
  - Spíše ne
  - Ne

6. *Navštěvujete pravidelně www.skolaonline.cz a stránky školy www.zsklobuky.cz?*

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

7. *Jste dostatečně informováni o chování vašeho dítěte ve škole?*

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

8. *Nastanou-li problémy, jste spokojeni s přístupem a průběhem řešení ze strany školy?*

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

9. *Je pro Vás příjemný způsob jednání s učitelem a s vedením školy?*

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

10. *Dává Vám škola dostatečný prostor pro vyjádření Vašich názorů a připomínek?*

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

11. *Máte možnost ovlivnit dění ve škole?*

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

12. *Domníváte se, že se učitelé dostatečně věnují dětem, vnímají jejich problémy a jsou jim k nápomoci?*

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

13. Myslíte si, že vaše dítě chodí do školy rádo a těší se?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

14. Cítí se vaše dítě ve škole bezpečně?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

15. Účastníte se třídních schůzek a jste spokojeni s jejich průběhem?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

16. Víte, že škola pořádá různé mimoškolní akce pro rodiče a širokou veřejnost (projektová tvoření, den otevřených dveří...)

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

17. Účastníte se těchto akcí?

- Ano
- Ne

18. Jestliže ano, líbí se Vám tyto akce z hlediska organizace, náplně a přístupu učitelů?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

19. Domníváte se, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

20. Splňuje tedy naše škola Vaše očekávání?

- Ano**
- Spíše ano**
- Spíše ne**
- Ne**

21. Zajímá nás Váš názor pro další spolupráci se školou. Zde můžete napsat vaše návrhy, připomínky, které jsou pro Vás důležité.

Dotazník

Zápis do 1. třídy ZŠ Klobuky 21. 1. 2015

Vážení rodiče,

z důvodu zkvalitnění spolupráce naší školy s Vámi, Vás žádáme o vyplnění krátkého dotazníku. Budeme rádi, pokud se podělíte o Vaše dojmy z určité důležitého dne, který jste s Vaším dítětem právě prožili.

Dotazník je anonymní.

Děkujeme.

Kde jste získali informace o ZŠ Klobuky?

- Od ostatních rodičů, od známých
- Z předškolního zařízení
- Z webových stránek
- Jinak

.....
.....

Byli jste hned rozhodnuti přihlásit Vaše dítě do ZŠ Klobuky?

- Ano
- Spíše ano
- Ne

Navštěvuje ZŠ Klobuky sourozenec Vašeho budoucího prvňáčka?

- Ano
- Ne
- Dítě známých, z rodiny

Byli jste se před zápisem v ZŠ Klobuky předem podívat?

- Ano
- Ne

Jestliže ANO, jak na Vás působila škola a její pracovníci?

Byli jste spokojeni s průběhem zápisu, líbil se Vám průběh celé akce?

- Ano, velmi
- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne
- Vůbec ne

Je něco, co bychom měli změnit, nebo naopak přidat...

Budeme rádi za Vaše komentáře

Navštěvujete webové stránky ZŠ Klobuky?

- Ano
- Ne

Jestliže ANO, jste spokojeni se vzhledem a náplní webových stránek?

Děkujeme za Váš čas

Dotazník pro žáka ZŠ Klobuky

Když se řekne naše škola, vybaví se ti prostředí, které velmi dobře znáš. Tvoje názory mohou přispět ke zjištění případných nedostatků a ke zlepšení života v naší škole. Zamysli se nad uvedenými tvrzeními, která mohou souviset s naší školou a s tím, co se v ní děje. Dotazník není test – nemá správné ani špatné odpovědi. Vyjadřuje pouze tvůj názor, ať je jakýkoli.

Zakřížkuj odpověď, která je pro tebe nejdůležitější.

Dotazník je anonymní.

1. Jsi:

- Dívka
- Chlapec

2. Jsi žákem/žákyní:

- I. stupně
- II. stupně

3. Jsem ve škole rád / ráda?

- Ano
- Ne

4. Naše škola se mi líbí.

- Ano
- Ne

5. Když mám problém, učitelé/učitelky mě vyslechnou a pomůžou mi.

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

6. Rodiče ví od učitelů o mých úspěších.

- Ano
- Ne

7. Když mám ve škole problém, rodiče to řeší společně s učitelem i se mnou.

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

8. Víím, že naše škola pořádá různé akce – podzimní tvoření, den otevřených dveří, velikonoční tvoření...

S rodiči/ prarodiči se těchto akcí účastním

- Ano
- Ne

Libí se mi, že:

Můžeš označit víc odpovědí nebo nějakou připsat.

- si mohu ve škole a na různých akcích něco vyrobit a odnést výrobky domů
- se naučím nové věci
- se setkám s kamarády
- vidím paní učitelku/pana učitele
- se mohu pochlubit naší školou a mojí třídou
- rodiče vidí, co umím

---

9. Mám možnost dobrovolně se zúčastňovat akcí školy a spolupracovat.

Můžeš označit více odpovědí.

- Výpomoc na stanovištích při sportovních dnech
- Výpomoc při zápisu do 1. třídy
- Vystupování na školní akademii
- Vystupování na akcích – jarmark, živý Betlém
- Výpomoc s mladšími žáky na škole v přírodě

Děkujeme Ti za vyplnění dotazníku ☺

Rozhovory se zákonnými zástupci žáků

Maminka Veronika, syn Vítek 7 let, dcery Samanta 5 let a Viktorie 3 roky

- 1. Nejsme místní a dojíždíme z vesnice vzdálené přibližně 8km. Vítek měl nastupovat do mateřské školky, a tak jsem se rozhodovala kam. Byla jsem v jedné bližší školce, tam by ale nepřijali moji mladší dcerku. Kamarádka mě pak nasměrovala do Klobuk. Já jsem vůbec do té doby netušila, že v Klobukách je školka a škola. Jeli jsme se tam tedy podívat, v té době byl Vítek předškolák, a paní ředitelka mi nabídla přípravnou třídu. Souhlasili jsme a Vítek tam od září 2013 nastoupil. V té době jsem si myslela, že Vítek půjde do 1. třídy do naší spádové školy, ale po poznání klobucké školy jsem se rozhodla pro Klobuky. Samanta nastoupila do klobucké školky a loňský rok 2014 i nejmladší Viki.*
- 2. Určitě, je to pro mě dost nadstandartní. Jsem s komunikací velmi spokojená. Vítek má zdravotní problémy a vy nám vycházíte velmi vstříc. Vítek potřebuje k sobě asistenta, což vaše škola umožňuje. Paní třídní učitelka i paní asistentka jsou bezvadné, nikdy je nic „neotravuje“, ve všem vycházejí vstříc a jsou velkou oporou pro Vítku i pro mne.*
- 3. Prostředí hodnotím pozitivně. Velmi mě například překvapil zápis. V předchozí škole, kde jsme byli u zápisu, seděl Vítek u stolu a měl vypracovat nějaké úkoly. Když jsme pak byli u vás, jen jsme koukali. Děti doprovázeli starší spolužáci, na stanovištích byli pohádkové postavy, vše bylo úžasné. Vítek byl nadšen z průběhu celého zápisu a moc se těšil do této školy.*
- 4. Účastníme se vánočního jarmarku, ten se nám moc líbí. Jinak se ale ostatních akcí neúčastníme. Tvořivá odpoledne jsou pro mě z časových důvodů a dojíždění zatím neuskutečnitelná, děti jsou ještě malé. Jinak o akcích vím a občas sleduji fotky na stránkách školy. Jenom ke stránkám školy bych měla připomínku, kdyby byly na stránkách aktuální informace, hlavně u školky. Když jedou děti na výlet,*

je focení a tak. Sice jsou tyto informace na nástěnkách, člověk to ale občas zapomene.

- 5. Jsem spokojená. Jak ve škole, tak i ve školce. Ve školce u malých stále něco vyrábí, velikáni zase mají různou přípravu do školy. Ve škole je to taky super, Vítek má i tento rok doučování, které potřebuje a moc mu pomáhá. Do budoucna určitě plánujeme dát naše děti do této školy.*

Maminka Radka, dcera Ema 5 let

- 1. Naše dcera začala navštěvovat MŠ Klobuky před dvěma lety a letošní školní rok na naši žádost byla zapsána do přípravného ročníku ZŠ Klobuky. Přestože nejsme z této obce, ale z obce Zlonice, kde MŠ také je, vybrali jsme si tuto školu, která na nás působí více rodinným dojmem. A určitě zde nastoupí i do prvního ročníku základní školy.*
- 2. Komunikace mezi rodiči a učiteli z mateřské školy i přípravné třídy je z mého pohledu velmi kvalitní a naprosto dostačující. Na třídních schůzkách se dozvídáme program a informace na delší dobu dopředu, také se zde řeší kolektiv a jak spolu děti vychází. Další informace jsou dostatečně dopředu vyvěšeny na nástěnkách. Paní učitelky s rodiči komunikují každý den. Pokud má dcera sebemenší problém, vždy se o něm dozvím přijatelným způsobem a vždy o něm společně hovoříme.*
- 3. Mateřská škola je velmi pěkně vybavená a působí příjemně a mile. Celá školka je krásně nově opravena. Nyní v přípravné třídě mají i interaktivní tabuli, na které děti pracují.*
- 4. O akcích samozřejmě víme, právě z nástěnek. Po obci jsou i vyvěšeny plakátky, vždycky jsou moc hezky udělané. Moc rádi se jich účastníme, setkáme se tu s ostatními rodiči, s Emičkou si můžeme spolu něco vyrobit. Paní učitelky ze základní školy mají všechno připravené do puntíku. Jsou to moc milá setkávání.*

Vždycky nás překvapí, kolik nápadů mají a pokaždé je to trochu jiné a vždycky ještě hezčí a lepší než v loňských letech.

- 5. A jak! Snad každý týden Emička přijde s novou básničkou nebo písničkou. Také mají už i ve zde spoustu kroužků. Keramický, angličtinu, tanečky. Je to fajn.*

Hlavně i to, že například na keramiku chodí děti do základní školy, kde je přímo keramická dílna. Děti tak mají možnost seznámit se nenásilnou formou s prostředím školy, pak se, podle mého, do ní budou těšit, už to tam znají. A my rodiče také, právě z akcí školy. Jsem moc ráda, že nás škola přijala bez problémů, nelituji ani toho, že musíme dojíždět.

Maminka Lenka, dcera Monika 14 let

- 1. Monika navštěvuje od začátku, tedy od první třídy, základní školu Klobuky. Teď je v deváté třídě. Před nástupem do školy, chodila i do zdejší mateřské školy. Kvůli jejímu postižení jsme ani nechtěli, aby někam dojížděla. Monča potřebuje k sobě asistenta.*
- 2. Ano a velmi. S paní ředitelkou se dá vyřešit vše kolem Moničiných potřeb. Vše co bylo potřeba, škola zařídila. Madla na dveře, speciální lavici i židli, schůdky k tabuli. Vyhovují nám i individuální plánem, jsme totiž s Monikou často v lázních. Paní učitelka a hlavně paní asistentka k nám i dochází, když je Monča nemocná a potřebuje dohnat učivo. Jednání je vždycky velmi příjemné a milé.*
- 3. Škola se mění každým rokem k lepšímu. Každý rok o velké prázdniny probíhá ve škole nějaká rekonstrukce. Je tu velmi příjemné prostředí, po chodbách visí obrázky a díla dětí, třídy jsou barevné, čisté a hezky vybavené. Ve třídách je menší počet dětí a podle mě, na ně učitelé mají víc času a věnují se jim individuálně. Monča je tu moc spokojená. Bojím se přechodu na střední. Snad to tam také bude takové fajn.*
- 4. Jooo akce, tak to je jedna velká bomba. Je to opravdu úžasný, kolik zajímavých akcí může proběhnout na škole. Vlastně i mimo školu, setkání u vánočního stromu*

a na Jarmark se vždycky moc těšíme. Nakoupím si tady věci, které děti dělají ve škole. Je to hezká akce.

5. *Myslím si, že i díky menším počtům dětí ve třídě toho děti umí dost a hodně. A jak je jich málo ve třídě, tak se jim právě učitelky můžou víc věnovat a všechno proberou dopodrobna a vše jim vysvětlí tak, aby to pochopily.*

Rozhovor se starostkou obce Klobuky

1. otázka

Paní starostko, od kterého roku jste ve funkci starostky obce Klobuky?

Ve funkci starostky jsem od listopadu 2010. Před zvolením jsem nebyla ani v zastupitelstvu obce, byl tam můj manžel. Chodila jsem jen na veřejná zasedání zastupitelstva.

2. otázka

Jaké jste měla informace o místní základní a mateřské škole?

V době, než jsem byla starostkou, tak informace nebyly nic moc, když to řeknu takto. O škole se moc nemluvílo. Jen co jsem slyšela na zastupitelstvu, řešily se pouze finanční požadavky od školy. Což v dnešní době není. Škola ode mě nechce nic navíc, co není v plánu. Dříve to byly i doplatky na výplaty. Je to možná také tím, že od mého zvolení do funkce, jsem požadovalo pro školu navýšení financí z rozpočtu obce. Takže jsme tomu předešli.

3. otázka

A co se týká prezentace školy? Byly nějaké ohlasy?

Ty informace také nebyly žádné, škola nepořádala akce mimo budovu, vše si dělala v rámci vyučování ve škole. To co teď pořádáte, co vše děláte, je něco jiného. Už jenom poslední 3 roky jak vypadá Vánoční jarmark, každý rok je to lepší a lepší, dokonalejší. Působí to i na lidi, už i ti nepřející neremcají, co vše se dělá pro školu, kolik peněz jde na opravy školy. A je to jasné, protože když tu nebude škola, školka, tak ta vesnice přestane žít. Musí se pro to něco dělat. Pokud nebude škola opravená, vybavená, tak ty děti odsud utečou do města, protože si myslím, že ve městě je to lépe dotované než v těch obcích.

Tak to jste mi zodpověděla i na mou následující otázku, jestli můžete porovnat Váš pohled na klobuckou školu před 5 lety a dnes.

4. otázka

Vím, že obec školu podporuje. Proč si myslíte, že je tato spolupráce důležitá.

Tak jak už jsem řekla, je to důležitý, protože škola se školou je život v té obci. Jakmile tu nebudou tak, tu nebude tolik dětí, nepohrnou se sem mladí lidé, a obec začne pomalu vymírat. Mladí lidé prostě odejdou do města, kde to pro ně bude jednodušší.

5. otázka

Je podle Vás nyní spolupráce školy s obcí a zároveň prezentace školy na veřejnosti dostačující?

Ano, i když všude je co zlepšovat. Myslím si, že to děláte dobře. Že nejenom rodiče ve škole znají a vědí, co se bude dít, ale i lidé v obci se to dozví prostřednictvím vašich plakátů, informací ve zpravodaji. Což je důležité, protože vědí, že i vy děláte něco pro obec a nejen od ní berete. Ten pohled na školu je teď úplně jiný, už jenom ten Vánoční jarmark, lidi to sblíží, vidí, co vše s dětmi děláte, jaké výrobky tvoříte. Nebo například když se otevřela ta nová učebna ve škole, všichni koukali, že tam máte keramiku, což dosud nevěděli. Vy jste se těm lidem otevřeli, tím že máte Dny otevřených dveří, oni si to projdou, mohou si něco vyzkoušet, vyrobit, myslím si, že tohle to hodně pomáhá. Další dobrá věc je zapojení školy do veřejného dětského dne. Kdy děti mají připravené vystoupení. Je dobré, že se škola zapojuje i do obecních věcí, nejen že pořádá ty své. Což je dobře.

6. Otázka

Je podle Vás něco co by se dalo zlepšit, máte nějakou vizi do budoucna?

Samozřejmě, stále je co zlepšovat. Co si budeme povídat, do té školy je zapotřebí ještě zainvestovat. Jsou potřeba ještě stavební úpravy, aby vše bylo dokonalé. Ohledně prezentace školy si myslím, že přijdou další nové nápady, které budou ku prospěchu školy i obce.

Kritérium	Komentář
<p>1) Rodičům umožňujeme bez problémů vstoupit do prostor školy, včetně odpoledních hodin.</p> <p>U vstupních dveří je viditelně umístěn označený zvonek, rodiče jsou, po zazvonění, do školy vpuštěni pověřenou osobou.</p> <p>U vstupních dveří je viditelně uvedeno telefonní číslo, na které rodič zavolá a pověřená osoba ho vpustí do školy.</p> <p>Vchod do školy není uzamčen a škola je volně přístupná.</p>	<p>Škola samozřejmě dbá na bezpečnost dětí, a tak není vždy možné ponechávat vstup do školy volně otevřený. Proto jsou uvedeny i další dvě možnosti, kterými může škola kritérium naplňovat. Rodič by měl mít možnost své věci ve škole vyřídit. Podstatné je to, aby bylo obecně známé, do kdy rodiče ve škole vždy najdou někoho, kdo jim podá základní informace. Škola by měla k rodičům svých žáků přistupovat způsobem, který se liší od režimu pro cizí návštěvníky. Rodiče by měli mít možnost užívat prostředí školy v souladu se zájmy svých dětí - za předpokladu, že bude zachována bezpečnost prostředí školy pro všechny.</p>
<p>2) Rodičům poskytujeme kontakty na všechny učitele a vedení školy.</p>	<p>Ideální samozřejmě je, když škola kombinuje všechny tyto možnosti. Základní telefonní čísla do ředitelny mohou být vyvěšena na cedulce u vchodu, běžně by měly být všechny kontakty, e-maily, pevné linky (případně mobilní čísla) dostupné na webu a číslo či osobní e-mail na třídního učitele by měli rodiče dostat konkrétně, přímo od něj a</p>

<p>Rodiče dostali na začátku školního roku tištěný aktuální seznam s kontakty na vyučující</p>	<p>s jeho svolením. Kontaktní údaje mohou být individuálně dostupné i v elektronických systémech s chráněným přístupem – elektronická žákovská knížka, apod.</p>
<p>Škola má aktualizované webové stránky obsahující jména všech vyučujících a vedení školy. na stránkách jsou uvedeny kontakty (email, telefon) na vedení školy a spojovatelku, ideálně na všechny zaměstnance školy.</p>	
<p>3) Rodiče informujeme o tom, co a kdy se ve škole děje.</p>	<p>Škola samozřejmě může vyhovět požadavku jedním letáčkem vloženým prvního září do žákovské knížky, ale to není zrovna uživatelský komfort. Některé školy informují rodiče průběžně každý týden pomocí speciálního informačního sešitku, ale běžný, dostupný a plně funkční způsob je dnes týdenní školní program na webu, kde jsou v kalendáři zaznamenány všechny školní akce mimo běžný rozvrh.</p>
<p>Rodiče dostanou na začátku školního roku tištěnou informaci o tom, kdy jsou školní prázdniny, kdy se konají třídní schůzky, dny otevřených dveří, sportovní soustředění a další</p>	
<p>Tyto informace škola zveřejňuje na svém webu a průběžně je aktualizuje.</p>	

<p>4) Komunikace mezi školou (učitelem) a rodiči</p> <p>a) s rodiči komunikujeme partnerským způsobem (závazné).</p> <p>b) Rodičům zaručujeme, že při třídních schůzkách neprobíráme prospěch a chování jejich dítěte před ostatními rodiči (závazné).</p>	<p>4a. Kritérium, které má značně “neostré” hranice a je třeba oboustranného maximálního pochopení a respektu, aby komunikace mohla být partnerská. Zvláště v konfliktních situacích je velmi obtížné, aby komunikace probíhala důstojně a uspokojivě pro všechny zúčastněné. Každá záležitost by vždy měla být „dořešena“. a to tak, že obě strany se rozejdou spokojeny s tím, že se dohodly a situaci vyřešily, anebo s tím, že jsou dohodnuty, kdy, kdo a kde se sejde k dalšímu řešení. V konfliktních situacích se samozřejmě výklad pojmu “u jednání nebude nikdo, koho se to netýká” u jednotlivých stran sporu může velmi lišit. Rodiče například mohou protestovat proti přítomnosti některého dalšího učitele či vychovatele, mohou mít pocit, že škola na ně chce hrát přesilovou hru. Nebo naopak oni žádají přítomnost svého právníka či dalšího svědka. Pokud dojde k takto konfliktní situaci, není dobré se s rodiči přetlačovat a je rozumnější požádat o zprostředkování buď mediátora, nebo například zástupce</p>
<p>Na rodiče, kteří se obrátí na vedení školy nebo na učitele, si vždy uděláme čas, vyslechneme je a slušně reagujeme na jejich potřeby (poskytneme informace, radu, sjednáme schůzku apod.). Máme-li důvod požadavek odmítnout, svoje stanovisko vždy vysvětlíme. s rodiči komunikujeme důstojným způsobem a dbáme na to, aby každá záležitost byla vždy „dořešena“. U jednání by neměl být nikdo, koho se to netýká. (závazné).</p>	

<p>Každý rodič má možnost konzultovat prospěch dítěte individuálně s konkrétním učitelem osobně. Případně každý rodič dostane i písemný přehled o hodnocení svého dítěte. (závazné).</p>	<p>zřizovatele školy, v každém případě osoby nezávislé a nepodjaté.</p> <p>4b. Dnes je nejobvyklejší metoda, že před či po “hromadné” schůzce s rodiči sedí učitelé ve své třídě a rodiče na ně “stojí frontu” za dveřmi. Není to uživatelsky příliš příjemné, ale požadavek respektu k soukromí takové opatření splňuje. Kritérium je členěno do dvou částí. Pro jeho naplnění jsou v tomto případě závazné obě části.</p>
--	---

<p>5) se záměrem přihlásit se ke značce Rodiče vítáni jsme seznámili rodiče dětí, které využívají služeb naší školy. Rodiče byli seznámeni s údaji uvedenými v certifikačním formuláři, s údaji souhlasí a jsou ochotni to potvrdit.</p>	<p>Toto kritérium je klíčové. Kdo jiný by měl posoudit skutečnost, že škola se k rodičům chová opravdu vstřícně a naplňuje všechna kritéria, ke kterým se hlásí. Škola tedy o schválení kritérií požádá zástupce rodičů – ať už to budou členové rodičovské organizace nebo jednotlivci, kteří jsou mezi rodičovskou veřejností evidentně aktivní. Škola, za účelem ověření splnění tohoto kritéria, uvádí kontaktní údaje na jednoho či více zástupců rodičů (jméno, e-mail adresa, telefon). s touto skutečností musí být rodiče seznámeni a musí s tím souhlasit. Kontaktní údaje na rodiče (rodičovskou organizaci) škola uvádí do poslední části tohoto formuláře – „Identifikační údaje školy“ Prvním samozřejmým krokem při certifikaci značkou Rodiče vítáni, by mělo být projednání kritérií v týmu pracovníků školky. Následně</p>
<p>6) Pořádáme školní akce pro rodiče v termínech a hodinách, které jim umožní se jich zúčastnit.</p>	<p>Pokud chce škola skutečně na akci pozvat rodiče, měla by ji pořádat nejlépe v odpoledních hodinách, případně večer (záleží na typu akce). Většina rodičů chodí do práce. Akcí, které pořádá škola, by se jistě rádi zúčastnili, ale musí to pro ně být možné. V dopoledních hodinách může výjimečně proběhnout akce jedné třídy, když se na tom většina rodičů dohodne, ale určitě ne celoškolní</p>

<p>7) Informační ceduli s kritérii značky Rodiče vítání jsme viditelně umístili u vstupu do školy.</p>	<p>Zdánlivě jde jen o formalitu, ale pro fungování značky je to velmi důležité. Je tak zajištěno, že opravdu všichni rodiče, učitelé i žáci mají možnost si přečíst, k čemu se škola zavázala, a mohou případně vznést dotaz či pochybnost o správném plnění toho či onoho kritéria. Vyvěšení kritérií slouží také k tomu, aby rodiče získali přehled o dalších možnostech spolupráce se školou a mohli je případně iniciovat. Dialog mezi všemi aktéry školního života je hlavní smysl značky Rodiče</p>
<p>Položka je zařazena mezi závazné (povinné), platnost je však odložena, až po udělení značky. Zde se škola vlastně zavazuje, že tak v budoucnu učiní.</p>	

Týdenní plán pro žáky 2. třídy

11. týden 9. listopadu - 13. listopadu	
Informace pro rodiče	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ve středu 11.11. 2015 – od 16:00 hodin budou třídní schůzky Pokud budete chtít, tak po třídních schůzkách můžeme pořešit nejasnosti v matematice ➤ Udělejte si chvíli a mrkněte na www.celeceskoctedetem.cz 	
Výuka	
Český jazyk	Antonyma, synonyma, slova vícevýznamová (homonyma) – učebnice antonyma str. 24, synonyma str. 26, homonyma str. 28 Psaní ů/ů
Psaní	Písanka str. 25, 26
Čtení	O letadélku Káněti
Matematika	PS 1 – strana 37 - 41 Počítání bez krokovadla - aneb jako když bičem mrská ☺ ☺ – tento týden do 10
Prvouka	Podzim u řeky. Rovnováha v přírodě. Ovoce a zelenina – žijeme a jíme zdravě. PS – strana 17
Informace pro žáky	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nauč se číst text v učebnici ČJ na straně 30 ➤ Připrav se na diktát vět ze strany 17 ➤ Příští týden bude test z prvouky na str. 18 v pracovním sešitě ➤ Připomeň rodičům třídní schůzku, která bude ve středu ➤ Tuto středu nebudou ani zdravotníci ani výtvarka – máme důležitou poradu a pak třídní schůzku ➤ Nezapomínejte pravidelně číst ➤ Stále procvičujeme počítání do 10 bez počítadla, krokovadla a bez prstů 	
S týdenním plánem jsem se seznámil/a Podpis rodiče:	
	

Plakát – pozvání na schůzku rodičů budoucích prvňáčků

Vážení rodiče budoucích prvňáčků,
dovolujeme si Vás pozvat na třídní schůzku
do naší školy.

Ve středu 24. 6. 2015 od 16.00 hod.

Dozvíte se mnoho potřebných informací.

Těšíme se na Vás

Učitelky I. stupně ZŠ Klobuky

Podzimní tvoření - Klobucké štrúdlování

Základní škola Klobuky

si Vás dovoluje pozvat **27. září 2011** od **13.00 hodin** na

PODZIMNÍ TVOŘENÍ

- práce s přírodním materiálem, výroba draka a bramborových razítek
- soutěž o nejchutnější jablečný závin – přineste svůj závin s receptem do 12.00 hodin do školní jídelny a naše dětská porota vybere ten nejlepší
- v 15.00 hodin bude vyhlášení vítězů spojené s posezením u čaje

Podzimní tvoření - Dýňování

Podzimní tvoření - Medování

Vánoční jarmark a rozsvěcení vánočního stromu

Vypouštění balónků pro Ježíška

Den otevřených dveří a vánoční dílny

Betlém – vystoupení učitelů a žáků školy

Maškarní rej

Masopustní průvod obcí

Plakát – pozvání na Masopustní průvod

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA

KLOBUKY

VÁS SRDEČNĚ ZVE

NA JUKANDU – MASOPUSTNÍ VESELICI

V PÁTEK 27. ÚNORA 2015

Trasa průvodu:

Maškary budou vycházet od budovy ZŠ a MŠ v 9.15hod.

Zastaví se, zaspívají a zatancují na dvoře „ U Pláničků“. Kolem 10.00hod před místním Coopem, dále projdou Novou ulicí – cca v 10.30hod a Učitelskou ulicí se bude průvod ubírat směrem ke škole.

Přijďte se s námi pobavit, zaspívat si a podpořit nás v této krásné tradici.

Školní akademie – zakončení školního roku

Zakončení školního roku – rozdání vysvědčení

Volitelné požadavky – Rodiče vítáni

Kritérium	Komentář
<p>1) Dbáme na to, aby zápis do školy byl společenskou událostí příjemnou pro rodiče i děti. Myslíme při tom na potřeby dětí i rodičů. Zápis není pouhou administrativní formalitou.</p>	<p>Definice “příjemnosti” jistě může být dost subjektivní, ale velmi pravděpodobně ji naplníte už tím, že zápis není jen úřední akt, ale rodiče s dětmi přivítáte, děti si mají při čekání kam sednout, mají si s čím hrát a k dispozici je i zcela minimální občerstvení (např. káva a čaj). Některé školy zapojují do organizace zápisu starší spolužáky, kteří pomáhají s programem pro budoucí prvňáčky.</p>
<p>2) Naši pedagogové nabízejí pravidelné konzultační hodiny pro žáky i rodiče.</p>	<p>Toto kritérium považujeme za naplněné tehdy, když jsou na webu veřejně přístupným způsobem vypsány konkrétní hodiny, kdy je učitel k dispozici i mimo vyučování. Za naplnění kritéria nepovažujeme možnost, že se žák či rodič telefonicky domluví na konzultaci a je mu vyhověno. To je spíše společenská slušnost a samozřejmost.</p>

<p>3) Nabízíme rodičům kromě žákovské knížky a třídních schůzek i další způsob, jak je pravidelně informovat o prospěchu dítěte (školní sešitky, týdenní plány, elektronické žákovské knížky, ...).</p>	<p>Podrobnější informování rodičů o práci dětí bývá zvykem spíše na 1. stupni. Oblíbené jsou týdenní plány, které mohou sloužit zároveň i jako podklad pro sebehodnocení a hodnocení dětí na konci týdne. Pokud se ovšem k tomuto kritériu hlásíte, měli byste jej naplňovat minimálně globálně na 1. stupni, nemělo by jít o individuální aktivitu jednotlivých učitelů.</p>
<p>4) Kromě společných třídních schůzek organizujeme i konzultace ve trojici učitel, dítě, rodič.</p>	<p>Mluvíme-li o trojici, není to nutně jen trojice. Pokud se strany dohodnou, mohou samozřejmě přijít s dítětem oba rodiče, případně může být přítomen i další učitel či pracovník školy, jehož přítomnost je třeba k vyřešení problému. Dítě by nemělo být z tohoto procesu vynecháno - vyjma takových případů, kdy je potřeba řešit určité věci jen mezi rodiči a učiteli - jako u každého kritéria je nutné vzít na pomoc také selský rozum a individuálně mezi situacemi rozlišovat. Podstatné pro kritérium je to, že škola možnost setkání ve trojici globálně umožňuje, podporuje ji a aktivně rodičům nabízí.</p>
<p>5) Konfliktní situace ve škole řešíme tak, aby se jich mohli zúčastnit všichni, jichž se záležitost týká, včetně rodičů a dítěte/děti.</p>	<p>V tomto případě jde hlavně o to, aby škola nerozhodovala odítky bez vědomí rodičů, případně bez dítěte samého. Samozřejmě nelze taxativně stanovit, kdo jsou "všichni ti, jichž se to týká", ale za chybný považujeme takový postup, kdy škola nevyužívá řešení běžných i konfliktních situací k tomu, aby dětem, rodičům a dalším stranám poskytovala možnost se na řešení podílet a za řešení přijímat zodpovědnost.</p>

<p>6) Školní vzdělávací program (ŠVP) zpřístupňujeme na webu školy. Kromě ŠVP zveřejňujeme i další školní dokumenty, které rodičům pomáhají k dobré orientaci v činnosti školy.</p>	<p>Kritérium je naplněno, pokud je zveřejněn kompletní školní vzdělávací program školy. Vedle samotného ŠVP doporučujeme jako vhodné, aby školy zveřejňovaly i souhrn nejdůležitějších bodů (nebo komentované kapitoly ŠVP), což umožní rodičům snáze posoudit, jakým způsobem se na konkrétní škole co učí. V uveřejněných materiálech doporučujeme vysvětlovat všechny odborné termíny a zkratky, aby jim všichni co nejlépe porozuměli. Nelze se odvolávat pouze na to, že ŠVP je k nahlédnutí ve škole - zkusme si to každý představit sám na sobě. Také uvítáme, když potřebné informace získáme snadno pomocí internetu v dobu, kdy na ně máme čas a klid. Mezi další školní dokumenty patří: školní řád, výroční zpráva, inspekční zpráva, řád školní družiny, preventivní program ad.</p>
--	---

<p>7) Nabízíme rodičům konzultace našeho školního psychologa/výchovného poradce.</p>	<p>Školy již běžně mají v týmu svých pracovníků výchovného poradce, speciálního pedagoga, někde i školního psychologa a logopeda. V takovém případě je vhodné, aby rodiče i žáci měli k dispozici informace o tom, kdy, kde a co je jim který odborník schopen a připraven poskytnout. Školy, které nemají tyto odborníky přímo ve svých týmech, zajišťují tyto služby formou spolupracujících odborníků (externistů), kteří se školou spolupracují natolik úzce, že je možno rodiče předem informovat kdy bude ve škole který odborník přítomen a co je jim schopen a připraven poskytnout. V takovémto případě lze konzultaci plánovat tzv. po dohodě, ale o charakteru možných služeb by měli mít rodiče informaci předem. Výhoda je především v tom, že jde o člověka, který zná prostředí konkrétní školy, včetně dětí a pedagogů. Ideální a v praxi běžné, je informovat o takových službách na webu školy.</p>
---	---

<p>8) Rodiče mají možnost ovlivňovat způsob stravování svých dětí ve škole (skladbu jídelníčku v jídelně, sortiment ve školním bufetu, přítomnost/nepřítomnost automatu na sladkosti apod.).</p>	<p>Škola má zavedený systém, jak mohou rodiče komentovat a připomínkovat úroveň a skladbu jídelníčku - schránka na připomínky, veřejně známá e- mailová adresa, kam je lze posílat. Zároveň se považuje za samozřejmé, že prostřednictvím svých zvolených zástupců v rodičovském sdružení a radě školy mají možnost spolurozhodovat o tom, zda například budou ve škole automaty na pití a sladkosti, zda bude zaveden pitný režim, jak bude vypadat v rámci hygienických norem jídelniček ve školní jídelně. Rodiče by také měli mít možnost spolufinancování těch požadavků, které jdou nad rámec zvyklostí.</p>
<p>9) Rodiče našich žáků i zájemci o naši školu mají možnost po domluvě navštívit vyučování.</p>	<p>Na webu školy jsou s dostatečným (alespoň měsíčním) předstihem zveřejněny termíny dnů otevřených dveří a je jasně uvedeno, na koho je třeba se telefonicky obrátit, pokud zájemce stojí o to navštívit individuálně některou vyučovací hodinu.</p>

<p>10) Zveme rodiče do vyučování, aby se zúčastnili společné práce se svým dítětem.</p>	<p>Splněním tohoto kritéria se nemyslí pouhá možnost navštívit hodinu svého dítěte (tomu se věnuje kritérium předchozí), ale takový systém vyučování, který umožňuje rodiči pracovat se svým dítětem na nějaké úloze. Výtvarná práce, řešení úlohy v matematice nebo nějakém přírodovědném předmětu, ale třeba i společné cvičení v rámci tělesné výchovy nebo zapojení do třídního nebo školního projektu. Smyslem takové aktivity je seznámit rodiče se schopnostmi jejich dětí mimo domácí prostředí. Přínosnou je i výměna rolí, tedy na situace, kdy je to právě dítě, které svého rodiče při práci vede -</p>
--	---

<p>11) Organizujeme školní akce, na kterých mohou rodiče a další rodinní příslušníci spolupracovat s dětmi a potkávat se s učiteli (zahradní party, sportovní a kulturní akce, rodičovské víkendy apod.).</p>	<p>Za splnění tohoto kritéria považujeme tehdy, když se jedná o několik akcí do roka, při nichž se mají možnost potkat děti a rodiče z různých ročníků téže školy. Za nedostatečné považujeme, pokud jde jen o třídní akci, která se koná jednou do roka.</p>
<p>12) Umíme rodičům doporučit službu externího odborníka - dětského psychologa, logopeda, mediátora, apod.</p>	<p>Škola tuto službu přehledně inzeruje na webu, spolu s kontaktním číslem na osobu, která je schopná konkrétního odborného pracovníka doporučit (kontaktní osobou bývá nejčastěji výchovný poradce školy). Běžná praxe je taková, že školy na svých webech uvádějí přímo kontakty na služby a odborníky ve svém okolí.</p>
<p>13) Poskytujeme rodičům na webových stránkách prostor pro otevřenou diskusi o škole. (Např. diskuzní fórum, moderovaná kniha návštěv. Nejedná se o jednosměrnou komunikaci pomocí formuláře na vzkazy školy.)</p>	<p>Za splnění tohoto kritéria nepovažujeme tehdy, pokud je na webu uveden e-mailový kontakt například na ředitele, který odpoví na případné dotazy, případně pokud je zde umístěna schránka na vzkazy. To považujeme za jednosměrnou komunikaci. Splnění kritéria opravdu vyžaduje prostor, kde mohou rodiče navzájem o škole komunikovat, případně diskusi moderuje pověřený pracovník školy.</p>
<p>14) na naší škole funguje nezávislá rodičovská organizace s vlastní právní subjektivitou (podle nového občanského zákoníku obvykle zapsaný spolek).</p>	<p>Pokud kritérium splňujete, uveďte prosím do kontaktního formuláře (identifikační údaje) název organizace, její IČO, jméno a spojení na reprezentanta rodičovské organizace. Pozor, toto volitelné kritérium není rozhodné pro naplnění závazného kritéria č. 5. To může a musí být naplněno i v případě, kdy na škole není ustavena rodičovská organizace.</p>

<p>15) Rodiče mají možnost po domluvě využívat prostory školy k vlastním akcím.</p>	<p>Kritérium považujeme za splněné i v případě, že jde o placené služby - pronájem tělocvičny, školní jídelny, počítačové učebny. Jde především o to, že je to služba volně přístupná rodičům, ne jen firmám, s nimiž uzavírá škola obchodní vztah.</p>
<p>16) Pořádáme vzdělávací semináře pro rodiče na téma výchovy a vzdělávání.</p>	<p>Kritérium považujeme za splněné, pokud škola nabízí alespoň dvakrát ročně akci - seminář, setkání s odborníkem nebo pověřeným pracovníkem školy na téma spojené s výchovnými a vzdělávacími problémy v rodině a ve škole. Za takové ale nelze považovat předmětové nebo jiné odborné semináře určené pro učitele. O akcích by měla škola informovat s dostatečným předstihem</p>

<p>17) Pořádáme „kurikulární odpoledne“, v nichž rodičům vysvětlujeme, co, jak a proč ve škole učíme.</p>	<p>Mělo by jít o setkání, na nichž škola rodičům objasňuje, co a proč se v její škole učí, a to s důrazem především na nové a rodičům obvykle neznámé metody. Za součást tohoto vzdělávání považujeme i setkání pro rodiče prvňáků a předškoláků, na nichž je škola seznamuje se svým vzdělávacím programem a informuje je o postupech v jednotlivých vzdělávacích oblastech (například ve výchově ke čtenářství nebo sexuální výchově). Taková setkání mohou vést jak učitelé školy, tak přizvaní experti. Jako velmi vhodnou formu doporučujeme pravidelnou “rodičovskou kavárnu” (např. jednou za dva měsíce), kde je vždy předem stanovené téma, ale zároveň se mohou rodiče doptat na věci, kterým ve vyučování nerozumí, případně si mohou prostřednictvím webu předem objednat, o čem by příští kavárna měla být.</p>
--	--

Příloha č. 22

Zápis do 1. třídy

